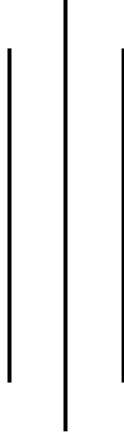

सामुदायिक वन उपभोग समुहको अनुगमन, निरीक्षण एवं
वार्षिक प्रगती प्रतिवेदन

आ.व. २०७८/०७९

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार
उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय
वन निर्देशनालय
डिभिजन वन कार्यालय, डोटी
फोन नं. ०९४-४२०१४५
Email : dfodot1@gmail.com

प्राविधिक सहयोग

स.व.अ. लक्ष्मी राज जोशी

मुद्रण

बि. एल. प्रिन्टिङ्ग प्रेस
बागबजार, काठमाडौं ।
सम्पर्क नं. ९८४१३७९२७४
इमेल : blprintingpress@gmail.com

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार
उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय
वन निर्देशनालय

डिभिजन वन कार्यालय, डोटी

दुई शब्द

सुदूरपश्चिम प्रदेशको मध्य पहाडी जिल्लामा अवस्थित डोटी जिल्ला चुरे, महाभारत तथा उच्च पहाडी क्षेत्रमा फैलिएको छ। चुरेको भू-भाग भौगोलिक दृष्टिकोणले ज्यादै कमलो र चुरे क्षेत्र ढुंगा तथा अन्य खनिजहरूको उपलब्धताको कारणले महत्वपूर्ण रहेको पाइन्छ। जिल्लाको कुल भू-भागको करीव ६६ प्रतिशत अर्थात १,२८,९२०.५ हेक्टर भू-भागमा विविध किसिमको वन क्षेत्र पाईने हुँदा यो जिल्ला जैविक विविधताको धनी जिल्लाको रूपमा परिचित छ। सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमले स्थानिय उपभोक्ताहरूको सामाजिक, आर्थिक र भौतिक विकासमा समेत ठूलो योगदान पुर्याएको छ।

डोटी जिल्ला सामुदायिक वन विकास कार्यक्रममा देशकै अग्रणी जिल्लाकै रूपमा रहेको छ। आ.व. २०७८/०७९ सम्म जिल्लाका सवै ७ वटा गा.पा. र २ वटा नगरपालिका क्षेत्रमा गरी जम्मा ८६,४६८.९५ हेक्टर वन क्षेत्रलाई ३९७ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरूले सामुदायिक वनको रूपमा व्यवस्थापन गरिरहेका छन्।

यस प्रतिवेदनमा आ.व. २०७८/०७९ सम्म हस्तान्तरीत जम्मा ३९७ गोटा सामुदायिक वनहरू मध्ये २०० गोटा सामुदायिक वन र सम्बन्धित उपभोक्ता समुहहरूको अवस्था अनुगमन तथा विश्लेषण गर्ने प्रयास गर्नुका साथै जिल्लाभित्र संचालित डिभिजन वन कार्यालयहरू र संघ सशर्त अनुदान कार्यक्रमको संक्षिप्त विवरण प्रस्तुत गर्ने जमर्को गरिएको छ। सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरूको अनुगमनबाट प्राप्त नतिजाको आधारमा सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमको मार्गदर्शनमा व्यवस्था भए अनुसार आम्दानी स्रोतको बाँडफाँड गर्दा तोकिएको शिर्षक अन्तर्गत खर्च नगर्दा आशातित प्रतिफल प्राप्त गर्न नसकेको परिप्रेक्ष्यमा हाल डि.व.का.बाट कडाईका साथ वार्षिक कार्यक्रम पेश गर्न लगाई लागु गराउँदा उक्त व्यवस्था अनुसार खर्च गर्ने परिपाटीमा सुधार भएको देखिन्छ।

यस जिल्लाका कवुलियती वन विकास कार्यक्रमबाट नाँगा डाँडा हरियाली भएको तथा कवुलियती वन उपभोक्ता समुहहरूको आयआर्जनमा वृद्धि भै कवुलियती वन गरीव उपभोक्ताहरूको जिविकोपार्जनको लागि मुल मन्त्र नै सावित भएको देखिन्छ।

अन्तमा यस सा.व.उ.स.हरुको अनुगमन निरिक्षण एवं वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशनमा अहोरात्र खटी सहयोग गर्नु हुने स.व.अ. लक्ष्मी राज जोशी लगायत सम्पूर्ण डिभिजन वन कार्यालयका कर्मचारीहरु प्रति आभार प्रकट गर्न चाहन्छु ।

वन संरक्षण जस्तो पवित्र कार्यमा लागि पर्न सवैलाई आग्रह गर्दै शुभेच्छुक पाठक वर्गबाट सुधारका लागि प्राप्त हुने सुभावहरुलाई मार्गदर्शनको रुपमा आत्मसात गरी आगामी प्रकाशनलाई परिस्कृत गर्ने प्रतिवद्धता समेत व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

२०७९ आषाढ मसान्त

रामचन्द्र कँडेल
डिभिजनल वन अधिकृत

शब्द संक्षेप

आ.व.	आर्थिक वर्ष
स.डि.व.का.	सब डिभिजन वन कार्यालय
कि.ग्रा.	किलोग्राम
क्र.सं.	क्रम संख्या
क.व.उ.स.	कवुलियती वन उपभोक्ता समुह
गा.वि.स.	गाउँ विकास समिती
गै.स.स.	गैर सरकारी संस्था
घ. फि.	घन फिट
डि.व.का.	डिभिजन वन कार्यालय
जि.वि.स.	जिल्ला विकास समिती
प्रा.लि.	प्राइभेट लिमिटेड
मि.मि.	मिलीमिटर
मे. टन	मेट्रिक टन
ले.प.	लेखा परीक्षण
व.का.यो.	वन कार्ययोजना
व.का.स.	वन कार्य सहायक
स.व.अ.	सहायक वन अधिकृत
सा.व.उ.स.	सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह
से.	सेन्टिग्रेड
हे.	हेक्टर

डोटी जिल्लाको संक्षिप्त परिचय

१. प्रशासनिक विभाजन

- ❖ प्रदेश : सुदूरपश्चिम
- ❖ जिल्ला : डोटी
- ❖ गा.पा. : ७
- ❖ नगरपालिका: २
- ❖ संसदिय निर्वाचन क्षेत्र : १
- ❖ प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र : २

२. अवस्थिती

- ❖ अक्षांश : २८° ५४' देखि २९° २८' उत्तर
- ❖ देशान्तर : ८०° ३०' देखि ८१° १४' पूर्व
- ❖ समुद्र सतहबाट ६०० मिटर देखि ४,००० मिटरसम्म
- ❖ औसत तापक्रम: अधिकतम ४४ डिग्री सेन्टिग्रेड र न्यूनतम ०.२ डिग्री सेन्टिग्रेड
- ❖ औषत वर्षा : १३४७ मिलिलिटर (वार्षिक)

३. हावापानी :

- ❖ समसितोष्ण, सितोष्ण

४. जनसंख्या : २,११,७४६ (२०६८ को जनगणना अनुसार)

- ❖ पुरुष : ९७,२५२
- ❖ महिला : १,१४,४९४
- ❖ घरधुरी संख्या : ४१,४४०
- ❖ औसत परिवार साइज : ४.९९
- ❖ जनघनत्व प्रति वर्ग कि.मी. : १०५
- ❖ जनसंख्या वृद्धि दर (प्रतिशत) : २.३
- ❖ कृषि पेशामा संलग्न जनसंख्या (प्रतिशत) : ८१

५. आधारभूत शैक्षिक विवरण (५ वर्ष भन्दा माथि)

- ❖ लेख्न र पढ्न जान्ने : १,०२,०७१ (पुरुष: ५९,९५६ र महिला : ४२,११५)
- ❖ पढ्न मात्र जान्ने : ५,९६० (पुरुष: २,६५३ र महिला : ३,३०७)
- ❖ लेख्न र पढ्न दुवै नजान्ने : ७२,८८३ (पुरुष : १८,९९२ र महिला : ५३,८९१)

६. बसोबास विवरण

- ❖ शहरी क्षेत्र : १२.५ प्रतिशत
- ❖ ग्रामीण क्षेत्र : ८७.५ प्रतिशत

७. भू-उपयोगको स्थिती

- ❖ जिल्लाको जम्मा क्षेत्रफल : २,०२,५०० हेक्टर (२०२५ वर्ग कि.मी.)
- ❖ खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज वाहेकको क्षेत्रफल : १,९६,०१८ हे. (१९६० वर्ग कि.मि.) (६५ वर्ग कि.मी. खप्तड रा.नि.मा समावेश भएको)

- ❖ वन जंगलले ढाकेको क्षेत्रफल : १,३६,८६८ हेक्टर (करीव ७० प्रतिशत)
- ❖ कृषि क्षेत्र : ४४,८१२ हेक्टर (करीव २३ प्रतिशत)
- ❖ खेतीयोग्य जमिन : ३२,२७६ हेक्टर
- ❖ खेती गरिएको जमिन : २५,५०० हेक्टर
- ❖ चरन क्षेत्र : २,७८२.६ हेक्टर (०.०१ प्रतिशत)
- ❖ अन्य (बस्ती, नदीनाला, बाटो) : ४,५८४ हेक्टर (२.३३ प्रतिशत)
- ❖ सिंचित क्षेत्रफल : ९,४६८ हेक्टर (खेती गरिएको जमिनको ३६.४७ प्रतिशत)
- ❖ असिंचित क्षेत्रफल : १६,१७०.५० हेक्टर

८. जनजाती भाषा र धर्म

- ❖ हिन्दु : २,०९,७१३ (९९.०४%)
- ❖ बौद्ध : १५८८ (०.७५%)
- ❖ मुसलमान : १०६ (०.०५%)
- ❖ क्रिश्चियन : २७५ (०.१३%)
- ❖ अन्य : ६४ (०.०३%)

९. डोटी जिल्लाको वन क्षेत्रसँग सम्बन्धित विवरणहरु

- ❖ वन पैदावारमा आधारित उद्योगहरुको संख्या : २२
- ❖ खाना पकाउने इन्धनको रूपमा दाउरा पयोग गर्ने परिवार संख्या : ३९,७२० (९६%)
- ❖ जिल्लाको कुल वन क्षेत्र (भाडीयुक्त समेत) : १,३९,१३८ हेक्टर (कुल क्षेत्रको ७१%)
- ❖ डोटी जिल्लामा रहेको चुरेको क्षेत्रफल : ३,७८९ हे. (जिल्लाको क्षेत्रफलको १.९३%)
- ❖ तेलेलेक संरक्षण क्षेत्रको क्षेत्रफल : २१,६१७.६७ हेक्टर
- ❖ तेलेलेक संरक्षण क्षेत्रमा संलग्न घरधुरी : ५,३८२ गोटा
- ❖ सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह गठन संख्या : ३९७
- ❖ सामुदायिक वन हस्तान्तरण संख्या : ३९७
- ❖ वैज्ञानिक वनको रूपमा व्यवस्थापन गरिएका सा.व. : ११ वटा (३,९३३.३ हे.)
- ❖ सामुदायिक वनको रूपमा हस्तान्तरीत वनको क्षेत्रफल : ८६,४८५.६६ हेक्टर (कुल वन क्षेत्रको ६३.१९%)
- ❖ लाभान्वित घरधुरी संख्या : ३९,०६१
- ❖ लाभान्वित जनसंख्या : २,२५,२०१
- ❖ महिला सामुदायिक वन संख्या : १२ (कुल सा.व. संख्याको ३.०२%)
- ❖ महिला सामुदायिक वनको क्षेत्रफल : ७५०.६७ हे. (सा.व. क्षेत्रको ०.८७%)
- ❖ जिल्लाको सबैभन्दा ठूलो सा.व.को क्षेत्रफल : ब्रमण्डी सा.व. दि.सि.न.पा. ८ (१,३५८.० हे.)
- ❖ जिल्लाको सबैभन्दा सानो सा.व.को क्षेत्रफल : तेडीमाण्डौं महिला सा.व. दि.सि.न.पा. ९ (१.३६ हे.)
- ❖ जिल्लाको सबैभन्दा पुरानो सा.व. : थाप्ला सा.व. दि.सि.न.पा. ६ (२०४९/३/३०) सहित ३० वटा

- ❖ सा.व.मा भएको सवैभन्दा वढी घरधुरी संख्या : ब्रमण्डी सा.व. दि.सि.न.पा. ८ (८६८ घरधुरी)
- ❖ सा.व.मा भएको सवैभन्दा कम घरधुरी संख्या : वारागाउँ पारिमेलो सा.व. सायल १ (१३ घरधुरी)
- ❖ सवैभन्दा वढी सा.व. भएको सव डि.व.का. : लानाकेदारेश्वर (८३ गोटा)
- ❖ सवैभन्दा कम सा.व. भएको सव डि.व.का. : दुर्गामाण्डौं (२३ गोटा)
- ❖ सवैभन्दा वढी सा.व. भएको न.पा./गा.पा. : वडिकेदार (८३ गोटा)
- ❖ सवैभन्दा कम सा.व. भएको न.पा./गा.पा. : के.आई. सिंह (२३ गोटा)
- ❖ धार्मिक वनको संख्या : १ (महारुद्र जोरायल गा.पा. ४)
- ❖ धार्मिक वनको क्षेत्रफल : ३ हेक्टर
- ❖ कवुलियती वन समुह गठन : २१५
- ❖ कवुलियती वनको क्षेत्रफल : ८९६.६८ हेक्टर (कुल वन क्षेत्रको ०.६६%)
- ❖ निजी वन दर्ता संख्या : १०
- ❖ निजी वनको क्षेत्रफल : ६.०६३ हेक्टर
- ❖ अतिक्रमित वन क्षेत्र : ४६.६ हेक्टर
- ❖ डि.व.का. डोटीको आ.व. २०७८/०७९ को वन क्षेत्रको रोयल्टी : रु. १,०९,२०,३६७.८१
- ❖ वन्यजन्तुबाट भएको क्षती वापत १४ जना व्यक्तीहरुका लागि सिफारिश गरिएको रकम : रु.१०,७९,८९०
- ❖ डोटी जिल्लाको वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनमा प्रयोग भएका क्षेत्रहरु :
गडसेरीगाड लघु जलविद्युत परियोजना, कापडीगाड जल विद्युत आयोजना, चमेलिया जल विद्युत आयोजना र निजामति कर्मचारी आवासिय विद्यालयको गरी कुल ५१.३५ हेक्टर वन क्षेत्र ।

विषय सूची

खण्ड-१.....	१
जिल्लाको संक्षिप्त विवरण.....	१
१.१ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि र परिचय.....	१
१.२ क्षेत्रफल र उचाई.....	२
१.३ भौगोलिक वनावट र जिल्लाको अवस्थिति.....	२
१.४ भू-उपयोगिता.....	२
१.५. नदी, ताल, सिमसार क्षेत्र.....	३
१.६ जलवायु, वर्षा, तापक्रम, हावापानी र माटो.....	४
१.७ सामाजिक तथा आर्थिक अवस्था.....	६
१.७.१ जनसंख्या, लिङ्ग र जातजाति.....	६
१.७.२ धर्म, संस्कृति, भाषा र पेशा.....	७
१.८ शिक्षा तथा स्वास्थ्य.....	९
१.९ कृषि र पशुपालन.....	१०
१.१० वनपैदावारमा आधारित उद्योग तथा व्यवसाय.....	११
१.११ प्रमुख साँस्कृतिक पर्व तथा चाडबाडहरु.....	१२
१.१२ प्रमुख ऐतिहासिक, पुरातात्विक तथा पर्या-पर्यटकीय महत्वका स्थानहरु.....	१२
१.१३ भौतिक पूर्वाधार.....	१३
१.१३.१ यातायात र संचार.....	१३
१.१४ अन्य संघ, संस्था तथा विकास आयोजनाहरु.....	१५
१.१५ वन जंगल र जैविक विविधता.....	१५
१.१६ प्रशासनिक/राजनैतिक विभाजन.....	१५
खण्ड-२.....	१६
जिल्लाको वन सम्पदा.....	१६
२.१ जिल्लाको वन सम्पदा.....	१६

२.२ वन जंगलको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि.....	१७
२.३ प्राकृतिक वनजंगलको प्रकार अवस्था	१७
२.३.१ वनजंगलको किसिम.....	१७
२.३.२ वनको अवस्था	२१
२.४ जैविक विविधता.....	२१
खण्ड-३	२४
डिभिजन वन कार्यालयको विवरण.....	२४
३.१ परिचय.....	२४
३.२ डिभिजन वन कार्यालयको उद्देश्य र प्रमुख कार्यहरु.....	२५
३.३ डिभिजन वन कार्यालयको सांगठनिक स्वरूप.....	२७
३.४ डिभिजन वन कार्यालयको कर्मचारी दरवन्दी विवरण	२८
३.५ कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण	२९
३.६ स्थापना कालदेखि हालसम्म कार्यरत डिभिजनल वन अधिकृतहरुको नामावली	२९
३.७ डिभिजन वन कार्यालयको फिल्ड ईकाइ र समेटेको न.पा./गा.पा. हरु	३०
खण्ड-४	३२
वन विकास कार्यक्रम	३२
४.१ परिचय.....	३२
४.२ विरुवा उत्पादन र वितरण	३२
४.३ वृक्षारोपण	३३
४.४ वन सिमांकन.....	३३
४.५ सरकारद्वारा व्यवस्थित वन	३४
४.६ वन संरक्षण क्षेत्र	३४
४.७ सामुदायिक वन	३४
४.८ कवुलियती वन	३५
४.९ धार्मिक वन.....	३७
४.१० निजी वन.....	३७
४.११ वृक्ष सुधार तथा वन संवर्द्धन कार्यहरु	३८

४.१२ काठ, दाउरा, जडीवुटी र खोटो संकलन.....	३८
खण्ड-५.....	३९
सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम.....	३९
५.१ पृष्ठभूमि.....	३९
५.२ डोटी जिल्लामा सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम.....	३९
५.३ विभिन्न आ.व.मा हस्तान्तरित सामुदायिक वन.....	४०
५.४ महिला सामुदायिक वनहरु.....	४१
५.६ अवलोकन योग्य सामुदायिक वनहरु.....	४२
खण्ड-६.....	४३
सामुदायिक वनहरुको अनुगमन.....	४३
६.१ परिचय.....	४३
६.२ अनुगमनका उद्देश्यहरु.....	४३
६.३ अनुगमन तथा मूल्यांकनका सिमितताहरु.....	४४
६.४ अनुगमन गरिएका सामुदायिक वनहरु.....	४४
६.५ अनुगमन विधि तथा तथ्यांकहरुको विश्लेषण.....	४५
खण्ड-७.....	५१
वन विकाससँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरु.....	५१
७ परिचय.....	५१
७.१ उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, डिभिजन वन कार्यालयहरु.....	५१
७.४ उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, संघ सशर्त अनुदान.....	६१
खण्ड-८.....	६२
पुरस्कार.....	६२
८.१ परिचय.....	६२
८.२ राष्ट्रिय तथा जिल्ला स्तरबाट पुरस्कृत समुहहरु.....	६२
अनुसूचीहरु.....	६५
अनुसूची १ : स्थानिय तह अनुसार घरपरिवार तथा जनसंख्या विवरण.....	६५

अनुसूची २ : डोटी जिल्लाका वन पैदावारमा आधारित उद्योगहरुको विवरण.....	६६
अनुसूची ३ : डिभिजन वन कार्यालय डोटीमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण	६७
अनुसूची ४ : खोटो कम्पनीहरुले खोटो संकलन गर्ने वन क्षेत्रहरुको विवरण	७०
अनुसूची ५ : आ.व. २०७८/०७९ सम्म हस्तान्तरण तथा नविकरण भएका सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरुको विवरण.....	७०
अनुसूची ६ : आ.व. २०७८/०७९ सम्म हस्तान्तरण तथा नविकरण भएका कबुलियती वन उपभोक्ता समूहहरुको विवरण.....	९२
अनुसूची ७ : वन पैदावार निकासी, बेरुजु र वन मुद्दा सम्बन्धी विवरण.....	१०४
अनुसूची ८ : विरुवा वितरण एवं वृक्षारोपणको विवरण.....	१०८
क. फलफूलका विरुवा वितरणको विवरण	१०८
ख. हिउँदे फलफूल तथा जडीवुटीका विरुवाहरु खरिद गरी रोपणको विवरण (डिभिजन वन कार्यालयहरु तर्फ).....	१०८
अनुसूची ९ : डिभिजन वन कार्यालय, डोटीको आ.व. २०७८/०७९ को वार्षिक प्रगती विवरण ...	११०
क. डिभिजन वन कार्यालयहरु तर्फ.....	११०
ख. संघ सशर्त अनुदान तर्फ	१२१
अनुसूची १० : हालको स्थानिय तहभित्र समावेश गरिएका साविकका स्थानिय निकायहरु.....	१२३

खण्ड-१

जिल्लाको संक्षिप्त विवरण

१.१ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि र परिचय

प्राकृतिक सुन्दरताले भरिपूर्ण डोटी जिल्ला सुदूरपश्चिम प्रदेशका ९ वटा जिल्लाहरू मध्ये एक मनोरम पहाडी जिल्ला हो । अमरगढी नगरपालिका (अ.न.पा.) को काँडे भन्ने गाउँ उद्गमस्थल भएर बग्ने डोटी गाडबाट डोटी नामाकरण गरियो । सोही डोटीको नामबाट वैतडी, डडेल्धुरा र डोटीका बासिन्दाहरूलाई डोट्याल भनिन थालियो । पहिला डोटी राज्यको राजधानी रणथम्पकोट (अजयमेरु कोट) भएकोमा वि.सं. १८७० तिर चौतरिया पुष्कर शाहले डोटीको शैलेश्वरी मन्दिर वरिपरि सिलगढी नामको वस्ति बसाउन शुरु गर्दा नेपाल राज्यले महाकाली पारिको क्षेत्र गुमाउनु परेकोले पुष्कर शाहले नै डडेल्धुराको सामरिक महत्वमा कमी आएको देखि अमरगढीबाट डोटी गौडालाई वि.सं. १८८४ तिर सिलगढीमा सारी सदरमुकाम बनाएका थिए ।

ज्ञानेश्वर भट्टराईको वृहत ज्ञान कोषको अनुसार डोटी जिल्लामा प्रवाहित हुने खोलाको नाम डोटी खोला रहेको र सोही डोटी खोलाको छेउछाउको भागलाई डोटी क्षेत्र भन्ने गरिएकोले सोही आधारमा जिल्लाको नाम डोटी रहन गएको हो । वाइसे र चौविसे राज्यकालमा विशाल तथा शक्तिशाली मानिएको डोटी राज्य पूर्वमा कर्णाली नदी, पश्चिममा कुमाउँ, उत्तरमा ठाकुरी देखि दक्षिणमा तराईसम्म फैलिएको थियो । डोटीका राजालाई महाराजधिराज उपाधिको स्थानिय नाम रैकाज्य भनिन्थ्यो । कमायुँका राजा सोमचन्द्र (सन् ९५३-९७४) डोटी मातहतका भएकाले करको रुपमा केही वुभाउँथे । डोटीका शासक कत्युरवंशी राजा सुभिक्षराज (सन् १०४५-१०६५) डोटीका अतिरिक्त अल्मोडा र गढवालका समेत शासक थिए । कत्युरवंशी शासक वीरदेवको हत्या भएपछि डोटी राज्य ६ भागमा बाँडिएपछि कुमाउ गढवाल आदि छुट्टिए भने डोटी र डडेल्धुरा मिलाई एक राज्यको निर्माण गरिएको थियो । यहाँ विक्रम शाही, मान्धता शाही जस्ता पराक्रमी राजाहरू थिए, जसले छिमेकी राज्यमा आक्रमण गरी विजय प्राप्त गरेका थिए । दीप शाहीको राज्यकालमा कप्तान रणवीर खत्रीको नेतृत्वमा गएको नेपाली फौजले डोटीमाथि आक्रमण गरी वि.सं. १८४७ मा विशाल नेपाल राष्ट्र अन्तर्गत विलय गरेको थियो । राणाकालमा प्रशासनिक केन्द्रको रुपमा तोकिएको डोटी गौडाको नियन्त्रणमा अछाम, वाजुरा, वभाङ्ग, जुम्ला र वैतडी थिए । चौधौँ शताब्दीका डोटेरी राजा अजयपालले बनाएको अजयमेरुकोटको भग्नावशेष यहाँ अद्यापी छ ।

१.२ क्षेत्रफल र उचाई

सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तर्गतका ९ वटा जिल्लाहरू मध्येको एक मध्य पहाडी जिल्लामा पर्ने डोटी जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २,०२,५०० हेक्टर (हे.) रहेकोमा खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज वाहेकको क्षेत्रफल १,९६,०१८.१० हे. रहेको छ। समुद्र सतहबाट ३३५ मिटर (कानाचौर सेती किनार) देखि ३,२९५ मिटर (खप्तड) सम्मको उचाईमा यो जिल्ला अवस्थित छ। तथ्याङ्क विभागका अनुसार १,४६,६२२.१ (७४.८०%) हेक्टर वन क्षेत्र (वन, भाडी र चरण क्षेत्र), ४४,८१२ (३४.७५ %) हेक्टर कृषि योग्य भूमि र ४,५८४ (२.३३%) बस्ती, नदीनाला र बाटो आदि क्षेत्रले ढाकेको छ।

१.३ भौगोलिक वनावट र जिल्लाको अवस्थिति

डोटी जिल्ला सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तर्गतको उक्त प्रदेशका ९ वटा जिल्लाहरू मध्ये मध्य पहाडी जिल्लामा पर्दछ। जिल्लाको सदरमुकाम सिलगढी दिपायलबाट १० कि.मी. उत्तर, धनगढीबाट २०० कि.मी. तथा राजधानी काठमाडौँबाट करीव ८६० कि.मी.को दुरीमा रहेको छ। यस जिल्लाले नेपालको १.३८ प्रतिशत भू-भाग ओगटेको छ। यस जिल्लाको उत्तर-दक्षिणी भाग पूर्व-पश्चिमी भागको तुलनामा बढी फराकिलो रहेको छ। जिल्लाको मध्य तथा उत्तरी भागमा मध्य तथा उच्च पहाडहरू रहेको तथा पश्चिम र दक्षिणी भागका नदी किनारमा उर्वर कृषि भूमिहरू रहेका छन्। जिल्लाको अधिकांश भू-भाग भिरालो र कडा चट्टानयुक्त रहनुका साथै जमिनको धेरैजसो भागको मोहडा दक्षिणी भागतिर फर्किएको छ।

सिमाना

पूर्व : अछाम र सुर्खेत

पश्चिम : डडेल्धुरा र वैतडी

उत्तर : वझाङ

दक्षिण : कैलाली

अवस्थिती

अक्षांश : २८° ५४' देखि २९° २८' उत्तर

देशान्तर : ८०° ३०' देखि ८१° १४' पूर्व

१.४ भू-उपयोगिता

डोटी जिल्लाको भू-उपयोग अन्तर्गत वन क्षेत्र, कृषि भूमि, भाडी क्षेत्र, वगर क्षेत्र तथा अन्य क्षेत्रहरू प्रमुख रूपमा रहेका छन्। एल.आर.एम.पि.का अनुसार जिल्लाको सवैभन्दा बढी भाग वन क्षेत्र (६५.८%) रहेको छ। त्यस्तै एफ.आर.ए.को प्रतिवेदन अनुसार वन क्षेत्रले ढाकेको भाग (७१.६%) सवैभन्दा बढी रहेको छ। जिल्लाको भू-उपयोगको विस्तृत विवरण तालिका १ मा दिइएको छ।

तालिका १: डोटी जिल्लाको भू-उपयोगिता

एल.आर.एम.पि., १९७८ अनुसार				वन अनुसन्धान तथा सर्भेक्षण विभागको एफ.आर.ए. प्रतिवेदन २०१५ अनुसार		
क्र.सं.	भू-उपयोग	क्षेत्रफल(वर्ग कि.मी.)	प्रतिशत	भू-उपयोग	क्षेत्रफल (हे.)	प्रतिशत
१	वन क्षेत्र	१,२८,९२०.५	६५.८	वन क्षेत्र	१,३६,८६८	७१.६
२	भाडी क्षेत्र	१४,९१९.०	७.६	भाडी वुट्यान	२,२७०	१.२
३	चरण क्षेत्र	२,७८२.६	१.४	रुखले ढाकेको (५-१० %)	१,१२०	०.६
४	कृषि क्षेत्र	४४,८१२	२२.९	अन्य क्षेत्र	५०,७८३	२६.६
५	अन्य क्षेत्र	४,५८४	२.३			
कुल क्षेत्रफल		१,९६,०१८.१	१००		१,९१,०४१	१००

१.५.नदी, ताल, सिमसार क्षेत्र

डोटी जिल्ला मध्य पहाडी भाग र चुरे क्षेत्रमा फैलिएकाले यहाँ हिमनदीहरुबाटका नदीहरु तथा महाभारत एवं चुरे पर्वतबाट निस्केका खहरे खोलाहरु पनि प्रशस्तै रहेका छन् । तिनीहरु मध्ये केहीको विवरण निम्न अनुसार रहेको छ :

क. नदी तथा खोलाहरु

डोटी जिल्लाका मुख्य नदीहरुमा कर्णाली र सेती हुन् । यो जिल्ला भित्र बहने सेती नदीका सहायक खोलाहरुमा शिश्या, सिमकोली, धनानी, चारा, आजोल, शैशम, धुरहो, शाल, शल्या, खन्या गोल्मा, तलकोट, थिला, आल्या, सल्यान, बादल मुख्य हुन् । त्यस्तै सानी गाड, ठूली गाड, कालागाड, नन्दे खोला, गडसेरी गाड, खाब्दी खोला, खेलाली गाड आदि सहायक खोलाहरु हुन् ।

ख. जलाधारीय अवस्था

वन विकास गुरुयोजना, २०४६ ले जलाधारीय अवस्थाका आधारमा देशका सम्पूर्ण जिल्लाहरुलाई Good, Fairly Good, Marginal, Poor/Very poor गरी ५ वर्गमा विभाजन गरेकोमा डोटीलाई उत्तम (Good) वर्गमा समावेश गरेको छ । भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय डोटीले भू-क्षयको अवस्था, लाभान्वित जनसंख्या एवं वढी समस्याग्रस्त क्षेत्रको प्राथमिकता क्रम निर्धारण गरी पानी ढलोको हिसावले त्यस्ता क्षेत्रहरुलाई ५२ गोटा उप-जलाधार क्षेत्रहरुमा विभाजन गरी कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्ने गरेको छ ।

ग. ताल तथा भरनाहरु

डोटी जिल्लाका प्रमुख ताल तथा भरनाहरुमा खापर दह, छत्तिवन ताल, वुडर ताल, बाटुली ताल, लामी ताल, छहरा भरना, भेलछडा भरना, वसर भरना, जोरपानी भरना आदि रहेका छन् ।

१.६ जलवायु, वर्षा, तापक्रम, हावापानी र माटो

क. जलवायु

डोटी जिल्लाको उचाईमा भएको विविधताका कारणले जलवायु चुरे क्षेत्रमा उष्ण (Tropical) तथा समशितोष्ण (Sub-Tropical) र मध्य पहाडी भागमा शितोष्ण (Temperate) किसिमको हावापानी पाईन्छ । यहाँ औषत अधिकतम तापक्रम ४४ डिग्री सेन्टिग्रेड (दिपायल) र औषत न्यूनतम तापक्रम ०.२ डिग्री सेन्टिग्रेड (खप्तड) सम्म रेकर्ड गरिएको छ । दिपायल सिलगढी नगरपालिका, पूर्वीचौकी गा.पा. र जोरायल गा.पा.मा हिउँ समेत पर्ने गर्दछ । यहाँ वार्षिक औसत वर्षा १३४७ मिलीमीटर (मि.मी.) रेकर्ड गरिएको छ । यस जिल्लाको हावापानीको किसिम तालिका २ मा प्रस्तुत गरिएको छ । यस जिल्लाको धरातलिय स्वरुप सहित उचाईको आधारमा हावापानीलाई ४ किसिममा बाँडिएको छ ।

तालिका २ : औषत मासिक तापक्रम (डिग्री सेल्सियस) र औसत मासिक वर्षा (मि.मी.), २०१६

महिना/ तापक्रम	जनवरी	फेब्रुवरी	मार्च	अप्रिल	मे	जुन	जुलाई	अगस्त	सेप्टेम्बर	अक्टुबर	नोभेम्बर	डिसेम्बर
अधिकतम	२२.५	२६.४	३१.३	३६.८	३५.७	३५.५	३२.९	३४.५	३३.६	३१.५	२७.४	२४.९
न्यूनतम	४.१	७.५	११.८	१६.४	२०.१	२३.६	२४.२	२३.९	२२.६	१७.३	९.३	०.२
वर्षा	०.२	३२.९	४.०	०.०	९७.४	१६७.८	३३२.६	१९१.६	१२१.६	१३८.३	०.०	०.०

(स्रोत : कर्णाली पश्चिम राप्ती वेसिन फिल्ड कार्यालय, दिपायल)

तालिका ३: डोटी जिल्लाको हावापानीको किसिम

क्र.सं.	हावापानी	उचाई (मीटर)	स्थान
१	उष्ण हावापानी (Tropical Climate)	३००-१०००	दिपायल, विपीनगर, घाँगल आदि ।
२	सम-शितोष्ण हावापानी (Sub-Tropical Climate)	१०००- १८००	जोरायल, कालिकास्थान, दुर्गामाण्डौ, सिलगढी ।
३	शितोष्ण हावापानी (Temperate Climate)	१८०० -२५००	वगलेख, चौखुट्टे, छपाली, गिरीचौका, तेलेलेक क्षेत्र ।
४	लेकाली हावापानी (Alpine Climate)	२५०० मी. माथि	खप्तड क्षेत्र ।

डोटी जिल्लाको धरातलिय स्वरुप सहित उचाईको आधारमा हावापानीलाई निम्न किसिममा बाँडिएको छ :

१) उष्ण जलवायु (Tropical Climate)

जिल्लाको चुरे क्षेत्र जस्तै: घाँगल तथा गोपघाट र दिपायल क्षेत्रको ३०० मि. देखि १,००० मिटर सम्म उष्ण हावापानी पाईन्छ ।

२) समशितोष्ण जलवायु (Sub-Tropical Climate)

जिल्लाको महाभारत पहाडको १,००० मिटर देखि १,८०० मिटरसम्म समशितोष्ण हावापानी पाईन्छ । यहाँ हिउँदमा सामान्यतया: तुषारो समेत पर्दछ ।

३) सितोष्ण (Temperate Climate)

जिल्लाको महाभारत क्षेत्रको १,८०० मिटर देखि २,५०० मिटरको उचाई सम्म सितोष्ण हावापानी पाईन्छ । यहाँ हिउँदमा हिउँ समेत पर्ने गर्दछ ।

४) लेकाली हावापानी (Sub-Alpine Climate)

जिल्लाको खप्तड लगायतका २,५०० मिटर माथिका केही उच्च पहाडी भेगहरुमा लेकाली हावापानी पाईन्छ ।

ख. वर्षा

डोटी जिल्लामा वर्षा याममा धेरै मात्रामा वर्षा हुने भए तापनि गर्मी याममा कमै मात्र वर्षा हुने गर्दछ । यहाँ वार्षिक औषत वर्षा १,३४७ मिलिमिटर सम्म पर्ने गर्दछ । सिलगढी स्टेशनको रेकर्ड अनुसार यस जिल्लामा करीव ७० प्रतिशत वर्षा गृष्मकालिन मनसुनका कारण जुन र सेप्टेम्बर महिनामा हुने गर्छ ।

ग. तापक्रम

डोटी जिल्लामा औषत अधिकतम र औषत न्युनतम तापक्रम क्रमशः ४४° सेन्टिग्रेड र ०.२° सेन्टिग्रेड रहेको छ ।

घ. हावापानी

डोटी जिल्ला भौगोलिक विविधतायुक्त जिल्ला भएकोले उचाई र अवस्थिति अनुसार जलवायु फरक-फरक किसिमको पाइन्छ । औषत रुपमा यस जिल्लामा समशितोष्ण हावापानीको बाहुल्यता रहेको छ । गृष्म र वर्षा ऋतुमा मनसुनी वर्षा हुने गर्दछ, भने हिउँदमा वर्षा कम परी हिउँ समेत पर्ने गर्दछ ।

ड. भू-गर्भ र माटो

यो जिल्ला चुरे र मध्य पहाडी क्षेत्रमा अवस्थित भएकाले ठाउँ अनुसार विभिन्न किसिमको माटो तथा खनिज पदार्थहरु पाइन्छ । जिल्लाको जियोलोजी तथा माटोको विवरण तल दिइएको छ :

१. जियोलोजी

यस जिल्लाको भूगर्भिय संरचनालाई हेर्दा यहाँ कार्बोनसियस सिस्ट (Carbonaceous Schist), चुनदुङ्गा सिस्ट (Limestone Schist), डोलोमाईट र चुनदुङ्गा मिसिएको सिस्ट (Dolomite and Limestone Schist) र ग्नेसिस सिस्ट (Gneiss Schist) जस्ता ४ वटा लिथोलोजिकल ईकाईहरू (Lithological Units) पाईन्छन् । यसैगरी कतै कतै Quarzite, Sand Stone, Slate, Phyllite पनि भेटिन्छन् ।

२. माटो

अधिकांश जमिनको क्षेत्रफल भिरालोपन भएको हुनाले माटोको वनावटमा धेरै ठाउँमा समानता पाईन्छ । उर्वरा माटोको क्षयीकरणले गर्दा जिल्लाको अधिकांश भागमा चिम्ट्याईलो, बलौटे र फुस्रो माटो देख्न सकिन्छ । समथर भू-भाग जस्तै : दिपायल, नारीदाङ्ग, वानडुंग्रीसैन र जोरायल क्षेत्रमा उर्वर माटोको प्रचुरताले गर्दा राम्रो कृषि उत्पादन भएको पाईन्छ । यहाँ मुख्य रूपमा बलौटे दोमट (Sandy Loam) र क्लेसिल्ट लोम (Clay Silt Loam) गरी २ किसिमको माटो पाईन्छ भने कतै कतै सिल्ट लोम (Silt Loam) पनि भेटिएको छ । यस जिल्लाको सेती नदीको किनार देखि उच्च पहाडी क्षेत्रमा बलौटे माटो, बलौटे दोमट माटो, दोमट माटो, चिम्टाइलो दोमट माटो र चिम्टाइलो माटो पाइन्छ । साथै जिल्लामा पाईने माटोमा बलौटे दोमट, रातोमाटो, सेतो कमेरो खानी, ढुंग्यान, पत्थरयुक्त र नदी तथा खोला बेंसीमा पांगो तथा कालो बलौटे माटो रहेका छन् । यस जिल्लाको अधिकांश भू-भागको भिरालोपना ३१ प्रतिशतभन्दा बढी रहेको छ ।

१.७ सामाजिक तथा आर्थिक अवस्था

१.७.१ जनसंख्या, लिङ्ग र जातजाति

क. जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ का अनुसार जिल्लाको जनसंख्या २,११,७४६ र घरपरिवार संख्या ४१,४४० रहेको छ । कुल जनसंख्या मध्ये महिलाको जनसंख्या ५४.१ प्रतिशत र पुरुषको जनसंख्या ४५.९ प्रतिशत रहेको छ । विगत १० वर्षको अवधिमा जिल्लाको जनसंख्या ४,६८० जनाले मात्र वृद्धी भएको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार जिल्लाको जनसंख्या विवरण तालिका ४ तथा अनुसूची १ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४: डोटी जिल्लाको जनसंख्या (२०५८-२०६८)

सि. नं.	जनगणना वर्ष	परिवार संख्या	जनसंख्या			परिवारको आकार	जनघनत्व (प्रति वर्ग कि.मी.)
			जम्मा	पुरुष	महिला		
१	२०६८	४१,४४०	२,११,७४६	९७,२५२	१,१४,४९४	५.१	१०५
२	२०५८	३६,४६५	२,०७,०६६	१,०३,५२३	१,०३,५४३	५.७	१०२

(स्रोत : केन्द्रिय तथ्याक विभाग, २०५८-२०६८)

ख. जातजाति

डोटी जिल्लाका प्रमुख जातिहरूमा बाहुन, क्षेत्री, कामी, सार्की, मगर, ठकुरी हुन् भने भाषाको रूपमा डोटेली भाषा प्रमुख रहेको छ। यस जिल्लामा ३६ जातजातिको वसोवास रहेको पाइन्छ। जिल्लाको जातजातिको विवरण तालिका ५ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५: डोटी जिल्लाको जातजातिको विवरण

सि.नं.	जात जाती	जनसंख्या	प्रतिशत	कैफियत
१	क्षेत्री	१,२२,१०६	५७.६७	
२	कामी	२५,६२२	१२.१०	
३	बाहुन	१७,०२८	८.०४	
४	दमाई	९,६२७	४.५५	
५	ठकुरी	७,६८०	३.६३	
६	अन्य दलित	७,३१५	३.४५	
७	मगर	७,२११	३.४१	
८	सार्की	४,९१२	२.३२	
९	बादी	२,९५८	१.४०	
१०	लुहार	२,३७४	१.१२	
११	नेवार	१,१४२	०.५४	
१२	अन्य (गुरुङ्ग, तामाङ्ग, दशनामी, थारु, राई, भोटे)	३,७७१	१.७७	
	जम्मा	२,११,७४६	१००	

(स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, २०६८)

१.७.२ धर्म, संस्कृति, भाषा र पेशा

क. धर्म र संस्कृति

जिल्लामा हिन्दू धर्मालम्बीहरूको बाहुल्यता रहेको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार यस जिल्लामा कुल जनसंख्याको ९९ प्रतिशत मानिसहरू हिन्दु धर्म र ०.८ प्रतिशत बौद्ध धर्म मान्छन्। जनसंख्या अनुसार विभिन्न धर्म मान्नेहरूको विवरण तालिका ६ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ६: डोटी जिल्लाका विभिन्न धर्मालम्बीहरूको विवरण

क्र.सं.	धर्म	जनसंख्या	प्रतिशत
१	हिन्दू	२,०९,७१०	९९.०
२	बौद्ध	१,५९१	०.८
३	ईस्लाम	११६	०.१
४	किराँत	१	०.०
५	क्रिश्चियन	२७३	०.१
६	प्रकृती	१४	०.०

७	वहई	६	०.०
८	अन्य नखुलेको	३५	०.०
	जम्मा	२,११,७४६	१००

(स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, २०६८)

ख. भाषा

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार जिल्लाको कुल जनसंख्याको ९० प्रतिशत मानिसहरु डोटेली र ७ प्रतिशत मानिसहरु नेपाली भाषा बोल्दछन् । जनसंख्या अनुसार विभिन्न भाषा बोल्नेहरुको विवरण तालिका ७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ७ : डोटी जिल्लाका विभिन्न भाषाभाषिहरूको विवरण

क्र.सं.	भाषा	जनसंख्या	प्रतिशत
१	डोटेली	१,९०,६९१	९०.०६
२	नेपाली	१५,७१८	७.४२
३	मगर	२,०८५	०.९८
४	खाम	८९२	०.४२
५	वैतडेली	३८१	०.१८
६	थारु	३२५	०.१५
७	मैथली	२६४	०.१२
८	अछामी	२५०	०.१२
९	वभाङ्गी	१६६	०.०८
१०	दार्चुलेली	१२०	०.०६
११	अन्य	८५४	०.४०
	जम्मा	२,११,७४६	१००

(स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, २०६८)

ग. पेशा तथा रोजगारी

डोटी जिल्लामा बसोबास गर्ने करिब ८० प्रतिशत मानिसहरु कृषि तथा पशुपालन व्यवसायमा आश्रित रहेका छन् । कृषि बाहेक सरकारी नोकरी, गैर सरकारी नोकरी, वैदेशिक रोजगारी, ब्यापार, उद्योग धन्दा र अन्य कामलाई समेत यहाँका मानिसहरुले पेशाको रुपमा अँगालेको देखिन्छ । पेशा तथा रोजगारीको विवरण तालिका ८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ८ : डोटी जिल्लाको पेशागत जनसंख्याको विवरण

क्र.सं.	पेशाको विवरण	जनसंख्या	प्रतिशत	कैफियत
१	कृषि, वन तथा मत्स्यपालन	६८,०९३	८०.२	
२	खानी तथा उत्खनन	१५०	०.२	
३	औद्योगिक उत्पादन/प्रशोधन	२,३७७	२.८	
४	विद्युत, ग्याँस तथा पानी वितरण	४०	०.०	

५	फोहरमैला व्यवस्थापन	५५	०.१	
६	निर्माण	२,४३५	२.९	
७	थोक तथा खुद्रा व्यापार, सवारी साधन मर्मत	२,३४७	२.८	
८	यातायात तथा गोदाम	४५०	०.५	
९	आवास तथा होटल	८२३	१	
१०	सूचना तथा सञ्चार	८६	०.१	
११	वित्तिय तथा विमा क्रियाकलाप	११६	०.१	
१२	रियल स्टेल	३	०	
१३	पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलाप	४४	०.१	
१४	प्रशासनिक तथा सहायक कार्य	८५	०.१	
१५	सार्वजनिक प्रशासन तथा रक्षा	१,४५८	१.७	
१६	शिक्षा	२,७४७	३.२	
१७	स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	४४५	०.५	
१८	कला तथा मनोरन्जन	७	०	
१९	अन्य सेवा क्रियाकलाप	९५६	१.१	
२०	घरायसी कामदार	१,८६२	२.२	
२१	अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्था	५१	०.१	
२२	अन्य नखुलेको	३१९	०.४	
	जम्मा	८४,९४९	१००	

(स्रोत : शाखा तथ्यांक कार्यालय डोटी र जि.बि.स. डोटी, २०५८)

१.८ शिक्षा तथा स्वास्थ्य

क) शैक्षिक स्थिति

यस जिल्लामा शिक्षा र स्वास्थ्यको अवस्था निकै कमजोर रहेको र त्यसमा पनि पुरुषको तुलनामा महिला तथा अन्य जातीको तुलनामा दलितको स्थिति निकै दयनिय रहेको छ ।

डोटी जिल्लाको कुल साक्षरता दर ५६.४ प्रतिशत रहेको छ । जसमध्ये महिला साक्षरता दर ४२.३ र पुरुष साक्षरता दर ७३.४ प्रतिशत रहेको छ । जिल्लाको शिक्षण संस्था सम्बन्धि विवरण तालिका ९ मा दिईएको छ ।

तालिका ९ : शैक्षिक संस्थाहरुको विवरण

सि.नं.	संस्थाको किसिम	शिक्षण संस्थाको किसिम			कैफियत
		संस्थागत	सामुदायिक	जम्मा	
१	क्याम्पस	६	१	७	१३७ समुदायमा आधारित र २४८ विद्यालयमा आधारित गरी कुल ३८५
२	उच्च मा.वि.	३	३०	३३	
३	मा.वि.	७	४६	५३	
४	नि.मा.वि.	९	७३	८२	
५	प्रा.वि.	३८	२४०	२७८	

६	प्राविधिक शिक्षालय	१	३	४	वालविकास केन्द्र रहेका ।
जम्मा		६४	३९३	४५७	

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय डोटी, २०७३

ख) स्वास्थ्य सेवा

यस जिल्लामा अस्पताल २, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र २, स्वास्थ्य चौकी ४९, गाउँघर क्लिनिक २२५ संचालित छन् । साथै यस जिल्लामा विभिन्न गैर सरकारी संस्थाहरु र निजी व्यक्तिहरुले समेत स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्य गर्दै आइरहेका छन् ।

तालिका १० : स्वास्थ्य संस्था तथा स्वास्थ्यकर्मीहरुको विवरण

क्र.सं.	विवरण	संख्या	कैफियत
१	अस्पताल संख्या	२	सरकारी स्वास्थ्य संस्था ६१ रहेका ।
२	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	२	
३	आयुर्वेद औषधालय	१	
४	स्वास्थ्य चौकी	४९	
५	प्राइभेट अस्पताल	३	
६	प्रहरी अस्पताल	१	
७	गाउँघर क्लिनिक	२२५	
८	अ.हे.व./हे.व.	२८	

(स्रोत: जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय डोटी, २०७५)

१.९ कृषि र पशुपालन

क) कृषि

जिल्लाका ८८.९ प्रतिशत परिवार कृषि पेशामा संलग्न छन् । यस जिल्लामा कृषि योग्य भूमि जिल्लाको कुल क्षेत्रफलको ८ प्रतिशत (१६,३८२.५ हेक्टर) भएता पनि खेती गर्ने क्षेत्र १५,३६९.५ हेक्टर रहेको छ । भिरालो जमिनमा गह्रा सुधार नगरी वालीनाली लगाउने कार्य नेपालका अरु जिल्लाहरु सरह यहाँ पनि प्रचलनमा रहेको छ । धान, मकै, कोदो, गहुँ, जौ, तेलहन र दलहन यहाँका प्रमुख खाद्य वालीहरु हुन् भने आलु, काउली, रायो आदि तरकारीहरु हुन् । त्यस्तै मसलामा अदुवा, लसुन, खुर्सानी, धनीया, वेसार र फलफूलमा अम्बा, केरा, सुन्तला र अमिलो जातका फलफूलहरु उत्पादन गरिन्छ । साथै जोरायल गा.पा., वडिकेदार गा.पा. र वोगटान फुडसिल गा.पा. क्षेत्र मह उत्पादनमा समेत प्रख्यात रहेका छन् ।

यस जिल्लामा कृषि विकास कार्यको लागि कृषि ज्ञान केन्द्र अन्तर्गत विभिन्न शाखाहरु र स्थानिय तहमा कृषि विकास शाखा समेत रहेका छन् ।

तालिका ११ : डोटी जिल्लामा प्रमुख वालीहरुको उत्पादन तथा ओगटेको क्षेत्रफल

क्र.सं.	उत्पादन हुने प्रमुख वाली	क्षेत्रफल (हेक्टर)	संलग्न कृषक घरधुरी	कैफियत
१	खाद्य वालीहरु (धान, गहुँ, मकै, कोदो, जौ)	२२,५५९	१,१०,११५	
२	तरकारी, मसला (कोसेवाली समेत) (हिउँदे, वर्षे, वेमौसमी तरकारी, आलु र मसला वालीहरु जस्तै: अदुवा, लसुन, खुर्सानी, धनियाँ, वेसार)	३,४८९.४	९०,५४२	
	जम्मा	२६,०४८.४	२,००,६५७	

(स्रोत: राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८)

ख. पशुपालन

जिल्लाको समग्र पशुको विकासको लागि भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र तथा स्थानिय तहमा भेटेरिनरी शाखाहरु रहेका छन् ।

तालिका १२ : डोटी जिल्लामा घरपालुवा पशु संख्या

क्र.सं.	पशुको किसिम	२०६९/०७०		
		स्थानिय	उन्नत जात	जम्मा
१	गाई/गोरु	१,२१,०५७	१,४८९	१,२२,५४६
२	भैंसी/राँगा	४१,२३६	६,३३५	४७,५७१
३	बाखा/बोका	१,५७,३३०	५,९५७	१,६३,२८७
४	भेडा	०	५६०	५६०
५	सुगुर/बंगुर	१,५१४	८१०	२,३२४
६	कुखुरा	५६,२३३	२५,५००	८१,७३३
७	खच्चड	६८	०	६८
	जम्मा	३,७७,४३८	४०,६५१	४,१८,०८९

(स्रोत : जिल्ला पशु सेवा कार्यालय डोटी, २०७०)

१.१० वन पैदावारमा आधारित उद्योग तथा व्यवसाय

यस जिल्लामा वन पैदावारमा आधारित उद्योगहरु २२ रहेका छन् । सम्भावित वन पैदावारमा आधारित उद्योगहरुमा जाम, जेली, जुस तथा अचार उद्योग, डोरी, दरी, कार्पेट, कपडा बुन्ने व्यवसाय, नेपाली कागज, कार्डबोर्ड पेपर, प्याकिङ्ग गर्ने कागज उद्योग, डोको, डालो, मान्द्रो, भकारी उद्योग, वनस्पति घिउ उद्योग आदि रहेका छन् । वन पैदावारमा आधारित उद्योगको विस्तृत विवरण अनुसूची २ मा दिईएको छ ।

तालिका १३ : जिल्लाका प्रमुख वन पैदावारमा आधारित उद्योगहरू

सि. नं.	उद्योगको प्रकार	संख्या	कैफियत
१	फर्निचर उद्योग	८	
२	दुना टपरी उद्योग	३	
३	अल्लो प्रशोधन उद्योग	२	
४	हाते कागज उद्योग	३	
५	बेल जुस उद्योग	१	
६	सिस्नो उद्योग	३	
७	निगालो बाँस उद्योग	१	
८	कृषि उत्पादन उद्योग	१	
	जम्मा	२२	

(स्रोत : घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, २०७८)

१.११ प्रमुख साँस्कृतिक पर्व तथा चाडबाडहरू

सुदूरपश्चिम प्रदेश साँस्कृतिक सम्पदामा धनी नै रहेको छ । त्यसमा पनि डोटी जिल्लामा महिनै पिच्छे विभिन्न चाडबाँडहरू मनाउने गरिन्छ । यहाँका बासिन्दाहरूले दशैं, तिहार, साउने संक्रान्ति, माघे संक्रान्ति, रक्षा बन्धन, चैते दशैं, तिज, ऋषि पञ्चमी, वैशाख पूर्णिमा, वसन्त पञ्चमी, फागु पूर्णिमा, शिवरात्री, रामनवमी आदि हिन्दुहरूले मनाउने राष्ट्रिय पर्वहरू मनाउँछन् । साथै यहाँ भाद्र कृष्ण पक्ष र शुक्ल पक्षको पञ्चमीदेखि अष्टमीसम्म गौरा पर्व, भदौ १ गते ओल्के संक्रान्ति, भदौ २ गते वुढी पोल्ने पर्व, असोज १ गते बन्धुनी संक्रान्ति, कार्तिक शुक्ल पूर्णिमा लगत्तै मनाइने शैलेश्वरी मेला आदि हुन् । त्यस्तै विवाह, न्वारन जस्ता विशेष समारोहमा मागल गाउने, हुड्के नाच देखाउने चलन पनि यहाँ रहेको छ । साथै मेलाको अवसरमा देउडा लोक नृत्य तथा डेउडा गीत प्रतिस्पर्धा समेत यस जिल्लामा हुने गर्दछ ।

१.१२ प्रमुख ऐतिहासिक, पुरातात्विक तथा पर्या-पर्यटकीय महत्वका स्थानहरू

डोटी जिल्ला प्राकृतिक रूपमा सुन्दर, धार्मिक तथा पर्यटकिय दृष्टिकोणले सम्पन्न र ऐतिहासिक महत्वले भरिएका ठाउँहरूले सुसज्जित मध्य पहाडी जिल्लाहरू मध्ये एक हो । तर पर्यटनको विकास गर्ने सवालमा सुदूरपश्चिम प्रदेशमा भएको नगण्य लगानी, भौतिक संरचनाको अपर्याप्तता, सम्पदा संरक्षणको अभाव तथा प्रचार-प्रसारको कमिले गर्दा यी ठाउँहरू ओभ्लेमा पर्दै गइरहेका छन् । यस क्षेत्रका ऐतिहासिक, धार्मिक तथा पर्यटकिय क्षेत्रहरू निम्न वमोजिम रहेका छन् :

१. धार्मिक क्षेत्रहरू : यस जिल्लामा पर्याप्त धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलहरू रहेका छन् । जसमध्ये शैलेश्वरी मन्दिर सिलगढी, मष्टा मन्दिर सिलगढी, राधाकृष्ण मन्दिर सिलगढी, अश्वद्वाला डौड, बासुधारा दिपायल,

कोटभैरव मन्दिर दिपायल, पशुपतिनाथ मुडभरा, पञ्चेश्वर महादेव मन्दिर राजपुर, भागेश्वर मन्दिर मुडेगाउँ, लाटाकाफली मन्दिर र सालमनि भगवति मुडेगाउँ, बेतालमाण्डौं मन्दिर सातफेरी, सहश्रलिंग खप्तड, वडिकेदार लानाकेदारेश्वर, मालिका मन्दिर काँडामाण्डौं, दिलपेशर दिपायल, भिमसेन सिला सरस्वतिनगर, प्राचिन शिल देवलहरु लाटामाण्डौं, घण्टेश्वर मन्दिर गौरा, मोहन्याल देवताको मन्दिर अलाडी, वछैन आदि ।

२. ऐतिहासिक क्षेत्रहरु : नेपालको एकिकरणको इतिहाससँग जोडिएको डोटी राज्य, जोरायल आदि ।

३. पर्यटकिय क्षेत्रहरु : खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्जमा रहेका खप्तड स्वामी आश्रम, त्रिवेणीधाम, नागहुंगा, घोडा दाउन्ने पाटन, डाँफे कोट, सहश्रलिंग, खप्तड दह, जोरायल गा.पा.मा रहेको छत्तिवन ताल, छहरा भरना, वसर भरना, वुडर ताल, चनुकाँडामा रहेको सेती कर्णाली दोभान, तेलेलेक, डौड गा.वि.स.को अश्वद्वाला गुफा आदि ।

१.१३ भौतिक पूर्वाधार

१.१३.१ यातायात र संचार

क. यातायात

सुदूरपश्चिम प्रदेशका अन्य पहाडी जिल्लाहरुको तुलनामा यस जिल्लामा सडक यातायातको अवस्था धेरै राम्रो रहेको छ । यस जिल्लामा राष्ट्रिय राजमार्ग अन्तर्गत ११६.४१ किलोमीटर (कि.मी.) सडक कालो पत्रे अवस्थामा छ । जिल्ला सडक अन्तर्गत ४५८.३८ कि.मि. कच्ची सडक रहेको छ । जिल्ला भरी १११ वटा भोलुङ्गे पुलहरु रहेका छन् । जिल्ला भित्र निर्मित सडकहरु तथा सडकको अवस्थाको बारेमा तालिका १४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १४: डोटी जिल्लाका सडकहरुको अवस्था

क्र.सं.	सडक	इकाई	दुरी
१	पक्की सडक (राष्ट्रिय राजमार्ग)	(कि.मी.)	११६.४१
२	कच्ची सडक (जिल्ला सडक)	(कि.मी.)	४५८.३८
३	भोलुङ्गे पुलको संख्या	संख्या	१११
४	हवाई मैदान	संख्या	१
५	सडक यातायातले छोएका गा.वि.स./न.पा.	संख्या	४१

(स्रोत : जिल्ला प्राविधिक कार्यालय डोटी, २०७५)

ख. संचार

शुरुका दिनहरुमा जिल्ला सदरमुकाम र व्यापारिक केन्द्रहरुमा आकाशवाणी सेवा शुरु भएता पनि आधुनिक युगमा भएको सुचना र संचारको विकासले डोटी जिल्लामा हुलाकका साथै टेलिफोन, मोबाइल, एफ.एम. स्टेशन, स्थानीय छापाखानाहरु, केबुल प्रणाली, इमेल तथा इन्टरनेटको व्यापक रुपमा प्रयोग हुने गरेको छ ।

यस जिल्लामा क्षेत्रीय हुलाक निर्देशनालय १, ईलाका हुलाक कार्यालय ११, अतिरिक्त हुलाक कार्यालय ४१ र हुलाक काउण्टर १ वटा रहेका छन् । यस जिल्लामा दैनिक पत्रिका १, साप्ताहिक पत्रिका ३, केवल नेटवर्क २, रेडियो नेपाल क्षेत्रीय प्रसारण १ र एफ.एम. स्टेशन ५ वटा रहेका छन् । यस जिल्लामा नेपाल टेलिभिजन, Cable Line तथा Home TV DTH मार्फत नेपाल टेलीभिजन, कान्तीपुर टि.भि., नेपाल १, ईमेज च्यानल, सगरमाथा, ABC, एभिन्ज र विदेशी टेलीभिजनका च्यानलहरु उपलब्ध छन् । साथै जिल्लामा गोरखापत्र, कान्तिपुर, नागरिक दैनिक, काठमाण्डौ पोष्ट समेतका राष्ट्रिय र नेपाल पथ जस्ता दैनिक र नजर, डोटी एक्सप्रेस, विम्व साप्ताहिक जस्ता स्थानिय पत्र पत्रिकाहरुको समेत सहज उपलब्धता हुने गरेको छ । यस जिल्लाको टेलिफोन सम्बन्धि विवरण तालिका १५ मा दिइएको छ ।

तालिका १५: डोटी जिल्लाको टेलिफोन सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	टेलिफोन सेवाको किसिम	जम्मा टेलिफोन लाईन वितरण संख्या	मोबाईल वितरण संख्या	कैफियत
१	PSTN	१,१४७	-	टेलिफोन लाईन क्षमता १,८८८ मोबाइल फोन जिल्लाभरि पुगेको र वाइम्याक्स सेवा ८ स्थानमा पुगेको ।
२	CDMA	१,३२३	-	
३	GSM	-	४७,०७४	
४	SKY	-	३,८००	
५	Internet	६३१	ADSL + Wimax	

(स्रोत : नेपाल दूर संचार शाखा डोटी, २०७५)

ग. विद्युत

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार जिल्लाको ३०.२० प्रतिशत (१२,४९८ घरधुरी) घरधुरीलाई विजुली वत्तिको उपलब्धता भएको देखाएको छ । साथै जिल्लामा ट्रान्सफर्मर संख्या १२४ र ११ के.भी. प्रसारण लाइन २५०.४ कि.मी. र ३३ के.भी. लाईन ३७ कि.मी. रहेको छ । नेपाल विद्युत प्राधिकरण वितरण केन्द्र डोटीका अनुसार २०७३ सालसम्म ग्राहक संख्या ११,७०५ तथा आंशिक रुपमा विद्युतिकरण भएका गा.वि.स. २४, विद्युतिकरण हुन बाँकी गा.वि.स. १९ र पूर्ण रुपमा विद्युतिकरण भएका गा.वि.स. ३ रहेका छन् । साथै जि.स.स. अन्तर्गत रहेको जिल्ला उर्जा तथा वातावरण शाखाबाट सञ्चालित जिल्लाका १० वटा २६३ किलोवाट क्षमताका लघु जलविद्युत आयोजनाबाट २,७२४ घरधुरी लाभान्वित भएका छन् ।

तालिका १६ : विद्युत सेवाबाट लाभान्वित घरधुरी

क्र.सं.	विद्युत सम्बन्धि विवरण	परिमाण	कैफियत
१	३३ के.भी. प्रसारण लाइन	३७ कि.मी.	
२	११ के.भी. प्रसारण लाइन	२५०.४ कि.मी.	
३	ग्राहक संख्या	११,७०५	
४	आंशिक रूपमा विद्युतिकरण भएका गा.वि.स.	२४	
५	कार्यक्रम रही छोएको गा.वि.स.	४	
६	विद्युतिकरण हुन बाँकी गा.वि.स.	१९	
७	पूर्ण रूपमा विद्युतिकरण भएका गा.वि.स.	३	

(स्रोत : नेपाल विद्युत प्राधिकरण वितरण केन्द्र डोटी, २०७३)

१.१४ अन्य संघ, संस्था तथा विकास आयोजनाहरु

यस जिल्लामा राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक २, विकास बैंक ५, अन्य बैंकहरु ३, विमा कम्पनी ४, १९६ भन्दा बढी सहकारी संघ र १५७ वटा होटल व्यवसायहरु रहेका छन् । साथै यस जिल्लामा दर्जनौं अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था तथा ३१ भन्दा बढी गैरसरकारी संस्थाहरु दर्ता भएका छन् । यस जिल्लामा ६ वटा पार्टीहरु विधिवत रूपमा दर्ता भएका छन् ।

१.१५ वन जंगल र जैविक विविधता

चुरे र महाभारत पर्वत श्रृंखलाबाट वनेको यो जिल्ला जैविक विविधतामा धनी रहेको छ । चुरे क्षेत्रमा साल, अस्ना, जामुन, कर्मा, हरो, वरो जस्ता रुख प्रजाती रहेका छन् भने उत्तरी भेगमा रहेको तेलेलेक क्षेत्रमा खोटेसल्ला, बाँभ, खसु, लाली गुराँस, उत्तीस जस्ता प्रजातीहरुको बाहुल्यता रहेको छ । साथै नदी तटीय क्षेत्रहरुमा खयर, सिसौ, सिमल, उत्तीस जस्ता प्रजातीहरु पाईन्छन् । त्यसै गरी तेजपात, काउलो, चुत्रो, मजिठो, चिराइतो जस्ता जडीबुटीहरु जिल्लाभरिका वनमा पाईन्छन् । जिल्लाको क्षेत्रफलको ६५ प्रतिशत वनले चितुवा, रतुवा, बाँदर, लंगुर, स्याल, खरायो लगायतका स्तनधारी र कालो तित्रा, कालिज, मयुर, लाटो कोसेरो, हुचिल प्रजातीका चराहरुलाई आश्रय प्रदान गरेको छ ।

१.१६ प्रशासनिक/राजनैतिक विभाजन

एउटा मात्र संसदिय निर्वाचन क्षेत्र रहेको यस जिल्लामा रहेका ७ गा.पा. र २ नगरपालिकालाई ११ वटा ईलाकाहरुमा विभाजन गरिएको छ ।

जिल्लाको वन सम्पदा

२.१ जिल्लाको वन सम्पदा

वन नेपालको अत्यन्त महत्वपूर्ण नविकरणीय प्राकृतिक स्रोतहरू मध्येको एक हो । वन ऐन २०७६ का अनुसार वन भन्नाले पूर्ण वा आंशिक रूपमा रुख र वुट्यानले ढाकिएको क्षेत्र सम्भन्नु पर्दछ । संयुक्त राष्ट्र संघिय खाद्य तथा कृषि संस्थाका अनुसार वन भन्नाले प्राकृतिक रूपमा ०.५ हेक्टर भन्दा बढी क्षेत्रफल भएको, जमिनमा ५ मीटर भन्दा अग्ला रुखहरू भएको र छत्र घनत्व १० प्रतिशतभन्दा बढी भएको भन्ने बुझिन्छ । वनमा रुखहरूको समुदाय हावी हुन्छ ।

वनबाट विभिन्न पारिस्थितिकिय सेवाहरू **वन्दोवस्ती सेवाहरू** (काठ, दाउरा, जडीवुटी, औषधी, रोजगार, उद्योगको लागि चाहिने कच्चा पदार्थ आदि), **वातावरणीय सेवाहरू** (जलवायु परिवर्तन नियमन, कार्बन संचिती, प्रदुषण नियन्त्रण, हानिकारक किराहरूको रोकथाम, पानी शुद्धिकरण, भू-क्षय नियन्त्रण आदि), **सहयोगात्मक सेवाहरू** (जल चक्र नियमन, लाखौं वन्यजन्तुहरूको वासस्थान, माटो निर्माण, अक्सिजन उत्पादन, पोषक तत्वहरूको चक्रण आदि) र **साँस्कृतिक सेवाहरू** (धार्मिक तथा भावनात्मक, शैक्षिक, पर्यटकिय, मनोरञ्जनात्मक र सौन्दर्यपरक सेवाहरू आदि) प्राप्त गर्न सकिन्छ ।

वन राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको स्रोत, पारिस्थितिकीय सन्तुलनमा योगदान तथा जिविकोपार्जनमा टेवा पुऱ्याउने भएका कारणले **हरियो वन नेपालको धन** भन्ने उक्ति विगतदेखि स्थापित हुँदै आइरहेको छ । नेपालको वन कृषि, पर्यटन, सिंचाई, खानेपानी, जडीवुटी तथा जैविक विविधताको मेरुदण्डको रूपमा रहेको छ । विश्वमा वन जम्मा जमिनको भागको ३१ प्रतिशत अर्थात ४ अर्ब हेक्टर भन्दा बढी रहेको छ । तर वातावरणीय सन्तुलन कायम राख्नको लागि ४३ प्रतिशत वन हुनु अति आवश्यक छ । नेपालको कुल क्षेत्रफल १,४७,१८,१०० हेक्टर रहेकोमा रुखयुक्त वन र अन्य काष्ठ तथा वुट्यानयुक्त वनको क्षेत्रफल क्रमशः ५९,६२,००० हेक्टर (४०.३६ प्रतिशत) र ६,४८,००० हेक्टर (४.३८ प्रतिशत) रहेको छ । नेपालको कुल क्षेत्रफल मध्ये वन क्षेत्र र अन्य काष्ठ तथा वुट्यान क्षेत्र दुवैले ६६,१०,००० हे. (४४.७४%) भूभाग ओगटेको छ ।

वन ऐन २०७६ अनुसार वनलाई मुख्यतया राष्ट्रिय वन र निजी वन गरी २ भागमा बाँडेको छ । फेरि राष्ट्रिय वनलाई पनि चक्ला वन, सरकारद्वारा व्यवस्थित वन, संरक्षण क्षेत्र, साभेदारी वन, सामुदायिक वन, कबुलियती वन, धार्मिक वन गरी ७ भागमा बाँडेको छ ।

२.२ वन जंगलको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

डोटी जिल्लामा परापूर्व कालमा वन जंगलको स्थिती अत्यन्त राम्रो अवस्थामा रहेको पाइन्छ । वि.सं. २०१३ सालमा निजी वन जंगलको राष्ट्रियकरण हुँदा र चुरे क्षेत्रमा पहाडी जिल्लाबाट वसाई-सराई गरी आउने मानिसहरुका कारण वन अतिक्रमणबाट वन विनाश हुँदै गयो । आ.व. २०३५/०३६ बाट सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम शुरु भई पंचायती वन र पंचायत संरक्षित वन स्थापना गरी व्यापक रुपमा वृक्षारोपण कार्यको थालनी हुन थाल्यो ।

वि.सं. २०१६ सालमा कन्जरभेटर अफिस अफ फरेष्टको गठन भई सो अन्तर्गत २२ वटा डिभिजन गठन गर्ने क्रममा वि.सं. २०१८ सालमा डोटी वन डिभिजन कार्यालयको स्थापना भई यस कार्यालयले बभाङ्ग, वाजुरा, अछाम र डोटीलाई हेर्ने गर्दथ्यो । वि.सं. २०३३ सालमा अछाम र वाजुरा वन डिभिजन खडा भएपछि यसले डोटी र बभाङ्गलाई हेर्ने गर्दथ्यो भने वि.सं. २०४२ सालमा जिल्ला वन कार्यालय, डोटीको स्थापना भई वन विकास र संरक्षणका कार्यहरुमा थप तिव्रता आयो ।

वन विकासको क्रममा आ.व. २०४७/०४८ बाट विगतमा पंचायती वन तथा पंचायत संरक्षित वन अन्तर्गत हुँदै आएको वृक्षारोपण कार्य सामुदायिक वृक्षारोपण नामाकरण गरी संचालन हुन थाल्यो र आ.व. २०४८/०४९ बाट वन विकास गुरुयोजना, २०४६ को भावना अनुसार नै स्थानीय उपभोक्ता समुहबाटै सो कार्य संचालन भयो । त्यस पछिका वर्षहरुमा भने उपभोक्ता समुहमा आधारित सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमले क्रमशः विरुवा उत्पादन र वृक्षारोपण कार्यलाई भन्दा भइरहेका वन जंगललाई संरक्षण कार्यमा वढी जोड दिएको थियो । वन ऐन तथा वन नियमावलीले समेत स्थानीय उपभोक्ताबाट हुने वन व्यवस्थापनलाई जोड दिएको छ ।

२.३ प्राकृतिक वनजंगलको प्रकार अवस्था

२.३.१ वनजंगलको किसिम

यस जिल्लामा उष्णदेखि शितोष्ण किसिमको हावापानी पाईने हुनाले यहाँ वनस्पति प्रजातीमा पनि विविधता पाईन्छ ।

क. प्रजाती बाहुल्यताको आधारमा वनको किसिम

प्रजाती बाहुल्यताको आधारमा यस जिल्लाको वनलाई निम्न बमोजिम वर्गिकरण गरिएको छ :

१. साल-सल्ला मिश्रित वन

नेपालको प्रायः जसो पहाडी जिल्लाको प्रमुख प्रजातीको रुपमा रहेको खोटे सल्लाले यस जिल्लामा करीव ३८,०६९.४० हेक्टर क्षेत्र ओगटेको छ । यस खालको वन वडिकेदार, जोरायल गा.पा. र दिपायल सिलगढी न.पा. एवं शिखर न.पा. लगायत जिल्लाका सबै भागमा पाउँछ ।

२. बाँझ-गुराँस मिश्रित वन

यस वन अन्तरगत बाँझ, गुराँस, लगायत फलाँट, काफल, उत्तिस आदि जातका प्रजातीहरु पाईन्छन् । यसले लगभग २,५४६.४० हेक्टर क्षेत्रफल ओगटेको छ । यो वन के.आई. सिंह गा.पा., शिखर न.पा. र जोरायल गा.पा.मा पाउँछ ।

३. साल-अस्ना मिश्रित वन

यस वन अन्तरगत साल, अस्ना, साँदन, हरो, बरो, जामुन आदि जातका रुखहरु पाईन्छन् । यसले करीव ३७ हेक्टर क्षेत्रफल ओगटेको छ । यस खालको वन वडिकेदार गा.पा. क्षेत्रमा पाउँछ ।

४. पहाडी सालको वन

यस वन अन्तरगत पहाडी साल जातका रुखहरु पर्दछन् । यसले करीव २६,२४०.८० हेक्टर क्षेत्रफल ओगटेको छ । यो वन दिपायल सिलगढी नगरपालिका, आदर्श गा.पा. क्षेत्रमा पाउँछ । प्रजाती अनुसार वन क्षेत्रले ओगटेको क्षेत्रफल तालिका १७ मा दिइएको छ ।

तालिका १७ : प्रजाती अनुसार वन क्षेत्रको विवरण

सि.नं.	प्रजाती	क्षेत्रफल (हेक्टर)	कैफियत
१	खोटेसल्लाको वन	३८,०६९.४०	
२	चौडापाते वन	३७,४००	
३	पहाडी सालको वन	२६,२४०.८०	
४	बाँझ प्रजातीको वन	२२,३२३.१०	
५	फिर-हेमलक र बाँझको वन	२,३०३.६०	
६	पहाडी बाँझ र लालीगुराँस वन	२,५४६.४०	
७	उष्ण साल र चौडापाते मिश्रित वन	३७	
जम्मा		१,२८,९२०.३	

(स्रोत : एल.आर.एम.पि., १९८६)

तालिका १८: स्थानिय तह अनुसार वन क्षेत्रको विवरण

सि. नं.	स्थानिय तह	कुल क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)	कुल वनको क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)	प्रतिशत (%)
१	पूर्वीचौकी गा.पा.	११७	६२.५९	५३.५
२	दिपायल सिगढी न.पा.	१२५.९१	५९.१७	४६.९९
३	आदर्श गा.पा.	१२७.७२	५९.०१	४६.२
४	सायल गा.पा.	१२२.०२	६८.८२	५६.४
५	शिखर न.पा.	२८३.६८	१९६.६९	६९.३४
६	के.आई सिं गा.पा.	१२६.२८	९१.८५	७२.७४
७	बोगटान फुडसिल गा.पा.	२९८.५४	२४५.६८	८२.२९
८	जोरायल गा.पा.	४१६.५५	३५७.७५	८५.८८
९	वडिकेदार गा.पा.	३३०.६२	२७१.०४	८१.९८
जम्मा		१,९४८.३२	१४१२.६	५९५.३२

(स्रोत : एफ.आर.ए. रिपोर्ट, २०१५)

ख. भौगोलिक अबस्थितीको आधारमा वनको किसिम

यस जिल्लाको भौगोलिक अबस्थितीको आधारमा निम्न बमोजिमको वन पाईन्छ :

१. उष्ण पतझर वन (Tropical Deciduous Forest)

यस किसिमको वन वडिकेदार गा.पा. क्षेत्रमा पाउँछ । यस वन अन्तर्गत साल, सिसौ, खयर, सिमल आदि प्रजातीहरु पर्दछन् ।

२. उपोष्ण वन (Sub-Tropical Forest)

यस किसिमको वन वडिकेदार गा.पा., बोगटान फुडसिल गा.पा. र आदर्श गा.पा.का नदी किनार क्षेत्रमा पाउँछ । यसमा टुनी, सानन, खोटे सल्ला, उत्तिसका प्रजातीहरु पाउँछन् ।

३. समसितोष्ण वन (Temperate Forest)

यस किसिमको वन दिपायल सिलगढी नगरपालिका, के.आई. सिं गा.पा. र शिखर न.पा. लगायतका क्षेत्रहरुमा पाउँछ । यस अन्तर्गत तल्लो समसितोष्ण मिश्रित वन (Lower Temperate Mixed Forest) र माथिल्लो समसितोष्ण मिश्रित वन (Upper Temperate Mixed Forest) पर्दछन् । यी वनहरुमा मुख्य गरी काफल, वाँजका प्रजातीहरु, गुराँस, देवदार, दल्लो, खरी, खसु आदि प्रजातीहरु पाउँछन् ।

४. झाडी वन क्षेत्र (Shrub Land)

यस वनमा विभिन्न प्रजातीहरू जस्तै : मेल, बाँजका रुखहरू छरिएको अवस्थामा पाइए तापनि अरु सबै झाडी खालका प्रजातीहरू मात्र पाइन्छन् । झाडी प्रजातीमा घँगारु, ढटेला, चुत्रो, वन गुलाफ आदि पर्दछन् ।

ग. भूगोलको आधारमा

१. वेशी प्रदेशको जंगल

डोटी जिल्लाको अधिकांश भाग पहाडी क्षेत्र भएता पनि नदी तथा खोलाको कारण केही समतल भू-भाग पनि रहेको छ । उदाहरणको लागि सेती र कर्णाली किनारका विभिन्न भू-भाग १,००० मिटर सम्मको उचाईमा रहेका छन् । यहाँ प्रायः मिश्रित किसिमको वन जंगल रहेको छ । यस ठाउँको हावापानी प्रायः गरम हुने भएकोले तराई तथा भित्री मधेशमा पाईने रुखहरू जस्तै : साल, सिसौ, खयर, अस्ना, हल्दु, गुटेल, सानन, सिमल, जामुन र कुरिलो, रिठा, चिउरी, काउलो, अमला, तेजपात, रातो च्याउ, वनहल्दी जस्ता गैरकाष्ठ वन पैदावारहरू (गै.का.व.पै.) पाईन्छन् ।

२. नदी तटीय वन

कर्णाली र सेती नदी तथा अन्य नदी छेउछाउमा सिसौ, खयर र अन्य जातको मिश्रित वन पाईन्छ । यो भागमा रिठा, अमला जस्ता गै.का.व.पै. प्रजातीहरू पनि पाउँछन् ।

३. तेलेलेकको वन

यस भेगमा मिश्रित किसिमको रुख प्रजातीहरू पाईन्छन् । यस क्षेत्रको सबै भन्दा माथिल्लो भू-भागमा कडा किसिमको जंगल (Hardwood Forest) पाईन्छ र हावापानी ठण्डा किसिमको रहेको छ । तेलेलेकको जंगलमा बाँभ्र प्रजातीहरू, लालीगुराँस र काफल जस्ता प्रजाती भएको मिश्रित वन पाईन्छ । यस क्षेत्रको तल्लो भागमा तेजपात, काउलो, लोक्ता र मध्य देखि माथिल्लो भागमा भ्याउ, सुगन्धवाल, पाषाणवेद जस्ता गै.का.व.पै.हरू पाईन्छन् ।

४. उच्च पहाडी भागको वन

डोटी जिल्लाको २,५०० मिटर उचाई भएको भागमा प्रायः खसु, देवदार, पाँगर, फिर, रक्चन, दल्लो, ओखर आदि प्रजातिहरूको मिश्रित वन पाईन्छ । यहाँ कोणधारी किसिमको जंगल पनि पाईन्छ । यहाँ भ्याउ, विषजरा, सुगन्धवाल जस्ता जडिबुटीहरू पनि पाईन्छन् ।

घ. स्वामित्वको आधारमा

वन ऐन, २०७६ ले संरक्षित क्षेत्र बाहिर रहेको वनलाई राष्ट्रिय वन र निजी वन गरी दुई भागमा विभाजन गरेको छ । साथै राष्ट्रिय वनलाई पुनः चक्ला वन, सरकारद्वारा व्यवस्थित वन, वन संरक्षण क्षेत्र, साभेदारी

वन, सामुदायिक वन, कवुलियती वन र धार्मिक वन गरी ७ प्रकारमा बाँडेको छ। यस जिल्लामा स्वामित्वको आधारमा चक्ला वन र साभेदारी वन बाहेकका सबै खाले वनहरू रहेका छन्।

२.३.२ वनको अवस्था

१. वन मौज्जात

नेपालको समग्र वन क्षेत्रको काण्ड आयतन १६४.७६ क्युबिक मिटर प्रति हेक्टर रहेको छ भने मध्यपहाडी क्षेत्रको काण्ड आयतन १२४.२६ क्युबिक मिटर प्रति हेक्टर रहेको छ। डोटी जिल्लाको सरकारद्वारा व्यवस्थित वनको औसत मौज्जात १७५.२३ घन मिटर प्रति हेक्टर रहेको छ भने सामुदायिक वनको औसत मौज्जात १४१.१३ घन मिटर प्रति हेक्टर रहेको छ। वनको प्रकार अनुसार वन मौज्जातको विवरण तालिका १९ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १९: डोटी जिल्लामा वनको प्रकार अनुसार वन मौज्जात

वनको प्रकार	रुखको मौज्जात (क्यु.मि./हे.)	रुख र वल्लावल्ली मौज्जात (क्यु.मी./हे.)
तल्लो साल मिश्रित चौडापाते वन	११०.९३	१३७.२५
मध्यको सल्लो र सल्लो मिश्रित वन	६७.९१	१०८.५८
माथिको खर्सु र गुराँस मिश्रित वन	२६७.०६	२७९.८७
जिल्लाको औसत वन मौज्जात	१४८.६३	१७५.२३

(स्रोत : जिल्लाको पञ्चवर्षिय वन व्यवस्थापन कार्ययोजना, २०७५)

२.४ जैविक विविधता

डोटी जिल्ला वनस्पती तथा वन्यजन्तु प्रजातीहरूमा धनी नै छ। जिल्लाका विभिन्न क्षेत्रमा स्तनधारी, चराहरू, सरीसृप र आसपासका नदीहरूमा विभिन्न जातका माछा र भ्यागुता, गड्यौला, पुतलीका प्रजातीहरू पाईन्छन्। डोटी जिल्लामा तराई देखि हिमाली भागसम्म पाइने विभिन्न प्रजातीका वन्यजन्तु तथा वनस्पती प्रजातीहरूको विविधता रहेको छ। मुख्य प्रजातीहरूको विवरण निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ :

क. वन्यजन्तु प्रजातीहरू

१. स्तनधारी वन्यजन्तु प्रजातीहरू

यस जिल्लामा मुख्य रूपमा स्याल (*Canis aureus*), फ्याउरो (*Vulpes bengalensis*), लोखर्के (*Funambulus pennanti*), बाँदर (*Macaca mulatta*), वैदेल (*Sus scrofa*), खरायो (*Lupus species*), चितुवा (*Panthera pardus*), वन विरालो (*Felis chaus*), मलसाप्रो (*Martes flavigulia*), दुम्सी (*Hytrix indica*), न्याउरी मुसा (*Herpestes edwardsi*), घोरल (*Noemoredus goral*), रतुवा (*Muntiacus muntjak*), लंगुर बाँदर

(*Presbytes entellus entellus*), चमेरा (*Pteropsus species*) आदि स्तनधारी वन्यजन्तुहरु पाउँछन् । त्यस्तै यहाँ कालो भालु, जरायो पनि पाउँछन् ।

२. पंक्षी प्रजातीहरु

यस जिल्लामा कालो चिल (*Milvus migrans*), सेतो गिद्ध (*Neophron percnopterus*), हिमाली गिद्ध (*Gyps himalayensis*), कालो तित्रा (*Francolinus franodinus*), न्याउली चरा (*Megalaima virens*), थोप्ले ढुकुर (*Streptopelia chinensis*), कुयुर्के (*Megalaima asiatica*), काग (*Carvus macrorhynchos*), जुल्फे जुरेली (*Pycnonotus leucogenys*), फिस्टो (*Orthotomus sutorius*), रानी चरी (*Pericrocotus flammeus*), चिचिल्कोटे (*Parus major*) आदि चराहरु पाइन्छन् । साथै यहाँ च्याखुरा, डंगुर गिद्ध, बकुल्ला, मलेवा, लुइचे, तित्रा, मैना, हुचिल, गरुड, काँडे भ्याकुर जस्ता चराहरु पनि पाउँछन् ।

३. सरीसृप तथा उभयचर प्रजातीहरु

यस जिल्लामा कछुवा, गोहोरो, सर्प, भ्यागुत्ता, छेपारो जस्ता उभयचर तथा सरीसृप प्रजातीहरु पाइन्छन् ।

४. माछा प्रजाती

यस जिल्लामा रहेका सेती, कर्णाली नदी, काला गाड, ठूली गाड, सानी गाड र विभिन्न खोलाहरुमा विभिन्न प्रजातीका माछाहरु पाइन्छन् । यहाँ करिब १० प्रजातीभन्दा बढीका माछा पाइन्छन् भन्ने अनुमान गरिएको छ । मुख्य माछाका प्रजातीहरुमा असला (*Schizothorax nepalensis*), कत्ले (*Acrossocheilus hexagonolepis*), सहर (*Tor tor*), फगेटा (*Barillusshacra*) हुन् ।

ख. वनस्पति प्रजातीहरु

१. प्रमुख काष्ठ वन पैदावार प्रजातीहरु

यस क्षेत्रका प्रमुख काष्ठ वन पैदावार प्रजातीहरुमा साल (*Shorea robusta*), अस्ना (*Terminalia tomentosa*), कर्मा (*Adina cordifolia*), बाँझी (*Anogeissus spp.*), बोटधायरो (*Lagerstroemia parviflora*), जामुन (*Syzygium cumini*), भलायो (*Semicarpus anacardium*), खोटे सल्ला (*Pinus roxburghii*), उत्तिस (*Alnus nepalensis*), बाँझ, खसु, फलौट (*Quercus species*), काउलो (*Persea species*), मुसुरे कटुस (*Castanopsis tribuloides*), काफल (*Myrica esculenta*), गुराँस (*Rhododendron arboreum*) आदि हुन् । साथै यहाँ सानन, देबदार, हरो, बरो, ओखर, रक्चन, टुनी, बोरेलो, पुलायो, दारगिठी, साँदन, तेल पारो, गुटेल, दल्लो जस्ता प्रजातीहरु पनि पाउँछन् ।

२. प्रमुख जडिवुटी एवं गैह्रकाष्ठ वन पैदावार प्रजातीहरु

डोटी जिल्लामा पाइने मुख्य गैह्रकाष्ठ वन पैदावारहरुमा सालको वीऊ(*Shorea robusta*), गिट्ठा, भ्याकुर, तरुल(*Dioscorea species*), कुरिलो(*Asparagus racemosus*), गुज्जर गानो(*Tinospora sinensis*), रातीगेडी (*Abrus precatorius*), हरो (*Terminalia chebula*), तेजपात(*Cinnamoum tamala*), अमला(*Emblica officinalis*), भलायो(*Semecarpus anacardium*), चिराइतो(*Swertia chirayita*), लोक्ता(*Daphne bholua*), समायो, सिम्मे (*Valeriana wallichii*), ठुलो ओखती (*Astilbe rivularis*), पेलजडी (*Thalictrum species*), मुस्ली(*Curculigo orchoides*), छत्तीवन (*Alstonia scholaris*), खोटेसल्ला (*Pinus roxburghii*), चुत्रो (*Berberis aristata*), ओखर(*Juglans regia*), पाखनवेद(*Bergenia ciliata*), रिठा (*Sapindus mukorossi*), सतुवा (*Paris polyphylla*), काउसो (*Mucuna pruriens*), टटेलो (*Oroxylum indicum*), ढटेलो(*Prinsepia utilis*), मजिठो (*Rubia manjith*), टिमुर (*Zanthoxylum armatum*), अमारो(*Spondias pinnata*), खिर्रो(*Sapium insigne*), बरो (*Terminalia bellirica*) आदि प्रजातीहरु हुन् । यसका अलावा भ्याउ, काउलो, बोभो, कचुर, विष जरा, अल्लो, सुनाखरी प्रजातीहरु, लौठसल्ला, विष्फेज, काकरसिंगी, वाँस, खयर, वेल, वन हल्दी, निगालो, चिउरी, कालिकाठ, कालादाना, रातो च्याउ, सल्ला आँख्ला आदि प्रजातीहरु पनि पाइन्छन् ।

डिभिजन वन कार्यालयको विवरण

३.१ परिचय

नेपालमा वन व्यवस्थापनको औपचारिक कार्य वि.सं. १९९९ मा काठ महल अड्डाको स्थापना र सो अन्तर्गत ३ सर्कल र १२ वन जाँच अड्डाहरूको स्थापना गरी शुरुवात गरिएको थियो । वि.सं. २००७ सालमा प्रजातन्त्रको विहानी सँगै २ सर्कल ११ डिभिजन र ४४ रेन्ज कार्यालयहरू सहित २००८ सालमा वन विभागको गठन भएको थियो । वि.सं. २०१२ सालमा वन विभागको प्रमुख चिफ फरेष्ट अफिसरको पद सृजना, वि.सं. २०१६ सालमा चिफ कन्जरभेटर अफिस अफ फरेष्टको गठन र सो अन्तर्गत २२ वटा डिभिजन कार्यालयहरू खडा गरिए । वि.सं. २०२६ सालमा केही सर्कल र डिभिजनहरूलाई खारेज गरी प्रधान वन कार्यालय तथा वन कार्यालयहरूको स्थापना र २०३३ सालमा राष्ट्रिय वन योजना लागु भएपछि पुनः संगठनमा परिवर्तन गरी प्रधान वन कार्यालय खारेज गर्नुका साथै ९ वटा सर्कल, ४० वटा वन डिभिजन र १७४ वटा रेन्ज कार्यालयहरूको स्थापना गरियो ।

वि.सं. २०१६ सालमा कन्जरभेटर अफिस अफ फरेष्टको गठन र सो अन्तरगत २२ वटा डिभिजन गठन गर्ने क्रममा वि.सं. २०१८ सालमा डोटी वन डिभिजन कार्यालयको स्थापना भई यस कार्यालयबाट बभाङ्ग, बाजुरा, अछाम र डोटी जिल्लाको वन क्षेत्र हेर्ने गरेको पाइन्छ । वि.सं. २०३३ सालमा अछाम र बाजुरा वन डिभिजन खडा भएपछि यसले डोटी र बभाङ्गको मात्रै वन क्षेत्रको प्रशासनिक नियन्त्रण कायम गर्दै आएकोमा वि.सं. २०४० सालमा विकेन्द्रिकरण प्रक्रियासँग मेल खाने गरी ५ वटा क्षेत्रीय वन निर्देशनालय र आ.व. २०४३/०४४ सम्म ७४ वटै जिल्लामा जिल्ला वन कार्यालय स्थापना गर्ने क्रममा सिलगढी रेन्ज कार्यालयले डोटी वन डिभिजन अन्तर्गत रहेर डोटी जिल्ला हेर्दै आइरहेकोमा वि.सं. २०४२ सालमा जिल्ला वन कार्यालय डोटी स्थापना भई सिलगढी ईलाका वन कार्यालय, चनुकाँडा ईलाका वन कार्यालय गरी २ वटा ईलाका वन कार्यालयहरू र हरेक ईलाका वन कार्यालय अन्तर्गत ४ वटा इकाई पोष्टहरू खडा गरिए । त्यसै गरी नेपालका ७५ जिल्ला मध्ये ७४ वटा जिल्लामा जिल्ला वन कार्यालयहरूको संगठन संरचना रहेको र ती जिल्लाहरूलाई वनक्षेत्र र महत्वका आधारमा वि.सं. २०५० सालमा क देखि ड सम्म गरी ५ वर्गमा विभाजन गरेकोमा डोटी जिल्ला (घ) वर्गका १७ जिल्ला मध्ये एक हो । हालको वन तथा भू-संरक्षण विभागको मिति २०७० सालको नयाँ सांगठनिक स्वरूप अनुसार जिल्लामा १ वटा सेक्टर वन कार्यालय र ८ वटा ईलाका वन कार्यालयहरू

रहेकोमा संघीय मामीला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण समिति, सिंहदरवार, काठमाडौंको मिति २०७५ को प्रदेश सरकार अन्तर्गतको उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय मातहत रहने निकायहरुको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण प्रतिवेदन अनुसार डिभिजन वन कार्यालय डोटी रहने व्यवस्था गरिएको छ ।

३.२ डिभिजन वन कार्यालयको उद्देश्य र प्रमुख कार्यहरु

डोटी डिभिजन वन कार्यालय स्थापना भए देखि नै यसले जिल्ला भरिको वनको संरक्षण, व्यवस्थापन, जैविक विविधताको संरक्षण, सर्वसाधारण जनतालाई सर्वसुलभ ढंगमा वन पैदावारहरुको आपूर्ति गर्ने काम गर्नुका साथै वनबाट प्राप्त वातावरणीय सेवाहरुबाट यहाँका जनताको जिविकोपार्जनमा टेवा पुर्याउने कार्य गरिरहेको छ ।

क. उद्देश्यहरु

यस कार्यालयको मूल उद्देश्यमा वन क्षेत्रको वैज्ञानिक व्यवस्थापन, वन क्षेत्रको रेखाङ्कन, नियन्त्रण र संरक्षण तथा वृक्षारोपण गर्दै वातावरणीय सन्तुलनलाई समेत कायम राख्दै वन सम्पदाको सदुपयोग गरी वनजन्य श्रोतहरुलाई पुनः सिर्जना हुन दिने प्रकृया अपनाउने, आर्थिक दृष्टिकोणले बढी महत्वपूर्ण हुने वन पैदावारको दिगो व्यवस्थापन गर्ने र सर्वसाधारणलाई आवश्यक पर्ने काठ, दाउरा, जडीबुटी तथा अन्य वन पैदावारको न्यायोचित वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाउने हो ।

यस कार्यालयका उद्देश्यहरुलाई वुँदागत रुपमा निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ :

- ❖ नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारको वन नीति, नियम एवं निर्देशन अनुसार वनको संरक्षण, सम्बर्द्धन एवं सदुपयोग गर्ने,
- ❖ वन संरक्षण, विकास र व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम, गोष्ठी संचालन गरी उपभोक्ता समुहहरुमा क्रमशः ठाउँ सुहाउँदो उपर्युक्त प्रविधि हस्तान्तरण गर्दै लैजाने,
- ❖ जन सहभागीतामा आधारीत वन विकास कार्यक्रम संचालन गर्ने र संस्थागत विकासमा टेवा पुर्याउने,
- ❖ सर्वसाधारण जनतालाई दैनिक आवश्यक पर्ने वन पैदावारहरु जस्तै : काठ, दाउरा आदि आपूर्तिको लागि आवश्यक प्रवन्ध मिलाउने,
- ❖ निजी वन विकास तथा गैरकाष्ठ वन पैदावारको व्यावसायिक खेती र व्यवस्थापनमा जोड दिने,
- ❖ वन पैदावारमा आधारीत आयमूलक कार्यक्रमबारे प्रचार-प्रसार गर्ने,

- ❖ वन्यजन्तु, वन क्षेत्रमा रहेका प्राकृतिक र साँस्कृतिक धरोहरहरुको संरक्षण गर्ने,
- ❖ जिल्लाको प्राकृतिक वातावरण तथा जैविक विविधताको संरक्षण गर्ने,
- ❖ नेपाल सरकारको नीति वमोजिम विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने ।

ख. कार्यहरु

यस कार्यालयका कार्यहरु निम्न वमोजिम रहेका छन् :

- ❖ सरकारकारद्वारा व्यवस्थित वनको संरक्षण, सम्बर्द्धन तथा सदुपयोग गर्ने,
- ❖ सरकारी वनको केही भाग पायक पर्ने उपभोक्ता समुहलाई समुह गठन तथा वन कार्ययोजना तयार गरी हस्तान्तरण गर्ने,
- ❖ वन विकास, वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन, जैविक विविधता संरक्षण, वातावरण संरक्षण एवं जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सर्वसाधारण जनतालाई जानकारी गराउने,
- ❖ प्रचलित ऐन, नियम र नीति अनुरूप संभाव्य सामुदायिक, कवुलियती, वन संरक्षण क्षेत्र तथा धार्मिक वन क्षेत्रको पहिचान, विकास एवं व्यवस्थापन गर्ने,
- ❖ जिल्लामा निजी वन तथा कृषि वन प्रणालीको विकास एवं विस्तार गर्ने र आवश्यक ज्ञान र सिप हस्तान्तरण गर्ने,
- ❖ जिल्ला स्तरिय सरकारी, स्थानिय निकाय र गैर सरकारी संघ/संस्थाहरूसँग समन्वय विस्तार गरी स्थानियस्तरका वन विकास एवं व्यवस्थापनका कार्यहरुमा सहयोग जुटाउने,
- ❖ नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारका वनसँग सम्बन्धित ऐन, नियम तथा नीतिहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने,
- ❖ जिल्ला स्तरिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यमा जनसहभागिता जुटाउने,
- ❖ जिल्लाको पञ्चवर्षिय वन व्यवस्थापन कार्ययोजना एवं वार्षिक योजना तर्जुमा गरी स्वीकृतिका लागि वन निर्देशनालय मार्फत मन्त्रालयमा पेश गर्ने,
- ❖ जिल्लामा संचालित वन विकास कार्यक्रमको प्रगती विवरणका साथै अनुगमन प्रतिवेदन उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, वन तथा भू-संरक्षण विभाग, वन निर्देशनालय तथा अन्य निकायमा पेश गर्ने,
- ❖ वन निर्देशनालयले तोकेका अन्य कार्यहरु गर्ने/गराउने,

- ❖ वन विकास तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारका ऐन, नियम, नीति र निर्देशन कार्यान्वयन गर्ने,
- ❖ वन संरक्षण एवं सम्बर्द्धन सम्बन्धि ऐन, नियम र नीतिको संशोधन एवं परिमार्जन गर्न वन निर्देशनालयलाई सुझाव दिने,
- ❖ जिल्लास्तरीय वन विकास सम्बन्धि योजना तर्जुमा एवं कार्यान्वयन गरी अन्य सरोकारवालासँग समन्वय विस्तार गरी कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

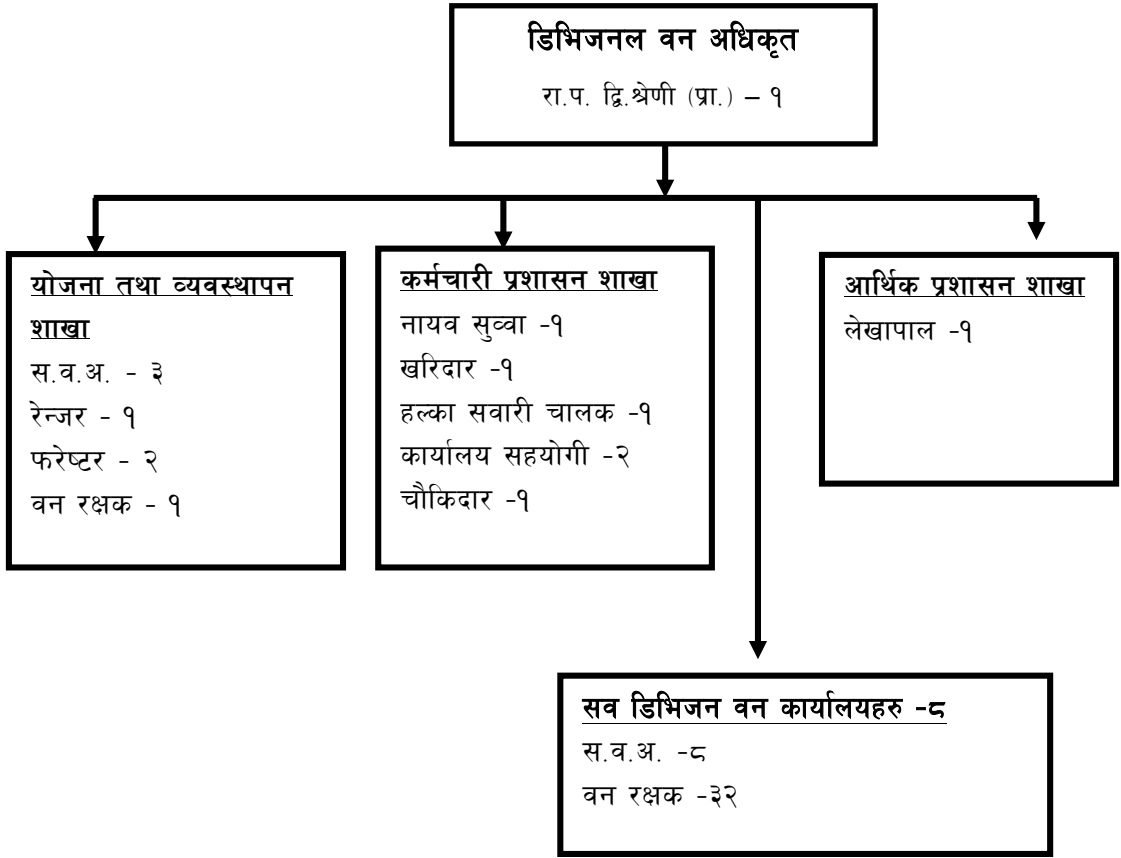
ग. डिभिजन वन कार्यालयबाट प्रदान गरिने मुख्य-मुख्य सेवाहरु

यस कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवाहरु निम्न बमोजिम रहेका छन् :

- ❖ वन संरक्षण, सम्बर्द्धन र विकास,
- ❖ सामुदायिक, कवुलियती वन उपभोक्ता समुह तथा धार्मिक वन समुह गठन,
- ❖ सामुदायिक वन, कवुलियती वन तथा धार्मिक वन हस्तान्तरण,
- ❖ सा.व.उ.स. तथा क.व.उ.स.हरुलाई प्राविधिक सेवा प्रदान,
- ❖ वन संरक्षण एवं विकास सम्बन्धि जनचेतनामुलक कार्यक्रम तथा विभिन्न तालिम/गोष्ठी संचालन,
- ❖ सर्वसाधारण जनता तथा वन उपभोक्ता समुहहरुलाई नर्सरीका बहुउद्देश्यीय विरुवाहरु निःशुल्क वितरण,
- ❖ घरकाज तथा दैविप्रकोप पिडितको लागि काठ, दाउराको सहज आपूर्ति,
- ❖ जिल्लास्थित वन पैदावारहरुको सदुपयोग तथा राजश्व संकलन ।

३.३ डिभिजन वन कार्यालयको सांगठनिक स्वरुप

डिभिजन वन कार्यालय, डोटी अन्तर्गत जिल्लामा कर्मचारी प्रशासन, आर्थिक प्रशासन र योजना तथा व्यवस्थापन गरी ३ वटा शाखाहरु र ८ वटा सब डिभिजन वन कार्यालयहरु रहेका छन् । डिभिजन वन कार्यालय मातहतमा रहेका ३ वटा शाखा तथा ८ वटा सब डिभिजन वन कार्यालयहरु अन्तर्गत रहेका कर्मचारी दरवन्दी विवरण चित्र १ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

चित्र १: डिभिजन वन कार्यालय डोटीको संस्थागत संरचना

३.४ डिभिजन वन कार्यालयको कर्मचारी दरवन्दी विवरण

डिभिजन वन कार्यालय डोटीमा दरवन्दी कायम रहेका ५५ जना कर्मचारीहरुमा ७ जना अप्राविधिक, ३३ जना वन रक्षक तथा १५ जना प्राविधिक कर्मचारीहरु मध्ये ७ जना स.व.अ., १ जना खरिदार र २० जना वन रक्षक गरी जम्मा २८ जना जनशक्ती रिक्त अवस्थामा रहेका छन् । जिल्लामा दरवन्दी रहेका तथा रिक्त कर्मचारीहरुको विस्तृत विवरण तालिका २० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २० : कार्यालयका जनशक्तिहरुको दरवन्दी विवरण

क्र.सं.	पद	श्रेणी	स्विकृत दरवन्दी	पद पूर्ति	रिक्त संख्या	कैफियत
१	डि.व.अ.	रा.प.द्वि (प्रा.)	१	१	०	

२	स.व.अ.	रा.प.तृ (प्रा.)	११	४	७	
३	रेञ्जर	रा.प.अ.प्र. (प्रा.)	१	१	०	
४	नायव सुव्वा	रा.प.अ.प्र. (प्र.)	१	१	०	
५	लेखापाल	रा.प.अ.प्र. (ले.)	१	१	०	
६	खरिदार	रा.प.अ.द्वि. (प्र.)	१	०	१	
७	फरेष्टर	रा.प.अ.तृ. (प्रा.)	२	२	०	
८	वन रक्षक	श्रेणी बिहिन	३३	१३	२०	
९	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी बिहिन	२	२	०	
१०	चौकीदार	श्रेणी बिहिन	१	१	०	
११	हल्का सवारी चालक	श्रेणी बिहिन	१	१	०	
जम्मा			५५	२७	२८	

३.५ कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

डिभिजन वन कार्यालयमा दरबन्दी कायम रहेका ५५ जना कर्मचारीहरूमा ६ जना अप्राविधिक, ३३ जना वन रक्षक तथा १६ जना प्राविधिक कर्मचारीहरू रहेका छन् । जिल्लामा कार्यरत कर्मचारीहरूको विस्तृत विवरण अनुसूची ३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.६ स्थापना कालदेखि हालसम्म कार्यरत डिभिजनल वन अधिकृतहरूको नामावली

डिभिजन वन कार्यालयको स्थापना २०१८ सालमा भएदेखि २०७९ असारसम्म २७ वटा डिभिजनल वन अधिकृतहरू (डि.व.अ.) यस जिल्लामा कार्यरत रहेका थिए । जिल्लामा प्रथम डि.व.अ.को रूपमा श्री केदार वहादुर कार्की कार्यरत हुनु भएको थियो भने सवैभन्दा वढी समय यस कार्यालयमा श्री शंकर वहादुर जोशी ७ वर्षसम्म कार्यरत रहनु भएको थियो । कार्यरत डि.व.अ.हरूको विस्तृत विवरण तालिका २१ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका २१ : डिभिजन वन कार्यालय डोटीमा कार्यरत डिभिजनल वन अधिकृतहरूको नामावली

सि.नं.	कार्यालय प्रमुखको नाम	अवधि		जम्मा बसेको वर्ष
		देखि	सम्म	
१.	श्री केदार वहादुर कार्की	२०१८	२०२३	५ वर्ष
२.	श्री राम विलास गुप्ता	२०२४	२०२५ शौष २४	१ वर्ष ९ महिना

३.	श्री लिलाधर जोशी	२०२५/१०/०१	२०२७ असार	१ वर्ष ५ महिना
४.	श्री शंकर बहादुर जोशी	२०२७ साउन	२०३४	७ वर्ष ६ महिना
५.	श्री नहकुल प्रसाद आचार्य	२०३४ माघ	२०३५ साउन	६ महिना
६.	श्री राधा प्रसाद ओझा	२०३५ भदौ	२०३६/०६/१३	१ वर्ष १ महिना
७.	श्री अमृत लाल जोशी	२०३७/०७/२५	२०३८/११/०३	१ वर्ष ४ महिना
८.	श्री प्रतापमान श्रेष्ठ	२०३८ चैत्र	२०४४/०२/१३	५ वर्ष २ महिना
९.	श्री जगन्नाथ कोईराला	२०४४/०९/१०	२०४४/१२/०८	३ महिना
१०.	श्री गणेश भा	२०४५/०१/०५	२०४७/०८/१२	२ वर्ष ७ महिना
११.	श्री योगेन्द्र प्रसाद यादव	२०४७/०९/१९	२०५०/०८/२७	३ वर्ष
१२.	श्री धनी चन्द ठकुरी	२०५०/०८/२५	२०५२/०१/०८	१ वर्ष ५ महिना
१३.	श्री हरी नारायण मण्डल	२०५२/०२/१२	२०५५/०६/०७	३ वर्ष ४ महिना
१४.	श्री उपेन्द्र चौधरी	२०५५/०६/२८	२०५८/०६/०५	३ वर्ष
१५.	श्री चन्द्रदेव लाल कर्ण	२०५८/०७/०६	२०५९/०९/२०	१ वर्ष २ महिना
१६.	श्री विश्वनाथ प्रसाद महतो	२०५९/०९/२१	२०६२/११/०५	३ वर्ष २ महिना
१७.	श्री राजेन्द्र के.सी.	२०६३/०१/१७	२०६३/०४/०३	३ महिना
१८.	श्री रमेश बहादुर चन्द	२०६३/०८/१३	२०६४/०६/१२	१० महिना
१९.	श्री तिर्थराज जोशी	२०६४/०६/१३	२०६६/१२/०८	२ वर्ष ६ महिना
२०.	श्री कृष्ण दत्त भट्ट	२०६६/१२/१५	२०६८/१२/१४	१ वर्ष २ महिना
२१.	श्री जय मंगल प्रसाद	२०६८/१२/१५	२०७०/०४/११	१ वर्ष ४ महिना
२२.	श्री पुष्पराज बर्तौला	२०७०/०४/१३	२०७१/११/२०	१ वर्ष ७ महिना
२३.	श्री ईश्वरी प्रसाद पौडेल	२०७१/१२/१६	२०७२/०६/१४	६ महिना
२४.	श्री बन्नी कुमार कार्की	२०७२/०६/१८	२०७५/०६/१६	३ वर्ष
२५.	श्री राम विचारी ठाकुर	२०७५/०७/१६	२०७५/१२/११	६ महिना
२६.	श्री शम्भु प्रसाद तिवारी	२०७६/०१/२३	२०७८/०७/१४	२ वर्ष ४ महिना
२७.	श्री रामचन्द्र कँडेल	२०७८/०७/१५	हालसम्म	

३.७ डिभिजन वन कार्यालयको फिल्ड ईकाइ र समेटेको न.पा./गा.पा. हरू

यस कार्यालय अन्तर्गत ८ वटा सब डिभिजन वन कार्यालयहरू रहेका छन् । जसको विस्तृत विवरण तालिका २२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २२: डोटी जिल्लाका सब डि.व.का. र साविकका गा.वि.स.हरुको संकेत

क्र. सं.	सब डि.व.का.	सब डि.व.का कोड	संकेत नं.	साविक गा.वि.स./न.पा.	संकेत नं.	गा.वि.स./न.पा.	संकेत नं.	कैफियत
१	सानागाउँ	SA	२६	गैरागाउँ	६	सानागाउँ	२१	कच्ची सडक
				खिरसैन	१९	गाजरी	२२	
				काँडामाण्डौ	२०	पोखरी	२३	
२	सिलगढी	SI	१	सिलगढी न.पा.	१७	लडागडा	२४	कच्ची सडक
				वगलेक	७	डौड	५१	
				खातिवाडा	८	कलेना	१८	
३	कालिकास्थान	KA	३०	छपाली	१	बाँभककानी	९	छपाली, गिरीचौका वाहेक कच्ची सडक
				तोलेनी	२	महादेवस्थान	१०	
				गिरीचौका	३	लामीखाल	११	
				दहकालिकास्थान	४	कालिकास्थान	१५	
४	गोपघाट	GO	४१	पचनाली	१६	तिजाली	३०	कच्ची सडक
				वारपाटा	१२	मुडेगाउँ	३१	
				जिजोडामाण्डौ	१३	मुडभरा	३२	
				लाटामाण्डौ	१४	वन्लेक		
५	दुर्गामाण्डौ	DU	३०	वासुदेवी	२५	भूमिराजमाण्डौ	२८	कच्ची सडक
				रानागाउँ	२६	कफल्लेकी	२९	
				दुर्गामाण्डौ	२७	तिखातर	३५	
६	चनुकाँडा	CH	९०	चवराचौतारा	४४	कानाचौर	४६	घिर्गामाण्डौ केदारअखडा वाहेक कच्ची सडक
				केदारअखडा	४५	सिमचौर	४७	
				गगुडा	३६	सातफरी	३७	
				घिर्गामाण्डौ	३८			
७	जोरायल	GA	९१	घण्टेश्वर	४१	निरौली	४०	कच्ची सडक
				छतिवन	४२	सरस्वतिनगर	३३	
				लक्ष्मीनगर	४३	गडसेरा	३४	
८	लानाकेदारेश्वर	KE	१५५	लाना	४८	मान्नाकापडी	३९	कच्ची सडक
				वछैन	५०	घाँगल	४९	

(स्रोत : डिभिजन वन कार्यालय डोटी, २०७९)

वन विकास कार्यक्रम

४.१ परिचय

डोटी जिल्लालाई डोटी वन डिभिजन कार्यालयले हेदै आइरहेको सन्दर्भमा जिल्ला वन कार्यालय डोटीको स्थापना वि.सं. २०४२ सालमा भएको थियो । त्यसै वेलादेखि विरुवा उत्पादन, वितरण, वृक्षारोपण, वन सिमांकन, सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह गठन र वन हस्तान्तरण, धार्मिक वन स्थापना, वन व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम/गोष्ठी संचालन, खोटो संकलन लगायतका वन विकासका कार्यहरूको शुरुवात भएको देखिन्छ ।

जिल्लामा वन विकासका विविध कार्यहरू सरकारी तवरबाट मात्र नभई विदेशी सहयोगबाट समेत संचालनमा भएका छन् । उदाहरणको लागि एफ.ए.ओ. र फिनल्याण्ड सरकारको आर्थिक सहयोगमा संचालित कवुलियती वन तथा पशु विकास कार्यक्रमलाई लिन सकिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०६७/०६८ बाट चुरे क्षेत्रको वन संरक्षण र व्यवस्थापन गर्न नेपाल राष्ट्रपती चुरे-तराई मधेश संरक्षण कार्यक्रम लागु हुनुको साथै आ.व. २०६६/०६७ बाट जडीवुटी विकास कार्यक्रम राज्यका १५ जिल्ला लगायत यस जिल्लामा पनि लागु भएको थियो ।

४.२ विरुवा उत्पादन र वितरण

जिल्लाको सरकारी वन, सार्वजनिक तथा निजी जग्गाहरूमा व्यापक रूपमा वृक्षारोपण गरी वन पैदावारको आपूर्ती एवं वातावरण संरक्षण गर्ने प्रमुख उद्देश्यले आ.व. ०३८/०३९ देखि विरुवा उत्पादन गरी वृक्षारोपण गर्ने कार्यको शुरुवात गरिएको हो । त्यसपछि जिल्लाका विभिन्न भागहरूमा सरकारी, सामुदायिक, निजी नर्सरीहरूबाट उत्पादित लाखौंका विरुवा रोपण गरिए तापनि विगत १० वर्षमा मात्र ५,००,००० भन्दा बढी विरुवाहरू उत्पादन भई रोपण गरिएको रेकर्डबाट देखिन्छ । यस कार्यालय अन्तर्गतका नर्सरीहरूको विरुवा उत्पादन क्षमता तालिका २३ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका २३: डिभिजन वन कार्यालय डोटी अन्तर्गतका नर्सरीहरूको विरुवा उत्पादन क्षमता

क्र.सं.	नर्सरीको नाम	ठेगाना	विरुवा उत्पादन क्षमता	कैफियत
१	डिभिजन वन कार्यालय नर्सरी	दि.सि.न.पा. ६	५०,०००	दि.सि.न.पा. ३ मा खप्तड नर्सरी र अन्य १ निजी नर्सरी तथा जोरायल गा.पा. १ र जोरायल गा.पा. ६, निरौलीमा निजी नर्सरी रहेका छन् ।
२	सानागाउँ सव डि.व.का. नर्सरी	पूर्वीचौकी गा.पा. १	३०,०००	
३	कालिकास्थान सव डि.व.का. नर्सरी	आदर्श गा.पा. २	३५,०००	
४	गोपघाट सव डि.व.का. नर्सरी	शिखर न.पा. ६	३५,०००	
५	जोरायल सव डि.व.का. नर्सरी	जोरायल गा.पा. २	४०,०००	
६	लानाकेदारेश्वर सव डि.व.का. नर्सरी	वडिकेदार गा.पा. १	४०,०००	
७	चनुकाँडा सव डि.व.का. नर्सरी	वोगटान फुडसिल गा.पा. ७	३५,०००	
जिल्ला भरिको वन नर्सरीको कुल विरुवा उत्पादन क्षमता			२,६५,०००	

४.३ वृक्षारोपण

डिभिजन वन कार्यालय डोटीको स्थापना पूर्व नै निजी र सामुदायिक रूपमा वृक्षारोपण हुँदै आइरहे तापनि यस जिल्लामा आ.व. ०३८/०३९ देखि सरकारी, सामुदायिक, कवुलियती, तथा निजी क्षेत्रमा वृक्षारोपण गर्ने गरिएको तथ्यांक छ । हालसम्म सरकारी, सामुदायिक (पंचायती वनमा र उपभोक्ता समुहद्वारा सामुदायिक वनमा गरिएको वृक्षारोपण, कवुलियती वनमा गरिएको वृक्षारोपण) र संस्थागत वृक्षारोपण (खोटो कम्पनी) गरी जिल्लामा जम्मा ९२३.७ हेक्टर क्षेत्रमा वृक्षारोपण भएको छ । तर निजी क्षेत्रमा लाखौंका संख्यामा विरुवा वितरण भई रोपिएको क्षेत्रको विवरण एकिन हुन सकेको छैन ।

४.४ वन सिमांकन

वि.सं. २०३५ साल देखि पञ्चायत वन तथा पञ्चायत संरक्षित वनको रूपमा स्थानिय उपभोक्ताहरूलाई सामुदायिक वनको संरक्षण तथा व्यवस्थापनको जिम्मेवारी दिए पश्चात उक्त वन क्षेत्र अतिक्रमण तथा चरीचरण नहोस् भन्ने अभिप्रायले सो वनहरूमा सिमांकनको रूपमा यस जिल्लामा वान्नो चिन्ने, तार वार लगाउने, जिवित प्रजातीहरूको वार सिमानाहरूमा लगाउने कार्य भइरहेको छ । यस जिल्लामा आ.व. २०३९/०४० देखि २०७४/०७५ सम्म सामुदायिक तथा राष्ट्रिय वन क्षेत्रमा लगाइएको सिमांकन २९६.३९ कि.मी. रहेको रेकर्डबाट देखिन्छ ।

४.५ सरकारद्वारा व्यवस्थित वन

वन स्रोत सर्भेक्षण २०१५ का अनुसार जिल्लाको कुल वन क्षेत्र १,३६,८६८ हेक्टर मध्ये सरकारद्वारा व्यवस्थित वनको क्षेत्रफल २७,८६५ हेक्टर (वन क्षेत्रको २०.३५%), हस्तान्तरित सामुदायिक वन क्षेत्र ८६,४८५.६६ हेक्टर (६३.१८%), कबुलियती वन क्षेत्र ८९६.६८ हेक्टर (०.६६%) र धार्मिक वन ३ हे. (०.००२%) रहेको छ। साथै यस जिल्लाको २१,६१७.६७ हेक्टर (१५.७९%) वन क्षेत्र तेलेलेक संरक्षण क्षेत्रले ओगटेको छ।

४.६ वन संरक्षण क्षेत्र

वन ऐन २०७६ अनुसार नेपाल सरकारलाई राष्ट्रिय वनको कुनै भाग विशेष वातावरणीय, वैज्ञानिक वा साँस्कृतिक महत्वको वा अन्य विशेष महत्वको लागेमा उक्त वनलाई संरक्षित वनको रूपमा घोषणा गर्न सक्ने प्रावधान अनुरूप यस जिल्लामा २०७४ सालमा तेलेलेक संरक्षित वनको कार्ययोजना १० वर्षे (आ.व. २०७५/०७६ देखि २०८४/०८५) तयार गरी संरक्षित वन कायम गरिएको छ। तेलेलेक संरक्षित वनको कुल क्षेत्रफल २१,६१७.६७ हेक्टर (जिल्लाको जम्मा वनको १५.७९%) रहेको जुन चुरे शृंखला देखि उत्तर र दि.सि.न.पा. देखि दक्षिण डडेल्धुराको महाभारत वन संरक्षण क्षेत्र देखि कर्णाली नदी सम्म फैलिएर रहेको छ। यसमा ५,३८२ घरधुरीका २७,६७० जनसंख्या आवद्ध रहेका छन्। यो वन समुन्द्र सतह देखि करीव ९५० मिटर देखि २,७२४ मिटर उचाई सम्म रहेको र यहाँको वन क्षेत्रले शिखर नगरपालिका र जोरायल गाउँपालिकालाई मात्र समावेश गरेको छ। यस संरक्षित वनको पूर्वमा के.आई. सिं गा.पा. वडा नं. ६ र ७ तथा नापानी गडसेरा जाने सडक, पश्चिममा डडेल्धुरा जिल्लाको सिमाना एवं महाभारत वन संरक्षण क्षेत्र, उत्तरमा शिखर न.पा.को वडा नं. १, २, ४, ५ र ७ को सामुदायिक वन र सरकारद्वारा व्यवस्थित वन सहितको आवादी क्षेत्र र दक्षिणमा जोरायल गा.पा.को वडा नं. १, ३, ४ र ५ को सामुदायिक वन र सरकारद्वारा व्यवस्थित वन सहितको आवादी क्षेत्र पर्दछन्।

डोटी जिल्लाको कुल क्षेत्रफलको १.९३ प्रतिशत (३,७८९ हे.) भू-भाग चुरे क्षेत्र (जोरायल गा.पा.को लक्ष्मीनगर वडा नं. ७, ८, निरौली वडा नं. ८, छत्तिवन वडा नं. १, २, ३, ७, ८, ९ र वडिकेदार गा.पा.को वछैन वडा नं. २, ४ र घाँगल वडा नं. ४, ५) मा पर्दछ।

४.७ सामुदायिक वन

वन विकास गुरुयोजना, २०४६ ले प्राथमिकतामा राखेको सामुदायिक वन विकास कार्यक्रममा यो जिल्ला देशकै अग्रणी जिल्लाको रूपमा रहेको छ। डोटी जिल्लामा सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम आ.व. ०४८/४९ बाट शुरु भई आ.व. २०७८/७९ सम्ममा जम्मा ८६,४८५.६६ हेक्टरका ३९७ गोटा सामुदायिक वनहरु

स्थानीय उपभोक्तालाई हस्तान्तरण गरिएको छ । जिल्लाका सबै ७ गा.पा. र २ नगरपालिकामा सा.व.हरु हस्तान्तरण भई ३९,०६१ घरधुरीहरुका २,२५,२०१ जनसंख्या सामुदायिक वनमा आवद्ध भइसकेका छन् । डोटी जिल्लाभरि क्षेत्रफलको हिसावले सबैभन्दा ठूलो सा.व. दि.सि.न.पा. ८ स्थित २०५३/०३/३० मा हस्तान्तरण भएको ब्रमण्डी सा.व. (१३५८.० हे.) हो भने सबैभन्दा सानो दि.सि.न.पा. ९ मा अवस्थित २०६२/०२/०५ मा हस्तान्तरण भएको तेडीमाण्डौ महिला सा.व. (१.३६ हे.) हो । यस जिल्लाको दि.सि.न.पा. ६ स्थित २०४९/०३/३० मा हस्तान्तरण भएको थाप्ला सा.व. लगायत ३५ सा.व.हरु जिल्लाकै सबैभन्दा पहिला हस्तान्तरित सा.व.हरु हुन् ।

सामुदायिक वनबाट प्राप्त आमदानीको ठूलो हिस्सा स्कूल, वैदेशिक रोजगार, छात्रवृत्ति, ग्रामिण सडक, सौर्य उर्जा, खानेपानीका क्षेत्रहरुमा खर्च भइरहेको पाइए तापनि वन ऐन २०७६ मा भएको प्रावधान बमोजिम कम्तिमा २५ प्रतिशत रकम वन विकासमा खर्च गर्नु पर्ने कानुनी प्रावधानको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिनुपर्ने देखिन्छ । डोटी जिल्लामा सव डि.व.का. अनुसार हस्तान्तरण भएका सा.व.हरुको विवरण तालिका २४ तथा अनुसूची ५ मा दिइएको छ ।

तालिका २४: डोटी जिल्लामा सव डि.व.का. अनुसार सामुदायिक वनहरुको विवरण

क्र.सं.	सव डि.व.का.	वनको क्षेत्रफल (हे.)	सा.व. क्षेत्रफल (हे.)	सा.व. संख्या	लाभान्वित घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या
१	सानागाउँ	६,२५९	४,६५५.२	३४	४,६०५	२४,३६९
२	सिलगढी	५,९१७	७,२००.३१	३९	५,९३१	३२,८६६
३	कालिकास्थान	१२,७८३	८,६७९.५१	५५	६,८७१	३८,८७१
४	गोपघाट	१९,६६९	८,६४०.८३	५०	५,३२५	२९,७१८
५	दुर्गामाण्डौ	९,१८५	३,४९४.४४	२३	२,९४६	१८,२४७
६	चनुकाँडा	२४,५६८	११,९७८.९७	३७	३,७८४	२३,८९७
७	जोरायल	३५,७७५	२३,४०४.५०	७६	५,९७१	३४,३५५
८	लानाकेदारेश्वर	२७,१०४	१८,४३१.९०	८३	३,६२८	२२,८७८
	जम्मा	१,४१,२६०	८६,४८५.६६	३९७	३९,०६१	२,२५,२०१

(स्रोत : डि.व.का. डोटी, २०७९)

४.८ कवुलियती वन

गरिवीको रेखामुनी रहेका एवं उपेक्षित ग्रामिण जनताको वन पैदावारको आवश्यकता पुरा गर्न हस्तान्तरित कवुलियती वन क्षेत्रको दिगो व्यवस्थापन गरी पशुपालन र वन पैदावारमा आधारित साना उद्यम संचालन गरेर कवुलियती वन समूहका सदस्यहरुको जिविकोपार्जनमा टेवा पुर्‍याउन डोटी जिल्लामा यो कार्यक्रम आ.व. २०५९/०६० बाट शुरु भएको हो । कवुलियती वन तथा पशु विकास कार्यक्रम नेपाल सरकारको प्राथमिकता

प्राप्त नियमित कार्यक्रमको रुपमा विगतका वर्षहरु देखि संचालित पहाडी कबुलियती वन तथा चरन विकास आयोजनाको निरन्तरता तथा सोको विस्तारित रुप हो । यो कार्यक्रम मध्य पहाडी क्षेत्रका २२ जिल्लाहरु (पाँचथर, तेह्रथुम, भोजपुर, खोटाङ, ओखलढुङ्गा, रामेछाप, दोलखा, सिन्धुली, चितवन, मकवानपुर, धादिङ, सिन्धुपलाञ्चोक, काभ्रेपलाञ्चोक, तनहुँ, दोलखा, लमजुङ्ग, प्यूठान, सल्यान, अछाम, डोटी, डडेल्धुरा र बैतडी) मा संचालित छ । यो कार्यक्रम **IFAD** को ऋण तथा अनुदान सहयोगमा आ.व. २०६२/०६३ देखि ८ वर्षको लागि जिल्ला स्तरमा कार्यक्रम संचालन साविक जिल्ला वन कार्यालय तथा जिल्ला पशु सेवा कार्यालयहरुले र केन्द्रिय स्तरमा साविक वन विभागको नेतृत्वमा पशु सेवा विभाग समेतले संयुक्त रुपमा संचालन गर्ने गर्दथे । गरिवीका रेखामुनिका जनताहरुलाई हैसियत विगिएको तथा भू-क्षय भई अनुत्पादक वन क्षेत्रलाई मात्र कबुलियती वनको रुपमा हस्तान्तरण गर्ने लक्ष्य अनुरूप आ.व २०७८/०७९ सम्म जम्मा २१५ वटा कबुलियती वन समुहहरु गठन भई ८९६.६८ हेक्टर वन क्षेत्र हस्तान्तरण भई २,०३० घरधुरीका १२,२१४ जनसंख्या लाभान्वित भएका छन् । यस जिल्लाको क्षेत्रफलको हिसावले सबैभन्दा ठुलो कबुलियती वन (क.व) आ.व. २०७३/०७४ मा हस्तान्तरित जोरायल गा.पा. ४ मा अवस्थित गुफा क.व. (९.४१ हे.) हो भने सबैभन्दा सानो क.व. २०६०/१०/२६ मा हस्तान्तरित दि.सि.न.पा. ७ मा रहेको पँधेराखोला क.व. (०.४६ हे.) हो । साथै यस जिल्लाको दि.सि.न.पा. ६ मा अवस्थित गजलात क.व.उ.स. लगायत १८ वटा क.व.उ.स. जिल्लाको सबैभन्दा पहिला वि.सं. २०६०/१०/२६ मा हस्तान्तरण भएका क.व. अन्तर्गत पर्दछन् । डोटी जिल्लामा सब डि.व.का. अनुसार हस्तान्तरण भएका क.व.को विवरण तालिका २५ तथा अनुसूची ६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २५: डोटी जिल्लाका सब डि.व.का. अनुसारका कबुलियती वनहरुको विवरण

क्र.सं.	सब डि.व.का.	वनको क्षेत्रफल (हे.)	क. व. क्षेत्रफल (हे.)	क.व. संख्या	लाभान्वित घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या
१.	सानागाउँ	६,२५९	१०१.८५	२९	३३५	१,९४९
२.	सिलगढी	५,९१७	१७१.६५	५१	४३७	२,५७८
३.	कालिकास्थान	१२,७८३	६६.११	१२	१४७	७७७
४.	गोपघाट	१९,६६९	८०.१६	१७	२००	१,३२६
५.	दुर्गामाण्डौ	९,१८५	७४.५६	२०	२१६	१,१७३
६.	चनुकाँडा	२४,५६८	०	०	०	०
७.	जोरायल	३५,७७५	१०५.०५	२३	२२९	१,३७३
८.	लानाकेदारेश्वर	२७,१०४	२९७.३०	६३	४६६	३,०३८
	जम्मा	१,४१,२६०	८९६.६८	२१५	२०३०	१२२१४

(नोट : बोगटान फुडसिल गा.पा. र आदर्श गा.पा.मा कबुलियती वन गठन नभएको)

४.९ धार्मिक वन

धार्मिक संघ/संस्थाको वरीपरी रहेको वन जंगल क्षेत्रहरु धार्मिक क्षेत्रको महत्व र सौन्दर्य वढाउने उद्देश्यले त्यस्ता धार्मिक वनको रुपमा हस्तान्तरण गरिन्छ। डोटी जिल्लाको विभिन्न भागहरु जस्तै सिलगढीमा रहेको शैलेश्वरी भगवतीको मन्दिर, शिखरमा रहेको सालमनी भगवतीको मन्दिर, आदर्श गा.पा. ४, देहीमाण्डौंमा रहेको दुर्गामाता मन्दिर र आदर्श गा.पा. ३ मा रहेको सिद्धेश्वर समाधि भैरव मन्दिर वरिपरिको वन क्षेत्र जस्ता धार्मिक स्थल धार्मिक वनको सम्भावना बोकेका क्षेत्रहरु भए तापनि हालसम्म जिल्लामा ३.० हेक्टर क्षेत्रफल भएको १ वटा धार्मिक वन मात्र हस्तान्तरण भएको छ। जिल्लाका हस्तान्तरित धार्मिक वनहरुको विवरण तालिका २६ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका २६: डोटी जिल्लाका हस्तान्तरित धार्मिक वनहरुको विवरण

क्र.सं.	धार्मिक वनको नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	हस्तान्तरण वर्ष	कैफियत
१	महारुद्र धार्मिक वन	जोरायल गा.पा. ४, लक्ष्मीनगर	३।०	२०७२/०२/०३	

(डि.व.का. डोटी, २०७९)

४.१० निजी वन

डोटी जिल्लाको प्रत्येक घर वरिपरि कृषि वन प्रणाली, वडिकेदार, वान्दुंग्रीसैन क्षेत्रको फाँटहरुमा कृषि वन (Farm Forestry) को सम्भावना बोकेका क्षेत्रहरु रहेका छन्। तर जन चेतना र प्रचार-प्रसारको कमि, पर्याप्त राष्ट्रिय वन भएको आदि कारणले गर्दा हाल सम्म १० वटा निजी वन मात्र दर्ता भएका छन्। निजी वनको विवरण तालिका २७ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २७ : डोटी जिल्लाका हस्तान्तरित निजी वनहरुको विवरण

क्र.सं.	निजी वन धनीको नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	हस्तान्तरण मिति	कैफियत (कित्ता नं.)
१.	भिम वहादुर श्रेष्ठ	दि.सि.न.पा. १	०.११	२०५८/०७/२७	१०८
२.	सु वहादुर वोगटी	सायल गा.पा. ५	०.८९	२०५९/११/२८	९६०
३.	गणेश वहादुर मल्ल	जोरायल गा.पा. २	२.१८	२०६३/०९/२४	३६७
४.	कृष्ण वहादुर मलासी	दि.सि.न.पा. ६	०.१५	२०७५/१०/१३	२०
५.	देवेन्द्र वहादुर खड्का	पूर्वीचौकी गा.पा. १	०.२९	२०७५/०३/३०	६६,१११,६०६
६.	रतन वहादुर कठायत	दि.सि.न.पा. ४	१.४३	२०७६/०३/१८	८९,२६३,९८३
७.	मदन भण्डारी	दि.सि.न.पा. ५	०.१८	२०७६/०३/१८	४३९,११५७
८.	इमिता देवी पाठक	आदर्श गा.पा. ३	०.०७३	२०७९/०३/१२	२२८
९.	स्व. प्रेम सिं कुँवर	पूर्वीचौकी गा.पा. ४	०.४५	२०७९/०३/२९	७०४
१०.	मेघ सिं खड्का	पूर्वीचौकी गा.पा. १	०.३१	२०७९/०३/२९	३४२
जम्मा			६.०६३		

४.११ वृक्ष सुधार तथा वन संवर्द्धन कार्यहरु

यस जिल्लामा सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरु, क्षेत्रीय वीउ केन्द्र, धनगढी र डिभिजन वन कार्यालय समेतको प्रयासमा विभिन्न प्रकारका वृक्ष सुधार तथा वन सम्वर्द्धन सम्वन्धी कार्यहरु संचालन भएका छन् । यसमा खोटे सल्ला, चिउरी, कालिकाठको विउ बगैचा वनाउन सकिने सम्भावना रहेको छ ।

४.१२ काठ, दाउरा, जडीवुटी र खोटो संकलन

डोटी जिल्लामा खोटेसल्लाको वन करीव ३८,०३९ हेक्टर रहेको छ भने ३७,४०० हेक्टर खोटे सल्ला सहित चौडापाते वन रहेको छ । हाल डोटीमा हिमचुली रोजिन एण्ड हर्वल प्रोसेसिङ्ग, गोदावरी, कैलाली र दिव्या रोजिन एण्ड टर्पेन्टाइन प्रा.लि. अत्तरियाले मात्र खोटो संकलन कार्य गर्दै आइरहेका छन् । यस जिल्लामा खोटो संकलनको शुरुवात सर्वप्रथम २०४२ सालदेखि नेपाल रोजिन एण्ड टर्पेन्टाइन प्रा.लि.ले गर्दै आएकोमा यस्को निजीकरण पश्चात श्री भद्रकाली रोजिन एण्ड टर्पेन्टाइन इन्डष्ट्रिज प्रा.लि.ले तत्कालिन वन विभागसँग २०५९ श्रावण महिनामा सम्भौता गरी २०६१ साल भाद्र देखि यस जिल्लाका साविकका ३२ गा.वि.स. र १ वटा न.पा. अन्तर्गतका खोटे सल्लाका वनहरुबाट खोटो संकलन गर्दै आईरहेको छ । उक्त प्रा.लि.ले तोकिएको वन क्षेत्रबाट वार्षिक ४,००० मे.टन खोटो संकलन गर्न पाउने गरी सम्भौता गरेको थियो । साथै हिमचुली रोजिन एण्ड हर्वल प्रोसेसिङ्ग कम्पनी, गोदावरी, कैलालीले भद्रकाली रोजिनले खोटो संकलन गर्ने वन क्षेत्र वाहेकका क्षेत्रमा २०७३ सालदेखि समुहहरूसँग सम्भौता गरी खोटो संकलनको कार्य गर्दै आएको भएतापनि हाल अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा खोटोको उत्पादन रासायनिक प्रविधिबाट गर्न थालिएको र खोटोको जंगल जिर्ण अवस्थामा रहेकाले खोटो संकलनको कार्य सिमित वन क्षेत्रमा मात्र गर्न थालिएको छ ।

त्यस्तै यस जिल्लामा शुरुका वर्षहरुमा फेन्च कप विधिबाट खोटो संकलन गर्ने अभ्यास गरिए तापनि त्यस विधिबाट रुखलाई बढी क्षती पुग्ने हुँदा हाल रिल विधिबाट खोटो संकलन कार्य हुँदै आइरहेको छ । यस जिल्लाको खोटो संकलन हुने क्षेत्रको विवरण अनुसूची ४ मा दिइएको छ । साथै काठ, दाउरा जडीवुटी र खोटो निकासीको विवरण अनुसूची ७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम

५.१ पृष्ठभूमि

नेपालमा जनताहरु मिली सामुहिक रुपमा वनको संरक्षण, सम्बर्द्धन र सदुपयोग गर्ने कार्य वर्षौदेखि गर्दै आईरहेका छन् । वि.सं. २०१३ सालमा आएको निजी वन जंगल राष्ट्रियकरण ऐन र वन ऐन, २०१८ ले वन क्षेत्रलाई स्थानीय जनताबाट अलग्याएको हुँदा वन फँडानी बढ्न गयो । बढ्दो वन विनाशलाई रोक्न वि.सं. २०२४ सालमा वन संरक्षण विशेष व्यवस्था ऐन र वि.सं. २०२७ सालमा वन पैदावार विक्री वितरण नियमावली लागु गरिए । वन संरक्षणमा स्थानीय जनसहभागितालाई स्वीकार गर्दै वि.सं. २०३३ सालमा राष्ट्रिय वन योजना लागु भयो । सोही अवधारणा वमोजिम वन ऐन, २०१८ लाई वि.सं. २०३४ र २०३५ सालमा संशोधन गरी पंचायती वन, पंचायत संरक्षित वन, धार्मिक वन, कबुलियती वन र निजी वनको प्रावधान समावेश गरियो । वि.सं. २०३५ सालमा पंचायती वन, पंचायत संरक्षित वन र कबुलियती वन नियमावली लागु गरिए । पंचायती वन र पंचायत संरक्षित वन नियमावलीहरु २०३५ सालमा लागु भए पछि सम्बन्धित पंचायतहरुलाई वन हस्तान्तरण गर्न र वन विकासका कार्यहरु संचालन गर्न सकिने प्रावधान भए तापनि वनको क्षेत्र ठूलो र राजनीतिक कार्यकर्ताद्वारा हुने वन व्यवस्थापन प्रभावकारी रुपमा अगाडी बढ्न सकेन । सन् १९८७ मा भएको सामुदायिक वन कार्यशाला गोष्ठीले वन उपभोक्ता समुहको अवधारणा निकाल्यो जसमा राजनीतिक व्यक्तिका हातमा वन नभएर वास्तविक र परम्परागत उपभोक्ताहरुलाई नै वन हस्तान्तरण गर्ने नीति लियो । उक्त अवधारणालाई वन विकास गुरुयोजना, २०४६ मा समावेश गरियो र सो गुरुयोजनाले सामुदायिक वन तथा निजी वनलाई प्राथमिकतामा राख्यो । वन ऐन २०४९ र वन नियमावली २०५१ ले सामुदायिक वनको अवधारणालाई पूर्ण रुपमा कानुनी मान्यता प्रदान गर्‍यो र सो ऐन लागु भए पछि सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमले गति लिएको देखिन्छ ।

५.२ डोटी जिल्लामा सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम

पंचायती वन नियमावली, २०३५ र पञ्चायत संरक्षित वन नियमावली, २०३५ लागु हुनासाथ जिल्लामा पंचायती वन र पंचायत संरक्षित वन स्थापनाका कार्यक्रमहरु शुरु भए । डोटी जिल्लामा आ.व. २०४८/०४९ बाट उपभोक्ता समुहलाई वन हस्तान्तरणको कार्य शुरु भयो । आ.व. २०७८/०७९ को अन्त्यसम्म

८६,४८५.६६ हेक्टर वन क्षेत्र ३९७ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरूलाई हस्तान्तरण गरिएको छ ।
सामुदायिक वनमा ३९,०६१ घरधुरीका २,२५,२०१ जनसंख्या आवद्ध रहेका छन् ।

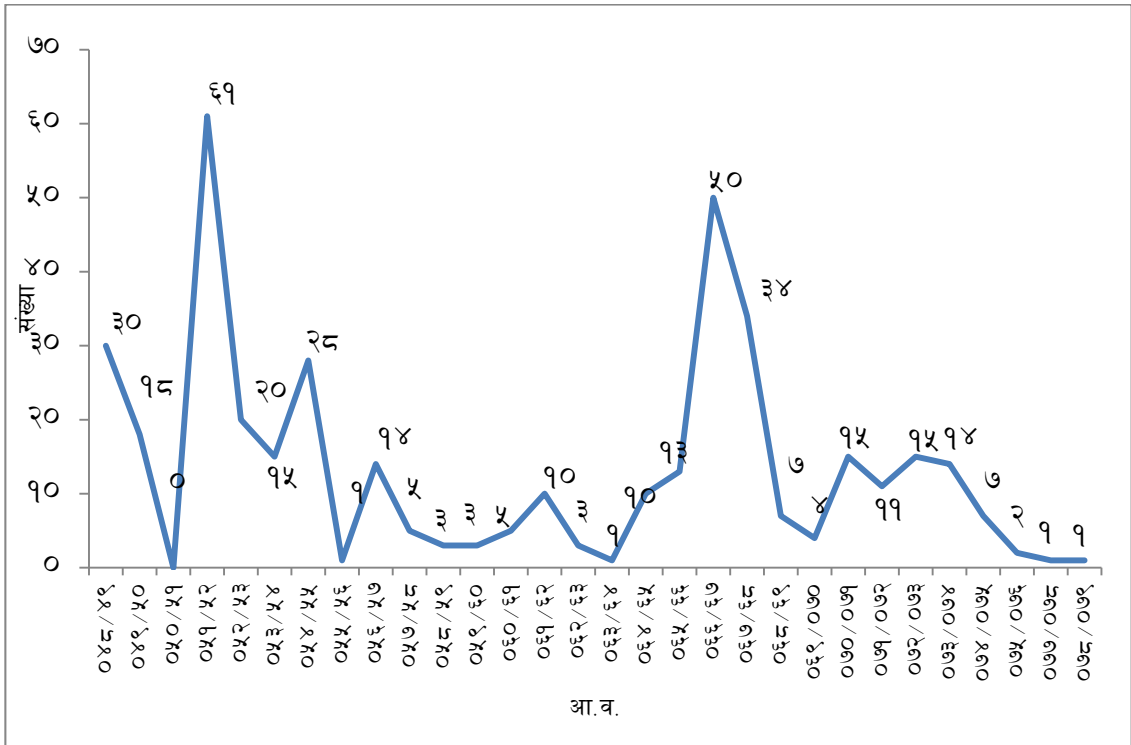
५.३ विभिन्न आ.व.मा हस्तान्तरित सामुदायिक वन

आ.व. २०४८/०४९ मा जम्मा ३० वटा सामुदायिक वनहरू हस्तान्तरण भएकोमा सो क्रम आ.व. २०६६/०६७ सम्म वढ्दै गएको र त्यसपछि क्रमशः घट्दै गएको देखिन्छ । यसो हुनुमा खासगरी वस्ती नजीकका वनहरू क्रमशः हस्तान्तरण भई सामुदायिक वनको रूपमा हस्तान्तरण हुने वन क्षेत्र क्रमशः कम हुँदै जानु रहेको छ । विभिन्न सब डि.व.का. र स्थानिय तह अनुसारका सामुदायिक वनहरूको विवरण अनुसूची ५ मा दिइएको छ ।

तालिका २८ : आ.व. अनुसार हस्तान्तरण भएका सामुदायिक वनहरू

आ.व.	सा.व. हस्तान्तरण संख्या	हस्तान्तरित क्षेत्रफल (हे.)	लाभान्वित घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	कैफियत
०४८/४९	३०	२,४७९	२,६०२	१५,२५४	कुनै वनहरू पछि एकिकृत भएकाले हस्तान्तरित वनको संख्या केही बढ्न गएको ।
०४९/५०	१८	२,६९९	२,५७१	१०,१९८	
०५०/५१	०	०	०	०	
०५१/५२	६१	५,१००.२५	५,३१९	२३,४५२	
०५२/५३	२०	३,१७०.७५	२,४७३	१२,१२५	
०५३/५४	१५	१,३८२.३६	१,७१५	६,१४५	
०५४/५५	२८	२,८८५.२	२,१७९	१०,९१५	
०५५/५६	१	४३.८१	१३	६३	
०५६/५७	१४	४,०८८.८७	१,६७८	५,६३५	
०५७/५८	५	३,०३३.५	३८५	१,६२०	
०५८/५९	३	३३१.०५	१९३	५८६	
०५९/६०	३	४००.३८	१६१	८५५	
०६०/६१	५	१,२९१.२४	३५८	२,४२७	
०६१/६२	१०	३,९४८.३७	८९९	४,७९२	
०६२/६३	३	३२०.७८	१३५	१,१६५	
०६३/६४	१	३३६.७९	६१	२३७	
०६४/६५	१०	१,६०३.६१	७४८	२,६०१	
०६५/६६	१३	१,९९८.३७	८३१	४,२१८	
०६६/६७	५०	८,४२६.९९	२,४४५	१०,८५४	
०६७/६८	३४	४,०७१.०५	२,३७४	१२,३००	
०६८/०६९	७	१,११६.०२	९०५	५,१९१	
०६९/०७०	४	१,३०९.२२	४२३	१,८३०	
०७०/०७१	१५	२,२०३.३८	१,३८७	५,२३६	

०७१/०७२	११	२,६१४.४९	१,०३०	६,०३२
०७२/०७३	१५	३,७७८	१,११०	६,०२४
०७३/०७४	१४	२,५२४.९५	१,७८०	९,६६१
०७४/०७५	७	६८३.६५	९८१	५,७३१
०७५/०७६	२	६०२.२७	५४८	३,३५१
०७७/०७८	१	३०३.६६	१८०	१,११६
०७८/०७९	१	४३.१८	६३	३१३
जम्मा	४०१	६२,७९०.१९	३५,५४७	१,६९,९२७

चित्र नं. २ आ.व. अनुसार हस्तान्तरित सामुदायिक वनहरु

५.४ महिला सामुदायिक वनहरु

जिल्लामा हालसम्म हस्तान्तरित जम्मा ३९७ सामुदायिक वनहरु मध्ये उपभोक्ता समितीका सम्पूर्ण पदहरुमा महिला मात्र रहेका सामुदायिक वनहरुको संख्या १२ पुगेको छ। आ.व. २०७८/०७९ सम्म ५१८ घरधुरीका

२,८०० जनसंख्याले ७५०.६७ हेक्टर वन क्षेत्रलाई महिलाहरूले मात्र सामुदायिक वनको रूपमा व्यवस्थापन गरिरहेका छन् ।

५.६ अवलोकन योग्य सामुदायिक वनहरू

डोटी जिल्लामा आ.व. २०७८/०७९ सम्ममा हस्तान्तरित ३९७ गोटा सामुदायिक वनहरू मध्ये कतिपय समुहहरूमा विशेष प्रकारका कार्यहरू संचालन भएको हुँदा अवलोकन गर्न लायक मानिएका छन् ।

तालिका २९ : जिल्लाका अवलोकन योग्य सामुदायिक वनहरू

सि.नं.	सामुदायिक वनको नाम र ठेगाना	प्रमुख विशेषताहरू	डि.व.का. बाट पुग्न लाग्ने समय
१	मसानीमाण्डौ सा.व. दि.सि.न.पा. ७	समुहको पहलमा करीव २ हेक्टर वन क्षेत्रमा तेजपात, काउलो, अमला र अम्रिसो रोपण गरी वन क्षेत्र हराभरा पारेको	गाडीबाट ३० मिनेट
२	थाप्ला सा.व. दि.सि.न.पा. ६	खाली नांगो डाँडोको संरक्षण र वृक्षारोपण गरी वरिपरिको भू-दृष्यलाई मनमोहक बनाएको	गाडीबाट ३० मिनेट
३	माथिल्लो फुलौट सा.व. पूर्वीचौकी गा.पा. १	समुहको पहलमा करीव २ हे. वन क्षेत्रमा तेजपात, काउलो, वावियो आदि रोपण कार्य गरी पिकनिक स्पटको रूपमा विकास गरेको	गाडीबाट १:००
४	कुमालीकोट सा.व. दि.सि.न.पा. ४	करीव २ हेक्टर वन क्षेत्रमा तेजपात, रिठा, अम्रिसो रोपण गरी वनलाई पिकनिक स्पटको रूपमा विकास गरेको	गाडीबाट १:३०
५	वाइमेलो सा.व. आदर्श गा.पा. ३	वन क्षेत्रमा नर्सरी निर्माण गरी विरुवा उत्पादन गर्ने कार्य गरेको	गाडीबाट ३:००
६	जन सा.व. जोरायल गा.पा. ३	समुहको पहलमा वाटुले ताल संरक्षण र विश्रामस्थल निर्माण गरेको	गाडीबाट ७:००
७	छहरा सा.व. जोरायल गा.पा. २	छहरा भरनालाई संरक्षण गरी पर्यापर्यटन अभिवृद्धि गरेको	गाडीबाट ५:००
८	कफलकट्टे सा.व. जोरायल गा.पा. २	छतिवन तालको संरक्षण गरी पर्यापर्यटन वढाएको	गाडीबाट ४:००
९	लुमासल्यानी सा.व. दि.सि.न.पा. ५	वन क्षेत्रको खाली डाँडामा दृष्यावलोकन सहितको पिकनिक स्पट विकास गरेको	गाडीबाट २० मिनेट
१०	चुली सा.व. पूर्वीचौकी गा.पा. २	वन क्षेत्रमा तालको संरक्षण एवं पर्यापर्यटनको विकास गर्ने कार्य गरेको	गाडीबाट १:००

सामुदायिक वनहरुको अनुगमन

६.१ परिचय

ल्याटिन शब्द Monitor (to warn) बाट उत्पत्ति भएको Monitoring (अनुगमन) भन्नाले कुनै पनि कार्यक्रम वा क्रियाकलाप कार्यान्वयन गर्ने सिलसिलामा निर्धारित कार्ययोजना अनुसार कार्यान्वयन भइरहेका छ वा छैन ? आशातित उपलब्धी वा नतिजा प्राप्त भईरहेको छ वा छैन ? लक्षित वर्गमा आशा गरिए अनुरूप सकारात्मक असर परिरहेको छ वा छैन ? आदि कुराहरुलाई नियमित रूपमा अध्ययन गर्ने प्रक्रियालाई बुझाउँछ । अर्को शब्दमा भन्नुपर्दा नीति, उद्देश्य, योजना तथा कार्यक्रमका क्रियाकलापहरु सही दिशातर्फ उन्मुख भएका छन्/छैनन् ? तोकिएको लागत र समय भित्र ती क्रियाकलापहरु प्रभावकारी रूपमा सम्पन्न हुन सक्छन्/सकदैनन् ? भनी देखाउने एक महत्वपूर्ण साधन हो ।

६.२ अनुगमनका उद्देश्यहरु

सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरुको अनुगमन तथा मूल्यांकन विश्लेषण प्रतिवेदनको तपसिलमा उल्लेख भए वमोजिमका उद्देश्यहरु रहेका छन् :

- विधान र कार्ययोजना अनुरूप सा.व.उ.स.हरुले काम गरे/नगरेको पत्ता लगाउने,
- हस्तान्तरण पछि र अधिकको सामुदायिक वनको अवस्थाको तुलनात्मक अध्ययन गर्ने,
- सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरुको अनुगमन र मूल्यांकनको आधारमा सकृय समुहहरु, मध्यम स्तरीय समुहहरु र निष्क्रिय समुहहरु पत्ता लगाई उत्कृष्ट समुहहरुलाई पुरस्कृत गर्न तथा निष्क्रिय समुहहरुलाई सक्रिय बनाउनको लागि आवश्यक कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरी लागु गर्ने ।
- जिल्ला भित्रका सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरुको अवस्था, विधान र कार्ययोजना कार्यान्वयनमा देखा परेका समस्याहरुको पहिचान तथा समाधानका लागि सल्लाह सुझाव दिने ।
- सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरुको आर्थिक एवं व्यवस्थापकीय अवस्था एवं क्षमता पत्ता लगाउने ।
- समाजमा रहेका गरीब, विपन्न, दलित, महिला, आदिवासी, जनजाती, पिछडिएका एवं पछाडि पारिएका वर्गहरुलाई सामुदायिक वनको हरेक क्रियाकलापमा समावेश गराई विकासको मूलधारमा ल्याउन तथा सामाजिक समावेशीकरणको सिद्धान्तलाई व्यवहारमा उतार्न सा.व.उ.स.हरुलाई अभिप्रेरित एवं सहजीकरण गर्ने,

- सामुदायिक वनको आय-व्ययको विवरण पारदर्शी गराउनेतर्फ समुहलाई जागरुक गराई आय-व्ययको लेखा परीक्षण एवं सार्वजनिक लेखा परीक्षण गराउने तर्फ समुहलाई सहजीकरण गर्ने,
- सामुदायिक वन सम्बन्धी सरकारी नीति, ऐन, नियम एवं मार्गदर्शन वमोजिम सामुदायिक वनको कोषको रकम विभिन्न प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रहरु जस्तै : वन विकास, गरीवी न्युनिकरण र सामाजिक विकास आदिको क्षेत्रमा के कसरी खर्च गर्नुपर्छ भन्ने बारेमा सबै सरोकारवालाहरुलाई जानकारी गराउने ।

६.३ अनुगमन तथा मूल्यांकनका सिमितताहरु

- अनुगमन तथा मूल्यांकन फाराम अनुसारका कतिपय जानकारीहरुको रेकर्ड सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरुले राख्ने नगरेको,
- केही सब डि.व.का.हरुमा स.व.अ.हरुको सरुवाका कारण र दक्षता र सीपको अभावमा फरेष्टर, वन रक्षकहरुबाट फर्मेटहरु पूर्ण रुपमा स्पष्टसंग नभरिएकोले पूर्ण विवरण प्राप्त नभएको,
- यस जिल्लामा ३९७ वटा सामुदायिक वनहरु भए तापनि जम्मा २०० वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरुको मात्रै अनुगमन गरिएको ।

६.४ अनुगमन गरिएका सामुदायिक वनहरु

जिल्लामा आ.व. २०७८/०७९ सम्म हस्तान्तरित ३९७ गोटा सामुदायिक वनहरु मध्ये वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार विभिन्न सब डि.व.का.मा गरी २०० वटा सामुदायिक वनहरुको अनुगमन गरिएको छ । अनुगमन गरिएको सा.व.उ.स.हरुको संख्या तालिका ३० मा रहेको छ ।

तालिका ३० : अनुगमन गरिएका सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरुको विवरण

क्र.सं.	सब डि.व.का.	सा.व. संख्या	अनुगमन गरिएको समुह संख्या	कैफियत
१	सानागाउँ	३४	२५	
२	सिलगढी	३९	२५	
३	कालिकास्थान	५५	२५	
४	गोपघाट	५०	२५	
५	दुर्गामाण्डौं	२३	२३	
६	चनुकाँडा	३७	२७	
७	जोरायल	७६	२५	
८	लानाकेदारेश्वर	८३	२५	
	जम्मा	३९७	२००	

६.५ अनुगमन विधि तथा तथ्यांकहरुको विश्लेषण

सामुदायिक वनको अनुगमनको लागि सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमको मार्गदर्शन, २०६५ मा निर्दिष्ट गरिएको अनुगमन तथा मूल्यांकन फारामको प्रयोग गरी सामुदायिक वनको अवलोकन, सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहका पदाधिकारीसँग छलफल, सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको कार्ययोजना, विधान, निर्णय पुस्तिकाहरु, आम्दानी खर्चका रेकर्डहरु हेरी तथ्यांक संकलन गरिएको थियो । संकलित तथ्यांकलाई विश्लेषण गरी विभिन्न Tables, Graphs, Diagrams, Charts को सहायताले प्रस्तुत गरिएको छ ।

१. सा.व.उ.स. मा आवद्ध घरधुरी संख्याको अवस्था

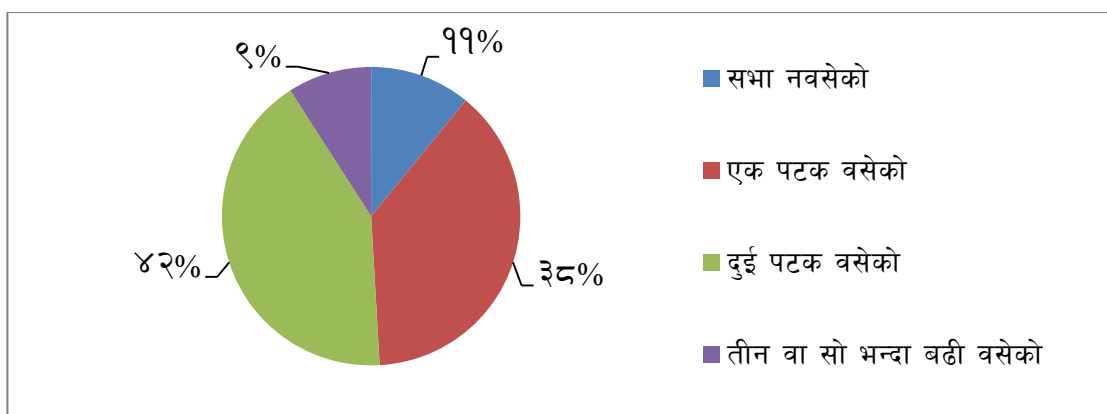
यस जिल्लाका कुल ३९७ सामुदायिक वनहरु मध्ये प्रति सामुदायिक वनको क्षेत्रफल औसतमा २१७.८४ हेक्टर, औसतमा प्रति घरधुरी २.२१ हेक्टर वन क्षेत्र रहेको र प्रति व्यक्ति सरदर ०.३८ हेक्टर वन क्षेत्र रहेको तथ्यांकले देखाउँछ ।

२. समिती संरचना विश्लेषण

अनुगमन गरिएको सामुदायिक वनहरु र अन्य सामुदायिक वनहरु गरी कुल ३९७ सामुदायिक वनहरुको कार्यसमितीको संरचना लिंग अनुसार विश्लेषण गर्दा समिती औषत ९ जनाको रहेको र कार्यसमितीमा महिलाको प्रतिनिधित्व करीव ४८ प्रतिशत रहेको पाइएको छ । कार्यसमितिमा अध्यक्ष र सचिवमध्ये एकजना महिला हुनुपर्ने प्रावधान बमोजिम सचिव पदमा प्रायः महिलाको प्रतिनिधित्व रहेको पाइन्छ ।

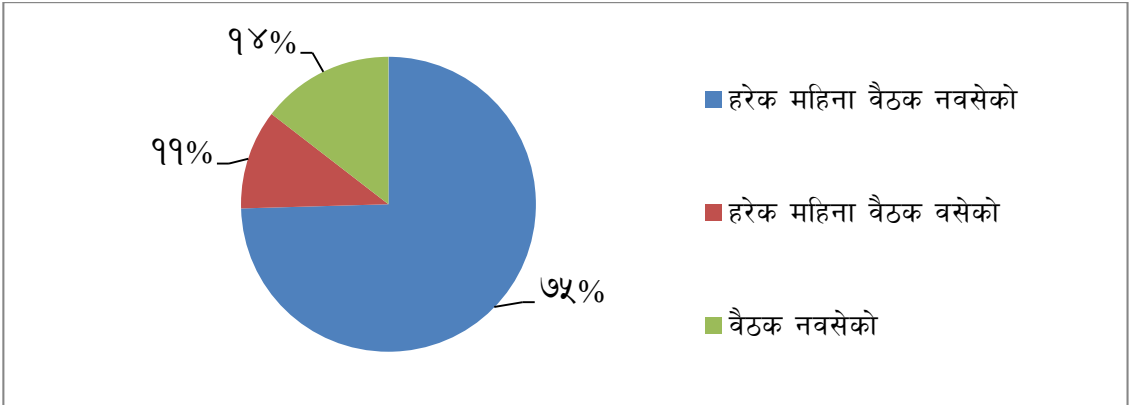
३. साधारण सभा वसेको संख्या

अनुगमन गरिएका २०० समुहहरु मध्ये ११ प्रतिशत समुहमा साधारण सभा नवसेको, ३८ प्रतिशतमा एक पटक सभा वसेको, ४२ प्रतिशतमा २ पटक वसेको र ९ प्रतिशत समुहमा तीन वा सो भन्दा बढी पटक वसेको पाइयो । साधारण सभामा ४८ प्रतिशत महिला र ५२ प्रतिशत पुरुषको सहभागिता रहेको पाइयो ।

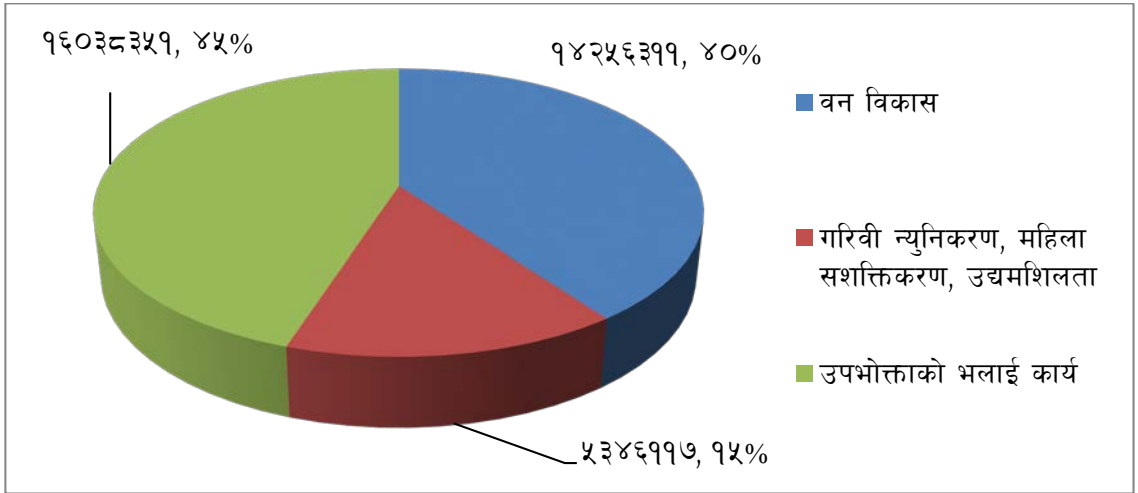
४. बैठक सम्बन्धी अवस्था

अनुगमन गरिएका २०० सा.व.उ.स.हरु मध्ये विधान अनुसार मासिक रुपमा बैठक वस्ने समुह ११ प्रतिशत, १४ प्रतिशत समुहले बैठक नै नवसेको र ७५ प्रतिशत समुहले नियमित मासिक रुपमा बैठक नवस्ने गरेको पाइयो । नियमित बैठकमा ४७ प्रतिशत महिला र ५३ प्रतिशत पुरुषको सहभागिता रहेको पाइएको छ ।

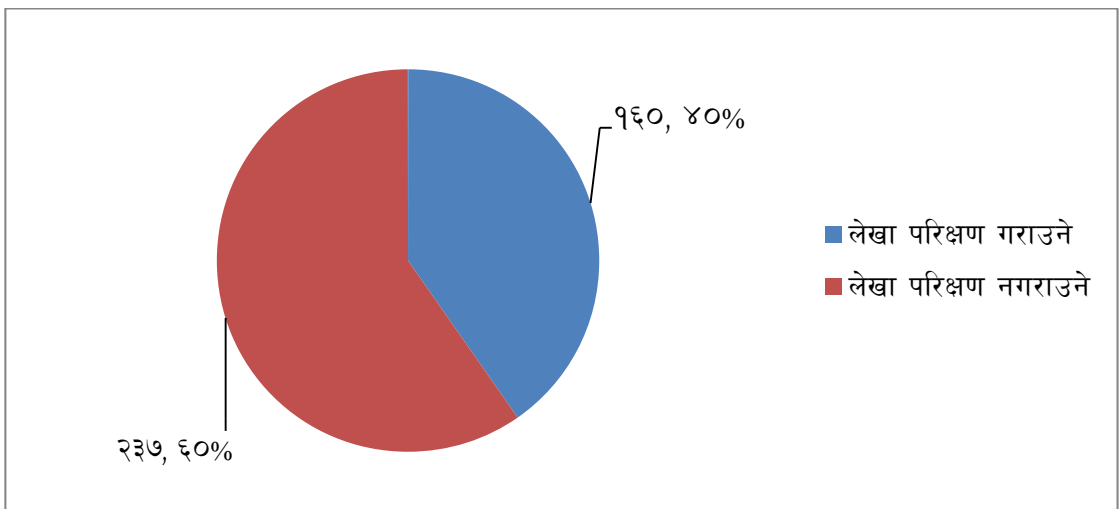
५. विभिन्न शिर्षकमा खर्च भएको रकमको विवरण

वन ऐन २०७६ वमोजिम सा.व.उ.स.ले कार्ययोजना वमोजिम आर्जन गरेको वार्षिक आयबाट कम्तीमा २५ प्रतिशत रकम वन विकास, संरक्षण र व्यवस्थापन कार्यमा खर्च गरी बाँकी रहेको रकमको कम्तीमा ५० प्रतिशत रकम सम्बन्धित स्थानिय तहसँग समन्वय गरी गरीवी न्युनिकरण, महिला सशक्तिकरण तथा उद्यम विकास कार्यमा खर्च गर्नुपर्ने र बाँकी रहेको रकम उपभोक्ता समुहको हितमा प्रयोग गरिने प्रावधान रहेको भए तापनि जिल्लाभरिका ३९७ गोटा समुहहरु मध्ये अनुगमन गरिएका २०० वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरुले वन पैदावार विक्री (काठ, दाउरा विक्रीबाट रु. ६,४२,३५,३३०/-, खोटो विक्रीबाट रु. ५२,५०,७०९/- र जडीवुटी विक्रीबाट रु. १७,०४,४४५) वापत जम्मा रु.७,११,९०,४८४/-, दण्ड जरिवानाबाट रु. २०,५५१ र सदस्यता नविकरणबाट रु.७०,५०० गरी जम्मा रु.७,१२,८१,५३५/- आम्दानी र गत वर्षको मौज्जात मध्ये कुल ३,५६,४०,७७९ (तिन करोड छपन्न लाख चालिस हजार सात सय उनासी) रकम निकासामध्ये वन विकासमा ४० प्रतिशत, गरीवी निवारण, महिला सशक्तिकरण, उद्यमशिलतामा १५ प्रतिशत र उपभोक्ताको भलाई (प्रशासनिक, सामुदायिक विकास) ४५ प्रतिशत रकम खर्च गरेको देखिन्छ । सामुदायिक विकास तर्फको रकम ग्रामिण सडक तथा बाटोघाटो निर्माण, शिक्षा क्षेत्रको विकास, खानेपानी तथा मठ, मन्दिर निर्माण र सोलार वितरणको कार्यमा खर्च भएको देखिन्छ । त्यस्तै वन विकासको रकम मध्ये अधिकांश रकम वन हेरालुको तलव, कार्ययोजना नविकरण र भाडी सफाईमा खर्च गरेको पाइन्छ ।

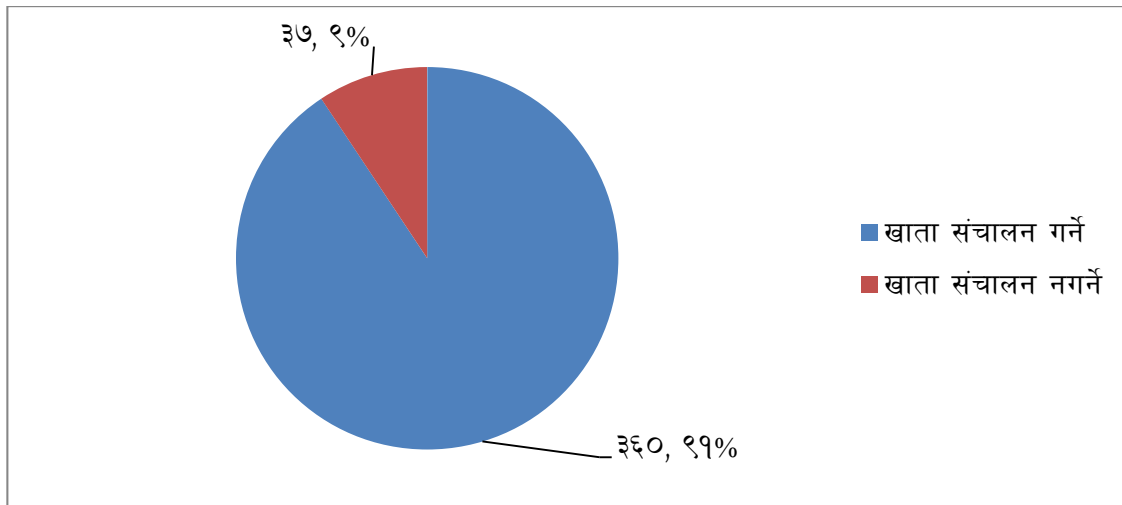

६. लेखापरीक्षण तथा बैंक खाता संचालन सम्बन्धी व्यवस्था

सा.व.उ.स.हरुले आ.व. समाप्त भएको ३ महिना भित्र आ-आफ्नो आम्दानी लेखा परीक्षकबाट लेखा परीक्षण गरी सोको सामुदायिक वनको साधारण सभाबाट सार्वजनिक लेखा परीक्षण गराई त्यसको प्रतिवेदन स्थानिय तह तथा डि.व.का.मा पेश गर्नुपर्ने प्रावधान भएको र सा.व. विकास कार्यक्रमको मार्गदर्शन २०६५ वमोजिम वार्षिक रु. ५०,००० भन्दा कम आम्दानी हुने समुहले सो समुहले तोकेको समुहको व्यक्तिबाट लेखा परीक्षण समेत गराउन सक्ने व्यवस्था भएकोमा तोकिएको समयमा लेखा परीक्षण गराउने सा.व.उ.स.को संख्या कुल ३९७ समुहको ४० प्रतिशत मात्र हुन आउँछ। साथै ३० प्रतिशत समुहहरुले मात्र वार्षिक कार्यक्रम स्वीकृत गरेको पाईन्छ।

सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको रकम सवैको सामुहिक रकम भएकाले यसको समुचित प्रयोग हुनलाई बैंकमा खाता संचालन हुनुपर्छ । कुल ३९७ समुहहरु मध्ये ९१ प्रतिशत समुहहरुले मात्र बैंक खाता संचालन गरेको र ९ प्रतिशत समुहको खाता संचालन भएको देखिदैन ।

७. सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह गठन पश्चात जैविक विविधताको संरक्षण

सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरुको गठन सँगै वनको संरक्षणका कारण अधिकांश सामुदायिक वनहरुमा वँदेल, बाँदर, स्याल, चितुवा, कालिज, रतुवा लगायतका वन्यजन्तुहरुको संख्यामा वढोत्तरी भएको देखिन्छ । साथै वढ्दो जलवायु परिवर्तनले वनमाराका कारण वनजंगलको पुनरुत्पादनमा असर पार्ने कार्य भएको र यस आ.व.मा करीव कुल सा.व. मध्ये १०० भन्दा वढी सा.व.को जिल्लाको कुल क्षेत्रफलको एक तिहाई क्षेत्रभन्दा वढी वन क्षेत्रमा डढेलोको कारण वन क्षेत्र नोक्सान हुन पुगेको रेकर्डबाट देखिन्छ ।

७. सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमका समस्या तथा सुझावहरु

७.१ समस्याहरु

सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको लागि स्वीकृत विधान तथा कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्न देहाय अनुसारका समस्याहरु रहेको पाइएको छ । उक्त समस्याहरुलाई उपभोक्तास्तर, सब डि.व.का. र जिल्लास्तरमा गरी ३ भागमा विभाजन गरिएको छ ।

क) उपभोक्तास्तर

- वन व्यवस्थापनमा अपेक्षित सहभागिता नहुनु,
- विधानको प्रावधान वमोजिम साधारण सभा नवस्नु तथा गणपुरक संख्या पुर्याउन घरमै गएर हस्ताक्षर गर्नु पर्ने अवस्था रहनु,
- कार्य समितीमा महिला तथा दलित वर्गको सहभागिता न्युन रहेकोले निजहरुको प्रतिनिधित्व न्युन हुनु,
- अधिकांश उपभोक्ताहरु सामुदायिक वनको मर्म तथा भावनाबाट अनभिज्ञ हुनु,
- उपभोक्ता समुहले कार्य समितीमाथि दायित्व थोपार्ने हुँदा समिती समुह माथि हावी हुने हुँदा निर्णय तथा समुहको व्यवस्थापन कमजोर हुनु,
- प्रत्येक समुहमा सहभागितामुलक अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रणाली स्थायी हुन नसक्नु,
- कोषको परिचालन गरीवी न्युनीकरण तथा वन विकास कार्यमा गर्नुको साटो सामुदायिक विकास कार्यहरुमा परिचालन गर्न वढी उत्साही हुनु,
- लेखा परीक्षण प्रतिवेदन र वार्षिक कार्यक्रम तोकिएको अवधिमा सम्बन्धीत निकायमा पेश नगर्नु,
- विभिन्न सामुदायिक वनहरुको बीचमा सिमा विवाद र उपभोक्ता समावेश सम्बन्धी विवाद समाधान हुन नसक्नु ।

ख) सब डिभिजन वन कार्यालयस्तर

- समय सापेक्ष प्राविधिक ज्ञान एवं सिप उपभोक्ताहरुलाई प्रभावकारी रूपमा हस्तान्तरण गर्न नसक्नु,
- उपभोक्ताहरुबाट माग भै आए वमोजिम समयमै प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउन नसक्नु,
- कार्ययोजना तयारी तथा नविकरण कार्यमा अपेक्षाकृत प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउन नसक्नु,
- भौतिक स्रोत, साधनको अभाव हुनु ।

ग) डिभिजन वन कार्यालयस्तर

- सामुदायिक वन कार्ययोजनाको परिमार्जनको कार्य वढ्दै गएको र जनशक्ति तथा बजेटको न्युनताले उक्त कार्य प्रभावकारी रूपमा सम्पन्न गर्न कठिनाई उत्पन्न भएको,
- वन कर्मचारीहरुलाई समय सापेक्ष तालिम, गोष्ठी एवं अध्ययन भ्रमणको व्यवस्था नभएकोले सामुदायिक वन विकास सम्बन्धी कार्य प्रति अपेक्षाकृत उत्साह वढाउन नसकिएको,
- विकास बजेट न्युन भएकोले सबै समुहमा अपेक्षाकृत कार्यहरु गर्न नसकिएको,
- भौतिक स्रोत, साधन एवं सुविधाको अभाव रहेको ।

७.२ सुभाबहरु

उल्लेखित समस्याहरुको समाधानको लागि देहाय वमोजिमका सुभाबहरु प्रस्तुत गरिएको छ ।

क) उपभोक्तास्तर

- सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमको प्रभावकारीताको लागि प्रत्येक उपभोक्तामा चेतना जगाउन जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरु व्यापक रुपमा संचालन गर्नुपर्ने,
- कार्य समितीमा विना भेदभाव महिला, उत्पिडित, जनजाती, दलित, विपन्न वर्गबाट सबै गाउँ, टोलबाट प्रतिनिधित्व गराउने व्यवस्था सुनिश्चित हुनुपर्ने,
- विधान र कार्ययोजनाको प्रावधानहरु मुख्यतः दण्ड, जरिवाना, पुरस्कार, वन सम्बर्द्धन एवं वन विकास कार्य र वन सदुपयोग विधि विना भेदभाव पूर्णतः पालना हुने परिपाटीको सुनिश्चितता हुनु पर्ने,
- समुहको काम कारवाही प्रति सुशासन कायम गर्न सहभागितामुलक अनुगमन तथा मुल्यांकन, सार्वजनिक लेखा परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने परिपाटीको विकास गर्नु पर्ने,
- समुहले वन ऐन, नियमावली तथा सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमको मार्गदर्शन पालना गर्न समयमै लेखा परीक्षण गराई सोको प्रतिवेदन सम्बन्धीत निकायमा पेश गर्नु पर्ने ।

ख) सब डिभिजन वन कार्यालयस्तर

- विधान तथा कार्ययोजनाको नविकरण कार्यलाई प्राथमिकता दिनुका साथै सम्पन्नता स्तरीकरण गरी गरीवी न्युनिकरण एवं आय आर्जनका स्रोतहरु पहिचान गरी सोको व्यवस्थापनमा जोड दिनु पर्ने,
- समुहको साधारण सभामा अनिवार्य रुपमा वन कर्मचारी उपस्थित भई समुहको कोषको रकम सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमको मार्गदर्शन बमोजिम खर्च गर्न लगाउनुपर्ने,
- सामुदायिक वन तथा समुहको नियमित रुपमा तोकिएको क्षेत्र अनुसार फरेष्टर एवं वन रक्षकबाट अनुगमन गरी सोको प्रतिवेदन बुझाउने व्यवस्था मिलाउने ।

ग) डिभिजन वन कार्यालयस्तर

- समय सापेक्ष वन प्रविधी सम्बन्धी ज्ञान, सिप, सुचना एवं अन्य जानकारी वन कार्यालयमा प्राप्त गर्नका लागि सम्बन्धीत निकायमा पहल गर्नुपर्ने,
- सब डि.व.का. भवनहरु निर्माण एवं सब डि.व.का. हरुलाई सुविधा सम्पन्न गर्नका लागि सम्बन्धित निकायमा बजेटको लागि पहल गर्नुपर्ने ।

घ) अनुगमनकर्ता स्तर

- अनुगमन कार्यमा प्रयोग गरिएको फाराममा समावेश भएका तथ्यांकहरुको पुष्टी हुने गरी भर्नुपर्ने,
- फारामहरुमा समावेश हुन नसकेका तर महत्वपूर्ण देखिएका सुचनाहरु समेत फाराममा समावेश गर्नुपर्ने ।

खण्ड-७

वन विकाससँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरु

७ परिचय

यस कार्यालयको लागि आ.व. २०७८/०७९ मा डिभिजन वन कार्यालयहरु र उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, संघ सशर्त अनुदान गरी जम्मा २ वटा कार्यक्रमहरु संचालन भएका थिए । सम्पन्न गरिएका प्रमुख कार्यक्रम, प्रगती एवं मुख्य गतिविधीहरुलाई निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ । साथै वन विकाससँग सम्बन्धित सम्पूर्ण कार्यक्रमहरुको प्रगती विवरण अनुसूची ९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३१ : आ.व. २०७८/०७९ मा संचालित कार्यक्रमको प्रगति विवरण

सि.नं	कार्यक्रमको नाम	कुल बजेट रु.	पूँजीगत बजेट रु.	चालु बजेट रु.	भौतिक प्रगती (%)	खर्च (%)
१.	डिभिजन वन कार्यालयहरु	५,२८,०९,०००	१,२६,१३,०००	४,०१,९६,०००	१००	९७.३०
२.	संघ सशर्त अनुदान	५७,२३,०००	४५,००,०००	१२,२३,०००	१००	९८.४०
	जम्मा	५,८५,३२,०००	१,७१,१३,०००	४,१४,१९,०००	१००	९७.८५

(नोट : पाँच करोड पचासी लाख वत्तिस हजार मात्र)

७.१ उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, डिभिजन वन कार्यालयहरु

७.१.१ गोलघर निर्माण

यस कार्यका लागि रु. २ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन भएकोमा उक्त गोलघर डिभिजन वन कार्यालय डोटीको कम्पाउण्डमा निर्माण गरी सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.२ डिभिजन वन कार्यालयमा पालेघर निर्माण

यस कार्यका लागि रु. १२ लाख मात्र बजेट विनियोजन भएकोमा उक्त एक तले भवन निर्माणको कार्य डिभिजन वन कार्यालय डोटीको कम्पाउण्डभित्र निर्माण गरी कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.३ डिभिजन वन कार्यालयमा कम्पाउण्ड एवं फुट ट्रेल निर्माण

यस आ.व.मा उक्त कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि रु. ५ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा सो कार्यक्रम डिभिजन वन कार्यालयको गेटदेखि कार्यालय सम्मको अधुरो रहेको बाटोमा हुंगा छापी पक्की गरेर तथा वाल निर्माण गरेर कार्यसम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.४ सब डिभिजन वन कार्यालय गोपघाटको रिटेनिङ्ग वाल निर्माण

यस आ.व.मा उक्त कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि रु. १५ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा सो कार्य अन्तर्गत गोपघाट सब डिभिजन वन कार्यालय गोपघाटको नव निर्मित भवनको तलपट्टी रिटेनिङ्ग वाल र घर भन्दा माथि कम्पाउण्डमा वाल निर्माण गरी कार्यसम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.५ कार्यालय संचालनसँग सम्बन्धित यन्त्र, उपकरण तथा मेसिन औजार खरिद

यस आ.व.मा उक्त कार्यक्रमका लागि रु. ४ लाख मात्र बजेट विनियोजन भएकोमा उक्त क्रियाकलाप अन्तर्गत २ वटा ल्यापटप र जि.पि.एस.हरु खरिद गरी कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.६ जोरायल सब डिभिजन वन कार्यालय भवन मर्मत, सम्भार तथा रंगरोगन

उक्त कार्यक्रमका लागि रु. ५ लाख मात्र बजेट विनियोजन भएकोमा उक्त कार्य अन्तर्गत जोरायल सब डि.व.का. वुडरको भवनमा रंगरोगन, गेट निर्माण तथा मर्मत सम्भार गरी कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.७ कार्पेट तथा पर्दा खरिद

उक्त कार्यक्रमका लागि रु. २ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा सो कार्य अन्तर्गत कार्पेट तथा पर्दाहरु खरिद गरी डिभिजन वन कार्यालय, डोटी, जोरायल सब डि.व.का. वुडर र लानाकेदारेश्वर सब डि.व.का. विपिनगरको भवनहरु व्यवस्थित गरेर कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.८ नवनिर्मित भवनमा आवश्यकताका आधारमा विभिन्न फर्निचर खरिद

उक्त कार्यक्रमका लागि रु. ४ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा सो कार्य अन्तर्गत टेवलहरु, कुर्सीहरु खरिद गरी डिभिजन वन कार्यालय र अन्तर्गतका कार्यालयहरु व्यवस्थापन गर्ने कार्य गरिएको थियो ।

७.१.९ मोटरसाईकल खरिद

उक्त कार्यक्रमका लागि रु. २ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा सो कार्य अन्तर्गत २ वटा मोटरसाईकलहरु खरिद गरी एउटा लानाकेदारेश्वर सब डि.व.का. विपिनगर र एउटा डि.व.का. डोटीको कार्यालय प्रयोजनका लागि राखी खरिदको कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.१० विभिन्न मठमन्दिर निर्माण, मर्मत सम्भार एवं जिर्णोद्धार

चालु आ.व. २०७८/०७९ को प्रदेश पूर्वाधार विकास कार्यक्रम अन्तर्गत के.आई.सिं गा.पा. ४ मा रहेको लाटा मन्दिर परिशर विस्तार तथा निर्माणमा रु. ५,०१,०००/- विनियोजन भएकोमा सो वापत उक्त मन्दिरमा वाल

निर्माण र जमिन सम्प्राप्तने कार्य भएको, के.आई.सिं गा.पा. ५ स्थित लाटा काफली कालसैन मन्दिर निर्माणमा रु. ५,०२,०००/- विनियोजन भएकोमा सो वापत लाटा काफली कालसैन मन्दिर निर्माणको कार्य गरेको, के.आई.सिं गा.पा. ३ स्थित नौरैडा देवताको भरण निर्माणमा रु. ६,०९,०००/- विनियोजन भएकोमा सो वापत नौरैडा देवताको भरण निर्माण गरेको, के.आई.सिं गा.पा. २ स्थित भेलखेतीमाण्डौ मन्दिर जिर्णोद्धारमा रु. ५,०२,०००/- विनियोजन भएकोमा सो वापत उक्त भरणको वरिपरि कम्पाउण्ड वाल निर्माण गरिएको, के.आई.सिं गा.पा. ४ स्थित केदारमष्टा डुडे देवता भरण मर्मतमा रु. ५,०९,०००/- विनियोजन भएकोमा सो वापत उक्त भरण मर्मत सम्भार एवं निर्माण गरेको, के.आई.सिं गा.पा. ५ स्थित समैजी देवता जिर्णोद्धारमा रु. ५,०२,०००/- विनियोजन भएकोमा समैजी देवताको मन्दिर निर्माण गरेको, शिखर न.पा. २ स्थित सालमुनी देवताको गेट निर्माणमा रु. ६,०९,०००/- विनियोजन भएकोमा सो वापत सडकमाथिको सालमुनी देवताको गेट निर्माण गरी देवीदेवताहरूका मूर्तिहरू कुद्ने कार्य भएको, शिखर न.पा. ५, धामीगाउँ स्थित काफली देवता भरण मर्मतका लागि रु.५,०२,०००/- विनियोजन भएकोमा सो वापत काफली देवता भरण मर्मत, रंगरोगन तथा निर्माणको कार्य गरेको र शिखर न.पा. ६ स्थित दानतराउना मन्दिर घेरवारमा रु. ५,०९,०००/- विनियोजन भएकोमा सो वापत मन्दिर घेरवार गरी सम्बन्धित उपभोक्ता समिती मार्फत कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.११ मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन तथा वन्यजन्तु उद्धार

उक्त कार्यक्रमका लागि रु. १ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा सो वापत उद्धार गरिएका वन्यजन्तुलाई सुरक्षित साथ राख्नका लागि खोर निर्माण गरी डिभिजन वन कार्यालय डोटी कम्पाउण्डमा राखिएको छ ।

७.१.१२ सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरूको अनुगमन निरीक्षण र पुस्तिका प्रकाशन

उक्त कार्यक्रमका लागि रु. २ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा यस जिल्लाका २०० वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरूको अनुगमन निरीक्षण गरी संयुक्त रूपमा सा.व.उ.स.को अनुगमन निरीक्षण एवं वार्षिक प्रगति पुस्तिका प्रकाशन गरिएको थियो ।

७.१.१३ बहुवर्षिय विरुवा उत्पादन

यस आ.व.मा उक्त कार्यका लागि रु. ५ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा सो कार्य डिभिजन वन कार्यालय डोटीमा रहेको नर्सरीमा २०,००० गोटा विभिन्न काष्ठ (लहरे पिपल, वैस) र गैरकाष्ठ वन पैदावार (किम्बु, लप्सी, तेजपात, रिठा आदि) प्रजातीका विरुवाहरू उत्पादन गरी कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.१४ वृहत वृक्षारोपण

जिल्लाको १० हेक्टर क्षेत्रमा वृहत वृक्षारोपण कार्यका लागि रु. १२ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन भएकोमा मालिका सा.व.उ.स. दि.सि.न.पा. १ को ४ हेक्टर क्षेत्रमा तारवार सहित तेजपात, रिठा, लहरे पिपल, लप्सी आदि रोपण गरिएको, आरसैन सा.व.उ.स. आदर्श गा.पा. २ को ३ हेक्टर वन क्षेत्रमा तारवार सहित तेजपात, रिठा आदिको रोपण तथा मसानी जनकल्याण सा.व.उ.स. वडिकेदार गा.पा. १ को ३ हेक्टर वन क्षेत्रमा घेरवार सहित तेजपात आदि प्रजातीका विरुवाहरु रोपण गरी वृहत वृक्षारोपणको कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.१५ वर र पिपलका विरुवा रोपण

ट्रि गार्ड सहितको वर र पिपलका १०० वटा विरुवाहरु रोपण कार्यका लागि रु.२ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा सो कार्य कालिकास्थान सब डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गतका स्कूल, प्रहरी चौकी र सडक किनारा क्षेत्रमा ट्रि गार्ड सहित वर र पिपलका उक्त विरुवाहरु रोपण गरी कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.१६ डिभिजन स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठी

उक्त कार्यका लागि रु. ५० हजार बजेट विनियोजन भएकोमा सो कार्य ८ वटै सब डिभिजन वन कार्यालयका कर्मचारीहरु सम्मिलित भई वार्षिक योजना तर्जुमा गरी गोष्ठीको कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.१७ गस्ती

उक्त कार्यका लागि रु. २ लाख मात्र बजेट विनियोजन भएकोमा उक्त रकम सवारी साधन मर्मत, इन्धन आदि कार्यमा खर्च गरी जिल्लाभरि टुरगस्ती गरेर सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.१८ प्रगती समिक्षा गोष्ठी

उक्त कार्यका लागि रु. ५० हजार मात्र बजेट विनियोजन भएकोमा उक्त रकम जिल्लास्तरमा ८ वटै सब डिभिजन वन कार्यालयका कर्मचारीहरु सम्मिलित भई वार्षिक कार्यक्रमको समीक्षा गरी पृष्ठपोषण सहित गोष्ठीको कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.१९ कर्मचारीहरुको लागि फिल्ड गियर

उक्त कार्यका लागि रु.४ लाख ९५ हजार बजेट विनियोजन भएकोमा उक्त रकम २८ जना कर्मचारीहरुलाई फिल्ड कार्यमा चाहिने रेनकोट, जुत्ता, टि सर्ट जस्ता सामग्री खरिद गरी यस कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई वितरण गरेर सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.२० कवुलियती वनको कार्ययोजना नविकरण

उक्त कार्ययोजना नविकरण कार्यका लागि रु. २ लाख मात्र वजेट विनियोजन भएकोमा सानागाउँ, सिलगढी, गोपघाट, जोरायल, लानाकेदारेश्वर सब डिभिजन वन कार्यालयका क्रमशः बाजोकोल क.व. पूर्वीचौकी १, किम्बेश्वरी क.व. पूर्वीचौकी १, चिन्नेवान्ना ठूलोखोला क.व. पूर्वीचौकी १, चौपातो क.व. पूर्वीचौकी १, बागवगर क.व. पूर्वीचौकी १, नवदुर्गा क.व. दि.सि.न.पा. ९, बोकडा क.व. दि.सि.न.पा. ९, ग्वालेगोठ क.व. शिखर न.पा. ३, तेडी गजर्याल क.व. शिखर न.पा. २, मष्टा क.व. जोरायल गा.पा. ६ र नवादेउ क.व. वडिकेदार ५ गरी कुल ११ वटा मध्ये १० वटा कवुलियती वन उपभोक्ता समुहहरूको कार्ययोजना नविकरण कार्यमा खर्च गरी नविकरणको कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.२१ कवुलियती वनको संचालन, व्यावसायिक योजना र कर्मचारी परिचालन

यस कार्यको लागि रु. १८ लाख ५० हजार वजेट विनियोजन भएकोमा सेवा करारमा नियुक्त रेन्जर, ग्रामिण वित्त सहायक, जिल्ला सुपरभाइजर गरी ३ जना र समुह सहजकर्ताहरू ४ जना गरी कुल ७ जनाको तलव, भत्ताको लागि उक्त वजेट खर्च गरिएको थियो । साथै लाटाकाफली क.व.उ.स., दि.सि.न.पा. ७ को वन क्षेत्रमा ५०० गोटा टिमुर, अम्रिसो रोपण कार्यका लागि रु. १ लाख अनुदान प्रदान गरिएको थियो ।

७.१.२२ सब डिभिजन वन कार्यालय व्यवस्थापन खर्च

उक्त कार्यको लागि रु.४ लाख वजेट विनियोजन भएकोमा सो वापत ८ वटै सब डिभिजन वन कार्यालयको व्यवस्थापन र डिभिजन वन कार्यालय डोटीको मुलगेट निर्माण गरिएको थियो ।

७.१.२३ वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन पुस्तिका प्रकाशन

यस कार्यक्रममा रु. १ लाख वजेट विनियोजन भएकोमा सो कार्य सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरूको अनुगमन मूल्यांकन तथा वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन पुस्तिका संयुक्त रूपमा प्रकाशन गरी सरोकारवालाहरूलाई वितरण गरिएको थियो ।

७.१.२४ सा.व.उ.स.का पदाधिकारीहरूलाई प्रचलित वन ऐन, नियमावली, सामुदायिक वनको निर्देशिका र मार्गदर्शन २०७१ बारे अभिमुखिकरण (१ दिने)

उक्त कार्यक्रमका लागि रु. २ लाख वजेट विनियोजन भएकोमा सो अभिमुखिकरणको कार्य जोरायल र लानाकेदारेश्वर सब डिभिजन वन कार्यालयमा उक्त क्षेत्रका सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरू र स्थानिय

तहका जनप्रतिनिधीहरूलाई आमन्त्रण गरी वन ऐन र नियमावलीको वारेमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरी अभिमुखीकरणको कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.२५ सब डिभिजनस्तर वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी

उक्त कार्यक्रम ८ वटै सब डिभिजन वन कार्यालयमा सम्पन्न गर्नका लागि रु. १ लाख २० हजार बजेट विनियोजन भएकोमा सो कार्य ८ वटै सब डिभिजन वन कार्यालयहरूमा सम्वन्धित क्षेत्रका समुदायमा आधारित वन उपभोक्ता समुहहरूको सहभागितामा योजना तर्जुमा गोष्ठीको कार्य गरी सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.२६ नयाँ सामुदायिक वन हस्तान्तरण

यस आ.व.मा. १ वटा सामुदायिक वन हस्तान्तरणका लागि रु. २५ हजार बजेट विनियोजन भएकोमा पूर्वीचौकी गा.पा. १, खिरसैन स्थित ४३.१८ हेक्टर क्षेत्रफलको लुयाटो सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको विधान र कार्ययोजना तयार गरी समुह गठन तथा वन हस्तान्तरणको कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.२७ वन तथा वन्यजन्तु सम्वन्धी मुद्दाको अनुसन्धान, तहकिकात र मुद्दा दायरी

उक्त कार्यका लागि रु. २ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा यस आ.व.मा ३ वटा मुद्दामध्ये अवैध वन्यजन्तु (जरायो) को आखेटोपहार चोरी शिकार गरेको, अवैध वन पैदावार (साल वल्लावल्ली घरमा लुकाई राखेको) ओसार-पसार गरेको र अवैध रूपमा वन क्षेत्रमा हातहतियार (वन्दुक पड्काएको) लिई वनमा प्रवेश गरेको सम्वन्धी मुद्दा सम्मानित डोटी जिल्ला अदालत डोटीमा दायर गरिएको थियो ।

७.१.२८ सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको कार्ययोजना नविकरण सहयोग

यस आ.व.मा २८ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरूको कार्ययोजना नविकरणका लागि रु. ७ लाख र रेड कार्यान्वयन केन्द्रको आर्थिक सहयोगमा २५ वटा कार्ययोजना नविकरण लागि रु. ७ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन भएकोमा सम्वन्धित समुहहरूको आर्थिक सहयोगमा समेत गरी डोटी जिल्लाभरि टाँक सा.व.उ.स. शिखर न.पा. २ सहित कुल ७० वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरूको कार्ययोजना नविकरण गरिएको थियो ।

७.१.२९ तेलेलेक (प्रस्तावित) संरक्षित वन कार्यक्रम

यस आ.व.मा तेलेलेक संरक्षित वन कार्यक्रम अन्तर्गत १० लाख मात्र बजेट विनियोजन भएकोमा वन सम्वर्द्धन स्थलगत अभ्यासको कार्य गोपघाट सब डि.व.का. र जोरायल सब डि.व.का. अन्तर्गतका ४ वटा समुहहरूमा रु. १ लाखको स्वीकृत लागत इष्टिमेटमा सम्वन्धित सब डिभिजन वन कार्यालयका कर्मचारीको प्राविधिक

सहयोगमा सम्पन्न भएको, तेलेलेक क्षेत्रमा सिमसार व्यवस्थापनको कार्य रु. ३ लाखको लागत इष्टिमेटमा जन सा.व.उ.स. जोरायल गा.पा. ३, गडाखर्क अन्तर्गतको देउताल मर्मत सम्भार एवं संरक्षण गरी सम्पन्न, गैर काष्ठ वन पैदावार विरुवा खरिद गरी रोपण अन्तर्गत रु. १ लाखको लागतमा १,००० गोटा दाँते ओखरका विरुवाहरु खरिद गरी जन सा.व.उ.स. जोरायल गा.पा. ३ का उपभोक्ताहरुलाई निजी जग्गामा रोपणका लागि वितरण गरिएको, निजी व्यक्ती/समुहहरुलाई आयआर्जन कार्यका लागि अनुदान अन्तर्गत गन्याफ सा.व.उ.स. जोरायल गा.पा. ५, गडसेरालाई फलफूल खेती (सुन्तला, अमिला आदि) का लागि रु. १ लाखको अनुदान प्रदान गरिएको थियो । साथै जिल्लास्तरीय संरक्षित वन परिषदको २ पटकको बैठकको लागि रु. ६० हजार र सम्बन्धित नगरपालिका/गाउँपालिका स्तरीय कार्यान्वयन इकाईको ४ पटकको बैठकका लागि रु. ८० हजार विनियोजन गरिएकोमा उक्त २ वटा बैठक गोपघाट सब डि.व.का. मा आयोजना गरी कार्य सम्पन्न गरिएको थियो । साथै एफ./पत्रिकाद्वारा सुचनामुलक सन्देश प्रसारण तथा प्रचार-प्रसारमा रु. ६० हजार बजेट विनियोजन भएकोमा उक्त रकम जिल्लास्थित ५ वटा एफ.एम. र दर्जन वढी पत्रपत्रिकाहरुलाई तेलेलेक सम्बन्धि प्रसार-प्रसारका लागि सम्भौता गरी प्रचार-प्रसार कार्य गरी सम्पन्न गरिएको थियो । त्यस्तै कार्यक्रमको अनुगमन निरीक्षण एवं गस्ती र इन्धनमा रु. ५० हजार मात्र बजेट विनियोजन भएकोमा उक्त कार्य तेलेलेक संरक्षित वन क्षेत्रको स्थलगत निरीक्षण र कार्यक्रमको अनुगमन भ्रमण गरी कार्य सम्पन्न गरिएको थियो । साथै श्री लोट्ने मसानी कृषि सहकारी संस्था लि. जोरायल गा.पा. ५ का शेयर सदस्यहरुको निजी जग्गामा जडीवुटी खेती अन्तर्गत १,३०० गोटा टिमुरका विरुवाहरु रोपणका लागि रु. १ लाख अनुदान प्रदान गरिएको थियो ।

७.१.३० फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि डस्टविन वितरण

उक्त कार्यका लागि रु. १ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा सो कार्य अन्तर्गत ८ वटा स्टाण्ड सहितको डस्टविन तयार गरी दि.सि.न.पा. स्थित दिपायल, राजपुर र सिलगढीको फोहरमैला प्रभावित क्षेत्रमा स्थापना गरी फोहरमैला व्यवस्थापन गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.३१ सुरक्षा निकाय, स्थानिय सरकार एवं सरोकारवालाहरूसँग अन्तरक्रिया बैठक

उक्त बैठक ३ पटक सम्पन्न गर्नको लागि रु. ९० हजार बजेट विनियोजन भएकोमा सो कार्य सुरक्षा निकाय, स्थानिय सरकारका प्रतिनिधीहरु र सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहका पदाधिकारीहरूसँग अन्तरक्रिया बैठक ३ वटै चौमासिकमा बसी सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.३२ जिल्ला वन क्षेत्र समन्वय समिति स्थापना तथा बैठक वा अन्य बैठक

उक्त कार्यका लागि रु. २ लाख मात्र बजेट विनियोजन भएकोमा सो क्रियाकलाप अन्तर्गत १ वटा बैठक आयोजना गरी बाँकी बजेट प्रिन्टर खरिद एवं कार्यालय व्यवस्थापन गरेर सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.३३ वन, वातावरण तथा जैविक विविधता संरक्षण सम्बन्धी जनचेतनामुलक सामग्री प्रकाशन र स्कूलमा वितरण कार्यक्रम

उक्त कार्यका लागि रु. ५० हजार बजेट विनियोजन भएकोमा सो कार्य वन तथा वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण सम्बन्धी जानकारीमुलक लिफलेटहरु १,००० गोटा प्रकाशन गरी उक्त लिफलेटहरु सरोकारवालाहरुलाई वितरण गरी कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.३४ पकेट क्षेत्रमा जडीवुटी खेती विस्तार

उक्त कार्यक्रम सञ्चालनका लागि रु. ५ लाख मात्र बजेट विनियोजन भएकोमा श्री रानी सोरानी नाइना सा.व.उ.स. पूर्वीचौकी गा.पा. ४, श्री साततला सालिम गहिरा अल्यानी सल्यानी सा.व.उ.स., पूर्वीचौकी गा.पा. ७, श्री कालिका वाईल्डलाईफ एगो एण्ड रिसर्च सेन्टर, पूर्वीचौकी गा.पा. १ प्रो. शम्भु जोशी, श्री कविराज वाखापालन फर्म शिखर न.पा. ९ प्रो. टेकराज भाट, श्री कफलडा रानीवन सा.व.उ.स. जोरायल गा.पा. १, श्री बराहामष्टा कलिपाल कृषि तथा पशुपन्थी फर्म, बडिकेदार गा.पा. २ का प्रो. नवराज विष्ट, श्री हरियाली सा.व.उ.स. बडिकेदार २, श्री माटे कैलपाल सा.व.उ.स. बडिकेदार २, श्री तामेश्वरी मालिका सा.व.उ.स. सायल गा.पा. २, श्री जय महादेव पातल सा.व.उ.स. आदर्श गा.पा. ६ गरी जम्मा १० वटा समुह/फर्मले जडीवुटी खेती विकास कार्यका लागि प्रति समुह/फर्म रु. ५०,००० अनुदान प्राप्त गरी जडीवुटीका विरुवाहरु रोपणका लागि अनुदान प्राप्त गरी कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.३५ कवुलियती वनमा जडीवुटी खेती विस्तार

उक्त कवुलियती वन क्षेत्रमा जडीवुटी खेती विस्तार कार्यका लागि रु. ५ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा सो कार्य वापत मेहनती क.व.उ.स., पूर्वीचौकी गा.पा. २ को वन क्षेत्र तथा निजी जग्गामा १,००० गोटा ओखर रोपण, बाराही क.व.उ.स., पूर्वीचौकी गा.पा. २ को वन क्षेत्र तथा निजी जग्गामा १,००० गोटा ओखर रोपण, तेडी गजर्याल क.व.उ.स., शिखर न.पा. २ मा १,००० गोटा टिमुर रोपण र खोलाईजर क.व.उ.स. दि.सि.न.पा. ९ को वन क्षेत्र तथा निजी जग्गामा १,००० गोटा ओखरको विरुवाहरु सम्बन्धित समुहहरुद्वारा वृक्षारोपण गर्नका लागि प्रति समुह रु. १ लाख अनुदान प्रदान गरी वृक्षारोपणको कार्य सम्पन्न गरिएको थियो । साथै मालिका अर्गानिक कृषि तथा पशुपालन फर्म, जोरायल गा.पा. २ का प्रो. कल्पनादेवी दर्लामीलाई

तेजपात, रिठा, अम्रिसो आदि जडीवुटीका विरुवा कवुलियती वन आसपासको निजी जग्गामा रोपण गर्न रु. १,००,०००/- अनुदान प्रदान गरिएको थियो ।

७.१.३६ उच्च मुल्यका जडीवुटी विरुवा खरिद तथा किसानलाई वितरण र वृक्षारोपण

उक्त जडीवुटी विरुवा खरिद र वृक्षारोपणका लागि रु. ५ लाख मात्र वजेट विनियोजन भएकोमा सो वापत ३,००० विरुवा टिमुर र १,००० विरुवा तेजपात गरी जम्मा ४,००० गोटा जडीवुटीका विरुवा खरिद गरी जोरायल गा.पा. २ स्थित निजी कृषकहरुको जग्गामा रोपण गरिएको थियो ।

७.१.३७ निजी वन दर्ताका लागि सहजीकरण

उक्त कार्यका लागि रु. १ लाख वजेट विनियोजन भएकोमा सो कार्य वापत पूर्वीचौकी गा.पा. ४, नुवाकोट निवासी स्वर्गीय प्रेम सिंह कुँवरको ०.४५ हेक्टरको कोट भैरव निजी वन, पूर्वीचौकी गा.पा. १, सिरमा निवासी मेघ सिं खड्काको ०.३१ हेक्टरको बाह्रदेउ निजी वन, आदर्श गा.पा. ३, ऐली निवासी इमिता देवी पाठकको ०.०७३ हेक्टरको निजी वन र आदर्श गा.पा. ३ निवासी देवीदत्त पाठकको ०.०६ हेक्टरको निजी वनको कार्ययोजना तयारी र बाँकी वजेट निजी वन प्रवर्द्धन अन्तरक्रिया गोष्ठी वापत खर्च गरी कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.३८ निजी वनको संरक्षण तथा विकास

उक्त कार्यका लागि रु. १ लाख मात्र वजेट विनियोजन भएकोमा सो वापत पूर्वीचौकी गा.पा. १ स्थित स्वर्गीय देवेन्द्र खड्काको निजी जग्गामा ओखर, नास्पाती र आरुवखडा समेत ८०० भन्दा वढी विरुवा र रिठा, तेजपात लगायतका ५०० भन्दा वढी विरुवाहरु सम्बन्धित निजी वन धनीलाई वृक्षारोपण गर्नका लागि अनुदान प्रदान गरिएको थियो ।

७.१.३९ कृषि वन विकास तथा प्रवर्द्धन

उक्त कार्यक्रमका लागि रु. १ लाख ५० हजार वजेट विनियोजन भएकोमा सो कार्य बोगटान फुडसिल गा.पा. १, सिमचौरमा रहेको पोखरतोला दैचाले सा.व.उ.स.का गरीव तथा विपन्न १० घरधुरीका उपभोक्ताहरुलाई १० वटा माहुरी सहितको घरहरु वितरणका लागि रु. ६०,०००/- अनुदान र श्री शुभलक्ष्मी बहुउद्देश्यीय कृषि तथा पशुपन्थी फर्म, बोगटान फुडसिल गा.पा. ३, धौलावस्ती तथा श्री अनिश बहुउद्देश्यीय कृषि तथा पशुपन्थी फर्म, बोगटान फुडसिल गा.पा. ६, डोटीलाई जडीवुटी खेतीका लागि प्रति फर्म रु.३०,०००/- अनुदान प्रदान गरी बाँकी रु. ३०,०००/- चनुकाँडा सब डि.व.का. अन्तर्गतको बोगटान फुडसिल गा.पा.

वार्ड नं. ३ स्थित कमल वोहराको निजी जग्गामा तेजपात, रिठा, चिउरी आदि वृक्षारोपण कार्यमा खर्च गरी कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.४० नियन्त्रित अग्नी व्यवस्थापन

उक्त क्रियाकलापमा रु. २ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा डि.व.का. डोटी अन्तर्गतका ८ वटै सब डिभिजन वन कार्यालयहरुमा सम्बन्धित समुदायमा आधारित वन व्यवस्थापन उपभोक्ता समुहहरुको सहभागितामा वन डढेलो नियन्त्रण सम्बन्धी अन्तरक्रिया गोष्ठीको आयोजना गरी सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.१.४१ डढेलो नियन्त्रणका लागि जनचेतनामुलक प्रचार-प्रसार (एफ.एम. र पत्रपत्रिका समेत)

उक्त क्रियाकलापमा रु. १ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन भएकोमा सो वापत जिल्लास्थित ५ वटै एफ.एम. र आधा दर्जनभन्दा बढी पत्र पत्रिकाहरुद्वारा वन डढेलो नियन्त्रण सम्बन्धी जनचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुका साथै वन डढेलो नियन्त्रण सम्बन्धी लिफलेट प्रकाशन गरी सरोकारवालाहरुलाई वितरण गरिएको थियो ।

७.१.४२ अग्नी नियन्त्रण टोली परिचालन (फागुनदेखि जेठसम्म)

उक्त क्रियाकलापमा रु.४ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा उक्त बजेट जिल्लाको सम्भावित डढेलो लाग्न सक्ने क्षेत्रका विभिन्न व्यक्ती/फर्म/संस्था/समुहहरुलाई फागुन देखि जेठसम्म वन डढेलो नियन्त्रण कार्यमा परिचालन गरी सो कार्य वापतको रकम सो व्यक्ती/फर्म/संस्था/समुहहरुको माग बमोजिम पायक पर्ने वन क्षेत्र र निजी जग्गामा जडीवुटी खेती विकास तथा विस्तार गर्ने हेतुले श्री सर्वेश्वर सा.व.उ.स., शिखर न.पा. २, श्री भवानी मध्यवर्ती सा.व.उ.स. सायल गा.पा. ४, श्री खडक पशुपन्ध्री फलफूल तथा नर्सरी फर्म, शिखर न.पा. २ का प्रो. खगेन्द्र वहादुर शाही, श्री आई. एण्ड डि. कृषि तथा पशुपन्ध्री बहुउद्देश्यीय फर्म, जोरायल २ का प्रो. ईन्द्र वहादुर ताम्रकार, श्री सम्बृद्धी बहुउद्देश्यीय कृषि तथा पशुपालन फर्म, आदर्श गा.पा. ३, डोटी प्रो. नर वहादुर मल्ल, श्री पि.जी. कृषि तथा पशुपन्ध्री फर्म, दि.सि.न.पा. १, तिखा प्रो. महेन्द्र खड्का, श्री लोकेन्द्र कृषि तथा पशुपन्ध्री फर्म जोरायल गा.पा. २ का प्रो. तुलाराम साउद सहित जम्मा ८ वटा समुह/फर्मले प्रति समुह/फर्म रु. ३०,०००/- र श्री एस. एण्ड डी. कृषि तथा पशुपन्ध्री बहुउद्देश्यीय फर्म, जोरायल गा.पा. २ प्रो. सुरेन्द्र वहादुर वि.क.ले रु. २५,०००/- अनुदान प्राप्त गरेको, श्री जगत वहादुर खड्का पूर्वीचौकी गा.पा. १ तथा श्री लाल वहादुर धामी, दि.सि.न.पा. ५, डोटीले रिठा, तेजपात रोपणका लागि प्रति व्यक्ती रु. ३०,०००/- अनुदान प्राप्त गरेको र श्री देहिमाण्डौँ सृजनशिल कृषि तथा पशुपालन फर्म, आदर्श गा.पा. ४ प्रो. चक्र वहादुर मल्लले जडीवुटी खेतीका लागि रु. ५०,०००/- अनुदान प्राप्त गरी वन डढेलो नियन्त्रण गर्नुका साथै जडीवुटी रोपण कार्य गरी उक्त कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.४ उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, संघ सशर्त अनुदान

७.४.१ विरुवा (वन/जडीवुटी) उत्पादन, वृक्षारोपण

यस आ.व.मा ५०,००० जडीवुटीका विरुवाहरु उत्पादनका लागि रु. ५ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा दुर्गामाण्डौं सब डिभिजन वन कार्यालय, डोटी र कालिकास्थान सब डिभिजन वन कार्यालय, डोटीमा रहेको नर्सरीहरुमा तेजपात, अमला, रिठा, चिउरी, लप्सी सहित १ दर्जन भन्दा बढी प्रजातीका ५०,००० गोटा विरुवाहरु उत्पादन गरी सोही आ.व.मा जिल्लाका सामुदायिक वन, कबुलियती वन, धार्मिक क्षेत्र र निजी जग्गाधनीहरुलाई उक्त विरुवाहरु वितरण गरिएको थियो ।

७.४.२ फलफूल विरुवा उत्पादन तथा रोपण

यस कार्यका लागि रु. १० लाख बजेट विनियोजन भएकोमा सुन्तला ६,००० गोटा, कागती ३,२०० गोटा, अमिला १,८१५ गोटा, भोगटे १,१८५ गोटा, लिची ५०० गोटा, अम्बा २,००० गोटा र रुख कटहर १,००० गोटा गरी कुल १५,७०० गोटा वर्षे फलफूलका विरुवाहरु वोलपत्र आह्वान गरेर खरिद गरी दि.सि.न.पा., पूर्वीचौकी गा.पा., वोगटान फुडसिल गा.पा., के.आई.सिं गा.पा., जोरायल गा.पा. र वडिकेदार गा.पा. अन्तर्गतका व्यक्ती, फर्म, समुहहरुलाई वृक्षारोपणका लागि निशुल्क वितरण गरी कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.४.३ काफली पार्क निर्माण

यस कार्यका लागि रु. १५ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा उक्त कार्य रु. १४,७९,०००/ को स्वीकृत लागत इष्टिमेट वमोजिम जोरायल गा.पा. ४, काफली स्थित खोला किनारको जमिन सम्प्राप्त गरेर वृक्षारोपण कार्य गरी उक्त कार्य काफली पार्क निर्माण उपभोक्ता समितीद्वारा सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.४.४ रानीधारा पार्क निर्माण

डोटी जिल्लाको दि.सि.न.पा. ५ स्थित रानीधारा पार्क निर्माणका लागि रु. १५ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा उक्त कार्य रु. १४,८९,०००/ को स्वीकृत लागत इष्टिमेट अनुसार पार्क निर्माणका लागि जमिन सम्प्राप्त गरेर रिटेनिङ्ग वाल निर्माण, आगन्तुक आवतजावत गर्ने सिढी सहितको वाटोमा रेलिङ्ग निर्माण र वृक्षारोपण गरी उक्त पार्क निर्माणको कार्य रानीधारा निर्माण उपभोक्ता समितीद्वारा सम्पन्न गरिएको थियो ।

७.४.५ वन डहेलो नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन योजना कार्यान्वयन

उक्त कार्यका लागि रु. १ लाख मात्र बजेट विनियोजन भएकोमा सो कार्यक्रम दुर्गामाण्डौं सब डि.व.का., लानाकेदारेश्वर सब डि.व.का., सानागाउँ सब डि.व.का., कालिकास्थान सब डि.व.का. र चनुकाँडा सब डि.व.का. अन्तर्गतका सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरुको सहभागितामा वन डहेलो नियन्त्रण सम्बन्धी अन्तरक्रिया गोष्ठी कार्य गरी कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

खण्ड-८

पुरस्कार

८.१ परिचय

सामुदायिक वनका दृष्टिले धनी डोटी जिल्लाका सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह तथा कवुलियती वन उपभोक्ता समुहहरु विभिन्न जिल्लास्तर तथा क्षेत्रीयस्तरका पुरस्कारहरु विभिन्न आ.व.मा जित्न सफल भएका छन् । सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह तथा कवुलियती वन उपभोक्ता समुहहरुको सक्रिय सहभागितामा वनको संरक्षण, विकास, जैविक विविधता संरक्षण र वातावरण संरक्षणका विविध पक्षमा उल्लेखनिय योगदान पुर्याए वापत उक्त सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरु तथा कवुलियती वन समुहहरु विभिन्न निकायबाट पुरस्कृत भएका हुन् ।

८.२ राष्ट्रिय तथा जिल्ला स्तरबाट पुरस्कृत समुहहरु

डिभिजन वन कार्यालय, डोटीको आ.व. २०७८/०७९ को उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, डिभिजन वन कार्यालयहरु तर्फको डढेलो नियन्त्रणमा उत्कृष्ट कार्य गर्ने सामुदायिक वन समुहहरुलाई पुरस्कार, उत्कृष्ट क.व.उ.स. पुरस्कार र वन्यजन्तु संरक्षणमा योगदान गर्नेलाई पुरस्कार अन्तर्गत क्रमशः रु. १,००,०००/-, रु. ३०,०००/- र रु. १५,०००/- रहेकोमा तपसिलको रकम पुरस्कार वापत प्रदान गरी बाँकी रकम समारोह व्यवस्थापन (प्रमाण पत्र) मा खर्च गरी कार्य सम्पादन गरिएको थियो । साथै अग्नी नियन्त्रण टोली परिचालनमा संलग्न कर्मचारीलाई पुरस्कार वापत रु. १,००,०००/- बजेट विनियोजन भएकोमा उक्त रकमबाट डिभिजन वन कार्यालय डोटी मातहतका उत्कृष्ट १८ जना कर्मचारीहरुलाई प्रति कर्मचारी रु. ५,०००/- प्रदान गरी बाँकी रकम रु. १०,०००/- समारोह व्यवस्थापन (प्रमाण पत्र) मा खर्च गरी कार्य सम्पन्न गरियो ।

तालिका ३२ : डढेलो नियन्त्रणमा उत्कृष्ट कार्य गर्ने सामुदायिक वन समुह पुरस्कारको विवरण

आ.व.	सि.नं.	सा.व.उ.स.को नाम	ठेगाना	स्थान	पुरस्कार रकम (रु.)	सब डि.व.का.
२०७८/०७९ (डढेलो नियन्त्रणमा उत्कृष्ट कार्य गर्ने सा.व.उ.स. पुरस्कार)	१.	श्री नवदुर्गा सा.व.उ.स.	जोरायल गा.पा. २	प्रथम	२८,०००/-	जोरायल
	२.	श्री पतने पिपल महिला सा.व.उ.स.	दि.सि.न.पा. ५	द्वितीय	२५,०००/-	सिलगढी
	३.	श्री रिजेउला जगल्टा सा.व.उ.स.	सायल गा.पा. ६	तृतीय	२२,०००/-	कालिकास्थान
	४.	श्री जयवेताल सा.व.उ.स.	वोगटान फुडसिल गा.पा. २	सान्त्वना	१८,०००/-	चनुकाँडा

(नोट : रु. ७,००० समारोह व्यवस्थापनमा खर्च गरिएको ।)

तालिका ३३ : उत्कृष्ट क.व.उ.स. पुरस्कारको विवरण

आ.व.	सि.नं.	क.व.उ.स.को नाम	ठेगाना	स्थान	पुरस्कार रकम (रु.)	सब डि.व.का.
२०७८/०७९ (उत्कृष्ट क.व.उ.स. पुरस्कार)	१.	श्री मिहिनेती क.व.उ.स.	पूर्वीचौकी गा.पा. २	प्रथम	१०,०००/-	सानागाउँ
	२.	श्री सिद्धबाबा क.व.उ.स.	वडिकेदार गा.पा. ४	द्वितीय	८,०००/-	लानाकेदारेश्वर
	३.	श्री दुर्गाकलारे क.व.उ.स.	के.आई. सिंह गा.पा. ६	तृतीय	६,०००/-	दुर्गामाण्डौं
	४.	श्री भागेश्वर क.व.उ.स.	जोरायल गा.पा. ६	सान्त्वना	४,०००/-	जोरायल

(नोट : रु. २,००० समारोह व्यवस्थापनमा खर्च गरिएको ।)

तालिका ३४ : वन्यजन्तु संरक्षणमा योगदान गर्नेलाई पुरस्कारको विवरण

आ.व.	सि.नं.	क.व.उ.स.को नाम	ठेगाना	स्थान	पुरस्कार रकम (रु.)	सब डि.व.का.
२०७८/०७९ (वन्यजन्तु संरक्षणमा योगदान गर्नेलाई पुरस्कार)	१.	श्री प्रहरी चौकी, घण्टेश्वर, डोटी	जोरायल गा.पा. १	प्रथम	६,०००/-	जोरायल
	२.	श्री प्रहरी चौकी, चवराचौतारा, डोटी	वोगटान फुडसिल गा.पा. ६	द्वितीय	४,०००/-	चनुकाँडा
	३.	श्री ईलाका प्रहरी कार्यालय, दिपायल, डोटी	दि.सि.न.पा. ४	तृतीय	३,०००/-	सिलगढी

(नोट : रु. २,००० समारोह व्यवस्थापनमा खर्च गरिएको ।)

तालिका ३५ : अग्नी नियन्त्रण टोली परिचालनमा संलग्न कर्मचारीलाई प्रदान गरिएको पुरस्कारको विवरण

सि.नं.	पुरस्कृत कर्मचारीको नाम, थर	पद	ठेगाना	पुरस्कार रकम रु.	कैफियत
१.	श्री भक्तराज गिरी	स.व.अ.	जोरायल सव डि.व.का. वुडर	५,०००/-	प्रमाण पत्र सहित ।
२.	श्री नितेश राज भट्टराई	स.व.अ.	कालिकास्थान सव डि.व.का. मौवा	५,०००/-	
३.	श्री मनोज ढकाल	स.व.अ.	सानागाउँ सव डि.व.का. सानागाउँ	५,०००/-	
४.	श्री महेन्द्र सिंह धामी	अधिकृतस्तर छैठौं	लानाकेदारेश्वर सव डि.व.का. विपिनगर	५,०००/-	
५.	श्री गंगाराम फुलारा	फरेष्टर	गोपघाट सव डि.व.का.गोपघाट	५,०००/-	
६.	श्री प्रयागराज भट्ट	फरेष्टर	दुर्गामाण्डौं सव डि.व.का. वायल	५,०००/-	
७.	श्री खडक बहादुर साउद	फरेष्टर	चनुकाँडा सव डि.व.का. चवराचौतारा	५,०००/-	
८.	श्री कर्ण बहादुर मलासी	वित्त सहायक	डि.व.का. डोटी	५,०००/-	
९.	श्री जगुवा कडायत	वन रक्षक	सिलगढी सव डि.व.का. सिलगढी	५,०००/-	
१०.	श्री धरे कुन्जेडा	वन रक्षक	सानागाउँ सव डि.व.का. सानागाउँ	५,०००/-	
११.	श्री कमल प्रसाद चौधरी	वन रक्षक	कालिकास्थान सव डि.व.का. मौवा	५,०००/-	
१२.	श्री जित बहादुर धामी	वन रक्षक	जोरायल सव डि.व.का. वुडर	५,०००/-	
१३.	श्री भुपेन्द्र बहादुर साउद	वन रक्षक	लानाकेदारेश्वर सव डि.व.का. विपिनगर	५,०००/-	
१४.	श्री तारा साउद	सहजकर्ता	सिलगढी सव डि.व.का. सिलगढी	५,०००/-	
१५.	श्री जिवन नेपाली	कार्यालय सहयोगी	डि.व.का. डोटी	५,०००/-	
१६.	श्री काल्ये साउद	चौकिदार	डि.व.का. डोटी	५,०००/-	
१७.	श्री खडक बहादुर तमोली	ह.स.चा.	डि.व.का. डोटी	५,०००/-	
१८.	श्री चक्र बहादुर ओली	का.स.	डि.व.का. डोटी	५,०००/-	

(नोट : रु. १०,००० समारोह व्यवस्थापनमा खर्च गरिएको ।)

अनुसूचीहरू

अनुसूची १ : स्थानिय तह अनुसार घरपरिवार तथा जनसंख्या विवरण

सि.नं.	गा.वि.स./न.पा.	घरपरिवार संख्या	जनसंख्या			कैफियत
			महिला	पुरुष	जम्मा	
१	पूर्वीचौकी गा.पा. (११७.६६ वर्ग कि.मी.)	४,८३७	१२,७७९	९,७१०	२२,४८९	खिरसैन, वगलेक, गैरागाउँ, सानागाउँ, काँडामाण्डु, गाँजरी, पोखरी
२	दि.सि.न.पा. (१२६.६२ वर्ग कि.मी.)	७,४६४	१७,९२४	१८,११४	३६,०३८	कलेना, लडागडा, वगलेक (८, ९), खातिवडा (४, ५, ६)
३	सायल गा.पा. (१२२.७२ वर्ग कि.मी.)	३,७७३	१०,६९४	८,८८१	१९,५७५	छपाली, तोलेनी, डौड, खातिवडा
४	आदर्श गा.पा. (१२८.४७ वर्ग कि.मी.)	४,७५७	१३,८७९	१०,६०३	२४,४८२	बाँभककानी, कालिकास्थान, महादेवस्थान, लामीखाल, गिरीचौका, दहकालिकास्थान
५	शिखर न.पा. (२८५.३७ वर्ग कि.मी.)	६,६७५	१८,४७४	१३,८५२	३२,३२६	कफल्लेकी, मुडेगाउँ, मुडभरा, तिजाली, वनलेक
६	के.आई. सिंह गा.पा. (१२७.०१ वर्ग कि.मी.)	४,२५९	११,९१०	८,९९३	२०,९०३	तिखातर, वासुदेवी, दुर्गामाण्डौं, रानागाउँ, भूमिराजमाण्डौं
७	बोगटान फुडसिल गा.पा. (३००.२२ वर्ग कि.मी.)	३,१३१	९,४२२	८,४८४	१७,९०६	सिमचौर, केदारअखडा, कानाचौर, सातफरी, धिर्कामाण्डौं, गगुडा र चवराचौतारा
८	जोरायल गा.पा. (४१९.०९ वर्ग कि.मी.)	३,८२३	१०,६९८	१०,५९८	२१,२९६	घण्टेश्वर, छत्तिवन, सरस्वतिनगर, लक्ष्मीनगर, गडसेरा, निरौली
९	वडिकेदार गा.पा. (३३२.५५ वर्ग कि.मी.)	२,७२१	८,५२४	८,२०७	१६,७३१	वछैन, घाङ्गल, मान्नाकापडी, लानाकेदारेश्वर
जिल्लाको जम्मा		४,१६४०	१,१४,८१९	९६,३९६	२१,०९६१	

(स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ के.त.वि.)

अनुसूची २ : डोटी जिल्लाका वन पैदावारमा आधारित उद्योगहरूको विवरण

सि.नं.	वन पैदावारमा आधारित उद्योग	ठेगाना	उद्योगको अवस्था	दर्ता मिति	उद्योगीको नाम	सम्पर्क नं.
१	नवदुर्गा दुनाटपरी उद्योग	जोरायल २	संचालनमा रहेको	०७२/०३/२३	नन्दलाल वि.क.	९८४३९३३५२७
२	सहारा दुनाटपरी उद्योग	के.आई.सिं ५	संचालनमा रहेको	०७२/०४/१९	यज्ञ पाकी	९८४८४७६०५३
३	सिर्जनशिल निगालोबाँस उत्पादन तथा विक्री केन्द्र	सायल ३	संचालनमा रहेको	०७२/०५/०२	गोपाल भुल, नरी भुल (साभेदारी)	९८६८५३२३५६ ९८६८४२६७९९
४	राजु सिस्नो प्रसोधन उद्योग	सायल ५	संचालनमा रहेको	०७२/०५/०७	नारद देउवा	९८४८७२८४०९
५	नमुना सिस्नो प्रसोधन उद्योग	जोरायल ३	वन्द रहेको	०७२/०५/०७	जमुना वोहरा	९८४८४१८४७९
६	घण्टेश्वर सिस्नो प्रसोधन केन्द्र	जोरायल १	संचालनमा रहेको	०७२/०५/१३	टिका सिंह मल्ल	९८४८८८७६२६
७	विपिनगर सा.व. दुना टपरी उद्योग	बडिकेदार १	संचालनमा रहेको	०७२/०६/२२	धर्म वहादुर वोहरा	९८०४६४३०२२
८	समैजी फर्निचर उद्योग	दि.सि.न.पा. ३	संचालनमा रहेको	०७३/०४/१३	रमेश टमटा	९८००६११०८०
९	अंशु फर्निचर उद्योग	दि.सि.न.पा. ३	संचालनमा रहेको	०७३/०४/२९	पूर्ण सुनार	९८२५६२८०३१
१०	मनकामना फर्निचर उद्योग एण्ड सप्लायर्स	दि.सि.न.पा. ५	संचालनमा रहेको	०६७/०४/३२	मदन भण्डारी	९८६८७०३२२१
११	मालिका फर्निचर उद्योग	दि.सि.न.पा. ६	संचालनमा रहेको	०६७/०२/१०	सत्यनारायण श्रोष्ठ	९८४८४३४७४०
१२	बडिमालिका फर्निचर उद्योग	दि.सि.न.पा. ६	संचालनमा रहेको	०६७/०७/१२	सोम प्रसाद श्रोष्ठ	९७४९०२८८२१
१३	नवज्योती घरेलु कागजात उद्योग	पूर्वचौकी ५	वन्द रहेको	०६७/०७/१२	खप्ते साउद	९८४८४७९३४७ ९७४९०२४६३४
१४	बविता फर्निचर उद्योग	दि.सि.न.पा. ५	वन्द रहेको	०६७/०७/१२	वम वहादुर गहतराज	९८४८४७९४६५
१५	के.वि. स्टील तथा फर्निचर उद्योग	दि.सि.न.पा. ४	संचालनमा रहेको	०६८/०४/१६	ललिता देवी साउद	९८५८४४०१६१ ९८४८४३१४६४
१६	श्रीराम वेल जुस उद्योग	शिखर ११	वन्द रहेको	०६८/११/१२	राम वहादुर विष्ट	०९४-६९००४९
१७	दिक्षा अल्लो प्रसोधन केन्द्र	जोरायल ४	वन्द रहेको	०६९/०५/२६	निलम कुमार साउद	
१८	वेताल शारदा अल्लो प्रसोधन	जोरायल २	वन्द रहेको	०६९/०६/०९	खेमराज भट्ट	

१९	प्रशिद्ध कागज उद्योग	पूर्विचौकी ४	वन्द रहेको	०६९/१२/०७	पदम सिं साउद	९७४९०४३८८८
२०	पुष्प फर्निचर उद्योग	दि.सि.न.पा. ५	संचालनमा रहेको	०७०/१२/२७	मंगला देवी विष्ट	९७४९००९१०७
२१	जैविक कृषि उत्पादन तथा प्रवर्द्धन फर्म	जोरायल ३	वन्द रहेको	०७०/०७/१३	शेर वहादुर देउवा लगायत ३ जना साभेदारी	९७४९०७८७३९ ९८४८६०६२६३
२२	पशुपती हाते कागज उद्योग	सायल ५	वन्द रहेको	०७१/०९/११	विर वहादुर विष्ट	९८६८५२२४२५

अनुसूची ३ : डिभिजन वन कार्यालय डोटीमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

डिभिजन वन कार्यालय, डोटी					
सि.नं.	कर्मचारीको नाम	पद	स्थायी ठेगाना	यस कार्यालयमा हाजिर मिति	सम्पर्क नं.
१	श्री रामचन्द्र कँडेल	डि.व.अ.	रत्ननगर न.पा. ५, चितवन	२०७८/०७/१५	९८५८४४०१४५
२	श्री लक्ष्मी राज जोशी	स.व.अ.	जयपृथ्वी न.पा. ८, बझाङ्ग	२०७६/०४/१९	९८४९०८०५६०
३	श्री गणेश प्रसाद भट्ट	अधिकृतस्तर छैटौं	के.आई. सिं गा.पा. ५, डोटी	२०७७/०९/२०	९८४८४७६३४८
४	श्री मधु के.सी.	सहायकस्तर पाँचौं	खलंगा ७, प्युठान	२०७६/०१/१५	९८६०६३२७७५
५	श्री करविर कट्टेल	फरेष्टर	लम्कीचुहा न.पा. ६, कैलाली	२०७८/०४/११	९८४८५६८१५५
६	श्री वासुदेव भाट जैशी	वन रक्षक	धनगढी उ.म.न.पा. ४, कैलाली	२०७८/०३/०८	९८४८६२३२०६
७	श्री जिवन नेपाली	का.स.	दि.सि.न.पा. ६, डोटी	२०४५/०३/०१	९७४९००३०९०
८	श्री काल्चे साउद	चौकिदार	दि.सि.न.पा. ६, डोटी	२०५१/०६/११	९७६९००४५१५
९	श्री खड्क वहादुर तमोली	ह.स.चा.	अमरगढी न.पा. १, डडेल्धुरा	२०६६/०६/०४	९८४८७३०९७७
१०	श्री चक्र वहादुर ओली	का.स.	पूर्विचौकी गा.पा. २, डोटी	२०७१/०३/३२	९८६८४६४९१०
११	श्री निर्मला कुमारी खत्री	सुपरभाइजर	जोरायल गा.पा. ६, डोटी	२०७१/०३/३२	९८६८५६०१०३

१२	श्री कर्ण वहादुर मलासी	वित्त सहायक	दि.सि.न.पा. ६, डोटी	२०७१/०३/३२	९८४८४३४७७६
१३	श्री चन्द्रा नेपाली	कार्यालय सहयोगी	दि.सि.न.पा. ६, डोटी	२०७८/०४/०१	९८६६५४९३६०
सानागाउँ सब डिभिजन वन कार्यालय, सानागाउँ					
१	श्री मनोज ढकाल	स.व.अ.	भरतपुर न.पा. ८, चितवन	२०७७/०८/१७	९८४५५४४६६७
२	श्री धरे कुन्जेडा	वन रक्षक	दि.सि.न.पा. ८, डोटी	२०५२/०८/०३	९८६५६६३६७२
३	श्री विस्ना कुँवर खड्का	सहजकर्ता	पूर्वीचौकी गा.पा. १, डोटी	२०७१/०३/३२	९८६८४४७६२४
सिलगढी सब डिभिजन वन कार्यालय, सिलगढी					
१	श्री मनोज ढकाल	स.व.अ.	भरतपुर न.पा. ८, चितवन	२०७७/०८/१७	९८४५५४४६६७
२	श्री जगुवा कडायत	वन रक्षक	दि.सि.न.पा. ८, डोटी	२०४४/०४/१३	९८६५९६०१४९
३	श्री देवी मलासी	सहजकर्ता	दि.सि.न.पा. ६, डोटी	२०७१/०३/३२	९८४८४७८६४४
४	श्री तारा साउद	सहजकर्ता	दि.सि.न.पा. ९, डोटी	२०७१/०३/३२	९७४४२९१६६१
कालिकास्थान सब डिभिजन वन कार्यालय, मौवा					
१	श्री नितेश राज भट्टराई	स.व.अ.	आवुखैरेनी गा.वि.स. ५, तनहुँ	२०७७/०७/२३	९८५६०७५४३२
२	श्री कमल प्रसाद चौधरी	वन रक्षक	बेलौरी १, कन्चनपुर	२०७५/०१/२३	९८६३०९९२८९
३	श्री बाँधु राम चौधरी	वन रक्षक	उर्मा ९, कैलाली	२०७१/०३/३२	९८६८५५८२२६
४	श्री खड्क वहादुर खड्का	वन रक्षक	आदर्श गा.पा. १, डोटी	२०५१/०३/२३	९८१४६१४६५६
गोपघाट सब डिभिजन वन कार्यालय, गोपघाट					
१	श्री नितेश राज भट्टराई	स.व.अ.	आवुखैरेनी गा.वि.स. ५, तनहुँ	२०७७/०७/२३	९८५६०७५४३२
२	श्री गंगाराम फुलारा	फरेष्टर	शिखर न.पा. ६, डोटी	२०५५/०५/०१	९८४८६८०६०१
३	श्री शारदा कुमारी खाली	वन रक्षक	दि.सि.न.पा. ५, डोटी	२०७७/०८/१५	९८६५६२६८५८
दुर्गामाण्डौ सब डिभिजन वन कार्यालय, वायल					

१	श्री प्रयागराज भट्ट	फरेष्टर	शिखर न.पा. १, डोटी	२०५५/०४/२७	९८४८४३४४६९
चनुकांडा सब डिभिजन वन कार्यालय, चवराचौतारा					
१	श्री खडक वहादुर साउद	फरेष्टर	दि.सि.न.पा. १, डोटी	२०७७/०७/२६	९८४८५६६२३८
२	श्री मान वहादुर चौधरी	वन रक्षक	टिकापुर न.पा. १, कैलाली	२०७८/०४/११	९८६८९२३५५
जोरायल सब डिभिजन वन कार्यालय, वुडर					
१	श्री भक्तराज गिरी	स.व.अ.	खप्तडछान्ना गा.पा. ५, वभाङ्ग	२०७८/०१/२०	९८४९५७२२८२
२	श्री निर्मला मल्ल	वन रक्षक	जोरायल गा.पा. ३, डोटी	२०७१/०३/३०	९८६८४६५६२६
३	श्री जित वहादुर धामी	वन रक्षक	दि.सि.न.पा. ५, डोटी	२०७१/०३/३०	९८४८४७८८३३
४	श्री नरेन्द्र रानामगर	वन रक्षक	आलिताल गा.पा. २, डडेल्धुरा	२०७६/०४/२३	९८६३०८०९१०
लानाकेदारेश्वर सब डिभिजन वन कार्यालय, विपिनगर					
१	श्री महेन्द्र सिंह धामी	अधिकृतस्तर छैठौं	गाँजरी ५, वैतडी	२०७६/०५/११	९८४९०४९३८९
२	श्री प्रदिप ओझा	वन रक्षक	जोरायल गा.पा. ३, डोटी	२०७१/०३/३०	९८४८६२४०८६
३	श्री भुपेन्द्र वहादुर साउद	वन रक्षक	जोरायल गा.पा. ६, डोटी	२०७५/०१/२४	९८४८६६६८८९
४	श्री पूर्ण प्रसाद शर्मा	वन रक्षक	ठाकुरद्वारा ४, सुतैया	२०७७/०९/२०	९८४८०१९३३४
५	श्री शान्ति भाट डसाल	सहजकर्ता	वडिकेदार गा.पा. ४, डोटी	२०७१/०३/३२	९८६८५६७४१२

अनुसूची ४ : खोटो कम्पनीहरूले खोटो संकलन गर्ने वन क्षेत्रहरूको विवरण

हिमचुली रोजिन एण्ड हर्वल प्रोसेसिङ्ग प्रा.लि.ले खोटो संकलन गर्ने वन क्षेत्रहरू	
शिखर न.पा., बोगटान फुडसिल गा.पा., के.आई. सिंह गा.पा., दि.सि.न.पा., वडिकेदार गा.पा. अन्तर्गत मान्नाकापडी क्षेत्रका केही सामुदायिक वन क्षेत्रहरू रहेका ।	
दिव्या रोजिन एण्ड टर्पेन्टाइन इन्डष्ट्रिज प्रा.लि.ले खोटो संकलन गर्ने वन क्षेत्रहरू	
पूर्वीचौकी गा.पा., बोगटान फुडसिल गा.पा., के.आई.सिंह गा.पा., जोरायल गा.पा. र वडिकेदार गा.पा.का केही सामुदायिक वन क्षेत्रहरू एवं ग्वानी रा.व. तथा जोरायल रा.व. क्षेत्र रहेका ।	

अनुसूची ५ : आ.व. २०७८/०७९ सम्म हस्तान्तरण तथा नविकरण भएका सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको विवरण

सि. नं.	सा.व.उ.स.को नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	घरधुरी संख्या	जनसंख्या			कार्यसमिति सदस्य			समूह कोड नं.	हस्तान्तरण मिति	पछिल्लो पटक नविकरण मिति	अवधी
					जम्मा	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	जम्मा				
क	सानागाउँ सव डि.व.का.													
१	धामीठाँटा	पूर्वीचौकी गा.पा. १	५६.३४	११४	७६०	३७२	३८८	६	७	१३	DOT/SA/06/01	२०४९/०३/१५	२०७९/०१/१९	५
२	मनोज	पूर्वीचौकी गा.पा. ३	१०२	१३५	७४६	३६१	३८५	३	६	९	DOT/SA/06/02	२०५१/०४/२३	२०७८/१२/०१	५
३	ओखडेखेत	पूर्वीचौकी गा.पा. ३	१८८	१३२	६५५	३३५	३२०	३	६	९	DOT/SA/06/03	२०५१/०४/२३		५
४	अत्याडी	पूर्वीचौकी गा.पा. ३	१०	२८	१०२	५४	४८	५	६	११	DOT/SA/06/04	२०५१/०४/२३	२०७९/०९/३०	५
५	डोकोछेड वडार ठाडोपातल	पूर्वीचौकी गा.पा. ३	९२	१६०	७८६	३९६	४०४	३	८	११	DOT/SA/06/05	२०५२/०३/३०		५
६	तपोवन	पूर्वीचौकी गा.पा. ३	२०	४८	२४५	१२५	१२०	४	७	११	DOT/SA/06/06	२०५३/०३/०३		५
७	ठाडोलेक ठूलाखोला	पूर्वीचौकी गा.पा. ३	९०	११३	७४२	३७५	३६७	३	६	९	DOT/SA/06/07	२०५३/०३/३०	२०५७/०३/३१	५
८	पवित्रा महिला	पूर्वीचौकी गा.पा. ३	८०.५	२३	१००	४९	५१	९	०	९	DOT/SA/06/08	२०५८/०३/३०		५

९	भान्नाउला ठूलासाल	पूर्वीचौकी गा.पा. १	१३२.२९	१९४	११०७	५५९	५४८	५	४	९	DOT/SA/19/01	२०४९/०३/३०	२०७९/०२/२३	५
१०	माथिल्लो फुलौट	पूर्वीचौकी गा.पा. १	४८९	३५८	१६८३	७९९	८८४	५	६	११	DOT/SA/19/02	२०४९/०३/३०	२०७२/०७/१०	५
११	लुयाटो	पूर्वीचौकी गा.पा. १	४३.१८	६३	३१३	१५८	१५४	५	४	९	DOT/SA/19/03	२०७८/०५/२२		५
१२	ठाडोलेक संग्रालो	पूर्वीचौकी गा.पा. ५	९०	११३	७४२	३६४	३७८	४	३	७	DOT/SA/20/02	२०५०/०३/३०	२०७८/१२/०१	५
१३	कोटभट्यानी	पूर्वीचौकी गा.पा. ५	१४.६४	४५	४६३	३१७	१४६	२	९	११	DOT/SA/20/03	२०५१/०४/२३	२०७९/०२/२३	५
१४	खरवारी पारीवन	पूर्वीचौकी गा.पा. ५	१५७	९८	४८६	२५६	२३०	४	७	११	DOT/SA/20/04	२०५१/०४/२३		५
१५	निङ्लाडी काफली भावर	पूर्वीचौकी गा.पा. ५	८०	९३	४६१	२३९	२२२	३	६	९	DOT/SA/20/05	२०५२/०३/३०		५
१६	भाडेखोला	पूर्वीचौकी गा.पा. ५	४५	५९	२९०	१५०	१४०	३	८	११	DOT/SA/20/06	२०५२/०३/३०		५
१७	जय वनस्पति	पूर्वीचौकी गा.पा. ५	१२०	१९८	९९१	४९८	४९३	३	६	९	DOT/SA/20/07	२०५३/१०/२१		५
१८	खप्तड	पूर्वीचौकी गा.पा. ५	७०	५३	२७०	१४१	१२९	४	५	९	DOT/SA/20/08	२०५१/०४/२३		५
१९	मालिका सल्लाघारी	पूर्वीचौकी गा.पा. ५	३२.२५	४७	२५९	१२९	१३०	४	५	९	DOT/SA/20/09	२०५५/०३/३०	२०७६/०६/०२	५
२०	रानीसोरानी नैना	पूर्वीचौकी गा.पा. ६	२१	१७३	६४१	३०८	३३३	३	६	९	DOT/SA/21/01	२०४९/०३/३०	२०७३/०२/०७	५
२१	रानी तथा पाले	पूर्वीचौकी गा.पा. ६	१३०	१२२	६२५	३२१	३०४	४	५	९	DOT/SA/21/02	२०४९/०३/३०	२०६८/०८/०७	५
२२	सालबुडेली	पूर्वीचौकी गा.पा. ४	२८९.५	२५७	१३२१	६२५	६९६	६	५	११	DOT/SA/21/03	२०४९/०३/३०	२०७५/०२/०९	५
२३	बजेडी राजसैन	पूर्वीचौकी गा.पा. ६	१९५	७७	३५१	१८१	१७०	४	५	९	DOT/SA/22/01	२०४९/०३/३०	२०७१/०३/३१	५
२४	ठूलाखोला पहर	पूर्वीचौकी गा.पा. ६	२९	७१	१४५	८१	६४	३	६	९	DOT/SA/22/02	२०४९/०३/३०		५
२५	ओखलढुंगा	पूर्वीचौकी गा.पा. ६	५१.०६	४५	२२५	१२७	९८	४	७	११	DOT/SA/22/03	२०४९/०३/३०	२०७१/०३/३१	५
२६	सालतालो लुयाटो	पूर्वीचौकी गा.पा. ६	३३२	४०३	२२०७	१०७७	११३०	५	८	१३	DOT/SA/22/04	२०४९/०३/३०	२०७१/१०/१८	५
२७	गोल्छेगौडा खालीवन	पूर्वीचौकी गा.पा. ६	२५.७८	६३	३२०	१७०	१५०	५	६	११	DOT/SA/22/05	२०५१/०४/२४	२०७१/०३/३१	५

२८	साततला सालिम गहिरा अल्यानी सल्यानी	पूर्वीचौकी गा.पा. ७	३३२	४०३	२२०८	१०७९	११२९	५	८	१३	DOT/SA/23/01	२०५१/०४/२३	२०७८/०३/१४	५
२९	बिन्द्रावन	पूर्वीचौकी गा.पा. ७	१९९.०३	२०३	१२३१	६११	६२०	९	४	१३	DOT/SA/23/02	२०५१/०४/२३	२०७५/०७/३१	५
३०	मधुवन तथा लेककोइराली	पूर्वीचौकी गा.पा. ७	८७	१९७	१०६३	५३४	५२९	६	७	१३	DOT/SA/23/03	२०५१/०४/२३	२०७९/०२/२३	५
३१	सिनेभावर रातोमाटी	पूर्वीचौकी गा.पा. २	२७७.७३	१४५	७१५	३४५	३७०	४	७	११	DOT/SI/07/01	२०५०/०३/३०	२०७६/०६/२६	५
३२	चुली	पूर्वीचौकी गा.पा. २	४८४.९०	१२८	८९७	४१६	४८३	५	६	११	DOT/SI/07/03	२०५३/०३/३०	२०७८/०२/२८	५
३३	रानीढुंगा	पूर्वीचौकी गा.पा. २	२४५	२०८	१०४३	५११	५३२	८	७	१५	DOT/SI/07/04	२०५४/०३/३१	२०६४/०१/०६	५
३४	भवानी पुज्जे	पूर्वीचौकी गा.पा. २	४४	३६	१७६	१३६	१३५	३	४	७	DOT/SI/07/05	२०५४/०३/३१		५
	जम्मा		४६५५.२	४६०५	२४३६९	१२१९९	१२२८०	१५२	२००	३५२				
ख.	सिलगढी सब डि.व.का.													
१	गैरागडो	दि.सि.न.पा. ९	४५६.७९	१६६	९०२	४५७	४४५	४	७	११	DOT/SI/07/02	२०५२/०३/३०	२०७६/०३/१९	५
२	पुनेपाटा	दि.सि.न.पा. २	११९.६०	१८३	११६२	५७३	५८९	२	९	११	DOT/SI/08/01	२०४९/०३/३०	२०७१/०३/३१	५
३	मल्लोसिम कालापातल	दि.सि.न.पा. २	४०८.८१	२४४	१८८०	८९१	९८९	५	४	९	DOT/SI/08/02	२०४९/०३/३०	२०७३/०३/१२	५
४	थाप्ला	दि.सि.न.पा. ६	९७.९९	८६	४३०	२३०	२००	५	६	११	DOT/SI/17/01	२०४९/०३/०३	२०७६/१२/०६	५
५	सिलाकोट अमरखडा	दि.सि.न.पा. ७	३१४.४९	१४२	७२१	३९४	३२७	९	०	९	DOT/SI/17/02	२०४९/०३/३०	२०७९/०१/१९	५
६	जोगिडात्रे	दि.सि.न.पा. ४	६२.७०	३७०	१७९६	८२१	५७६	७	४	११	DOT/SI/17/04	२०४९/०३/३०	२०७१/०३/३१	५
७	कुमालिकोट	दि.सि.न.पा. ४	११५.७९	१९१	११३९	५४४	५९५	५	६	११	DOT/SI/17/05	२०४९/०३/३०	२०७६/०६/२६	५
८	छिपिल्ला	दि.सि.न.पा. ५	२५३.९०	१९४	१०८३	५३६	५४७	७	४	११	DOT/SI/17/06	२०४९/०३/३०	२०७७/०५/०९	५

९	गजलात	दि.सि.न.पा. ५	७५.०६	८६	४३०	२३०	२००	९	२	११	DOT/SI/17/07	२०४९/०३/३०	२०७७/०५/२३	१०
१०	लुमासलानी	दि.सि.न.पा. ५	५७.९०	१०५	७११	३२९	३७२	४	५	९	DOT/SI/17/08	२०४९/०३/३०	२०७७/११/१३	१०
११	चिसापानी	दि.सि.न.पा. ६	३९.७२	११५	६३७	३३५	३०२	११	०	११	DOT/SI/17/09	२०४९/०३/३०	२०७९/०२/२३	५
१२	पाले	दि.सि.न.पा. ६	२३.७२	११५	६३७	३३५	३०२	९	०	९	DOT/SI/17/10	२०४९/०३/३०	२०७९/०२/०४	५
१३	बेगाटार भट्टीडाँडा	दि.सि.न.पा. १	५.००	६७	३१३	१५९	१७६	४	९	१३	DOT/SI/17/11	२०४९/०३/३०		५
१४	चिउरीडाँडा	दि.सि.न.पा. ७	२०.००	८५	४१५	२०७	२०८	३	८	११	DOT/SI/17/12	२०४९/०३/३०		५
१५	सल्यानी	दि.सि.न.पा. ७	२५.००	४२	२०५	१०३	१०२	४	५	९	DOT/SI/17/13	२०४९/०३/३०		५
१६	खरखरे रोल लिणकट्टे	दि.सि.न.पा. १	७६.५४	८०	४६७	२३२	२३५	१२	१	१३	DOT/SI/17/14	२०४९/०३/३०	२०७७/०९/२८	५
१७	मल्लो उडितोला	दि.सि.न.पा. ७	१०५.००	८५	४८९	२४६	२४३	७	४	११	DOT/SI/17/15	२०४९/०३/३०	२०७५/०३/३१	५
१८	रल्लेकोट खुनासैन वहल्युरा	दि.सि.न.पा. ७	९४८.४६	३८७	२४७५	१२६६	१२०९	६	५	११	DOT/SI/17/16	२०५०/०३/३०	२०७८/०५/२८	५
१९	परिभ्रवाँ कोलगाडे	दि.सि.न.पा. ५	१०९.३५	२३८	१४६२	७९६	७४६	१२	३	१५	DOT/SI/17/17	२०५०/०३/३०	२०७८/०३/२८	५
२०	भुँड तथा पातलीसैन	दि.सि.न.पा. २	५८०.७८	२८९	८६७	४३४	४३३	५	६	११	DOT/SI/17/18	२०५०/०३/३०	२०६४/१२/११	५
२१	मसानीमाण्डौ	दि.सि.न.पा. ७	२११.४८	४९	३०३	१६०	१४३	७	४	११	DOT/SI/17/19	२०५०/०३/३०	२०७४/१०/१९	५
२२	चिउरी केरावारी	दि.सि.न.पा. १	६०.००	३०	१२०	६५	५५	५	६	११	DOT/SI/17/20	२०५१/०४/२३	२०७१/०३/३१	५
२३	भागेश्वर	दि.सि.न.पा. ३	१५०.००	१५८	६३२	३१७	३१५	५	४	९	DOT/SI/17/21	२०५१/०४/२३		५
२४	बागेरानी	दि.सि.न.पा. १	१०४.७८	१५६	१०९३	५४२	५५१	४	५	११	DOT/SI/17/22	२०५१/०४/२३	२०७९/०३/०८	५
२५	मालिका	दि.सि.न.पा. १	३९.००	१०६	२२४	२१३	२११	५	६	११	DOT/SI/17/23	२०५२/०३/३०		५
२६	पतने पिपल महिला	दि.सि.न.पा. ५	५.२०	२२	११५	५४	६१	९	०	९	DOT/SI/17/24	२०५६/०३/३०	२०७९/०१/०६	१०
२७	पनौटा	दि.सि.न.पा. १	४०.००	६०	३००	१४०	१६०	४	५	९	DOT/SI/17/25	२०५६/०३/३०		५

२८	बल्लोपल्लो दुई कटेल महिला	दि.सि.न.पा. १	७५.६०	१०८	७२०	३७०	३५०	६	५	११	DOT/SI/17/26	२०५६/०३/३२		५
२९	फल्लेगडो सेरोफेरो महिला	दि.सि.न.पा. १	४६.०८	८६	३४४	१७२	१७२	४	३	७	DOT/SI/17/27	२०५६/१२/०३		५
३०	नमादेउ	दि.सि.न.पा. १	३२.६५	१६५	६६०	३३२	३२८	५	४	९	DOT/SI/17/28	२०५७/०३/३०		५
३१	सेतीपाले महिला	दि.सि.न.पा. ३	२३.००	३१	१५५	७८	७६	३	४	७	DOT/SI/17/29	२०५९/०३/३०		५
३२	टुप्पा चौतारा	दि.सि.न.पा. ६	१.७५	२३	६२	६१	१२३	७	२	९	DOT/SI/17/30	२०६०/०३/२०	२०७८/१२/११	१०
३३	तेडीमाण्डौ महिला	दि.सि.न.पा. ३	१.३६	२१	१०५	५५	५०	७	०	७	DOT/SI/17/31	२०६२/०२/०५	२०७८/१२/०१	१०
३४	देउलडो	दि.सि.न.पा. ९	४०४.५३	१६८	९७५	४७९	४९६	३	६	९	DOT/SI/18/01	२०४९/०३/३०	२०७४/१०/१९	५
३५	कुँडासैन बोदलु साजभुवा	दि.सि.न.पा. ९	३३५.६३	३१९	१९२५	९६३	९६२	४	९	१३	DOT/SI/18/02	२०४९/०३/३०	२०७७/१०/२५	५
३६	गैरा तेडीमाण्डौ	दि.सि.न.पा. ९	१८.११	६४	३४८	१६८	१९०	५	६	११	DOT/SI/18/03	२०५२/०३/३०	२०७१/०३/३१	५
३७	बोदुर साजभुवा	दि.सि.न.पा. ९	१९९.५८	१४५	६६६	३७१	३२५	८	१	९	DOT/SI/18/04	२०६७/०१/२८		५
३८	पछिल्लो आम	दि.सि.न.पा. ७	१९६.९२	८२	४०६	२०८	१९८	५	६	११	DOT/SI/24/01	२०५२/०३/३०	२०७४/०३/३०	५
३९	ब्रमण्डी	दि.सि.न.पा. ८	१३५.०	८६८	५४६२	२७१२	२७५०	५	६	११	DOT/SI/24/02	२०५३/०३/३०	२०७७/११/१७	५
	जम्मा		७२००.३१	५९३१	३२८६६	१६४९८	१६३१२	२३१	१७०	४०३				
गा.	कालिकास्थान सब डि.व.का.													
१	ठूलाखोली	सायल गा.पा. २	८.४९	१४	७९	३६	४३	३	४	७	DOT/SI/02/01	२०७२/०३/१७	२०७८/१२/०२	५
२	तामेश्वरी मालिका	सायल गा.पा. २	४९४.५१	११०	६७०	३२१	३४९	४	५	९	DOT/SI/02/02	२०७२/०५/०२	२०७७/०७/१९	५
३	दुधिलामाण्डौ	सायल गा.पा. २	२५७.२४	१४६	८९४	४३६	४५८	४	९	१३	DOT/SI/02/03	२०७२/११/१८		५
४	नमादेव	सायल गा.पा. २	६५.५४	५५	३७३	१९०	१८३	४	५	९	DOT/SI/02/04	२०७२/०३/०९		५
५	लाटामष्टा देवता	सायल गा.पा. २	१५६.९५	६७	४३४	२११	२२३	४	७	११	DOT/SI/02/05	२०७३/०३/०६		५

६	भवानी	सायल गा.पा. २	५५.१८	५४	३३४	१५८	१७६	४	७	११	DOT/SI/02/06	२०७३/०४/१६		५
७	कालिका	सायल गा.पा. २	७९.५६	२९	१८१	९४	८७	५	६	११	DOT/SI/02/07	२०७३/०८/२१		५
८	मल्लोसिम कालापातल	सायल गा.पा. ६	१६०	२२५	१४५३	७०२	७५१	१०	५	१५	DOT/SI/08/02	२०४९/०३/३०	२०६७/०८/०३	५
९	गोलेदेउला	सायल गा.पा. ६	२६६.०८	१३६	८४५	४२३	४२२	५	६	११	DOT/SI/08/03	२०५३/०३/३०	२०७६/१०/२८	५
१०	नैनापानी	सायल गा.पा. ६	१६९	१८८	७५२	३७४	३७७	५	६	११	DOT/SI/08/04	२०५३/०५/०२	२०७१/०३/३१	५
११	मेलखाली महिला	सायल गा.पा. ६	२४.७५	७४	४२१	२१४	२०७	६	३	९	DOT/SI/08/05	२०५४/०३/३१	२०७६/०३/२७	५
१२	तेडीमाण्डौ	सायल ६	९.६२	७०	४२०	२१३	२०७	४	५	९	DOT/SI/8/06	२०६६/०६/०४	२०७८/०८/२४	५
१३	धुले	सायल गा.पा. ६	९७.१४	७४	३७८	२१६	१६२	५	१०	१५	DOT/SI/08/07	२०७२/०३/०६		५
१४	कालिका	सायल गा.पा. ६	१५४.३३	१३२	४६४	२०६	२५८	३	१०	१३	DOT/SI/08/08	२०७३/०७/०७		५
१५	रिजेउला जगल्टा	सायल गा.पा. ६	९८.०१	९१	३४६	२५२	२६७	३	६	९	DOT/SI/08/09	२०७३/११/२३	२०७८/०३/११	५
१६	मालिका डमकोट	सायल गा.पा. ६	२२७.७६	१६४	९६६	४६९	४९७	३	८	११	DOT/SI/08/10	२०७३/१२/२१		५
१७	भाँड भिजिरे	सायल गा.पा. ६	९७.१	३७	३३९	१६३	१७६	३	८	११	DOT/SI/08/11	२०७५/०३/३२		५
१८	कालिका भवानी	सायल गा.पा. ५	२२४.३१	३७६	२४४०	११८८	१२५२	९	२	११	DOT/SI/51/01	२०६७/०४/२०	२०७६/१२/०७	५
१९	कालाहुंगा	सायल गा.पा. ४	९१.१२	३०८	१७९८	८३६	९६२	७	६	१३	DOT/SI/51/02	२०७२/०३/१७	२०७८/१२/०२	५
२०	असुदाला	सायल गा.पा. ४	२९०.०६	९९	५१९	२६२	२५७	७	४	११	DOT/SI/51/03	२०७३/०८/२०		५
२१	भैरव भवानी हरियाली	सायल गा.पा. ५, दैन	२२०.१८	३८०	२२९०	११६३	११२७	५	१०	१५	DOT/SI/51/04	२०७५/०२/०८		५
२२	शिला	सायल गा.पा. ५	१७२.३२	१४४	९५१	४६८	४८३	४	५	९	DOT/SI/51/05	२०७५/१२/१०		५
२३	गोलेश्वरी	सायल गा.पा. ४	४२४.९५	४०४	२४००	१२०७	११९३	६	७	१३	DOT/SI/51/06	२०७६/०३/०९		५
२४	खानाकोट	सायल गा.पा. १	८०	४१	२०५	१०५	१००	३	४	७	DOT/KA/01/01	२०५४/११/२९		५
२५	फूलवारी तथा धुराधार	सायल गा.पा. १	१२०	७९	३९५	१९८	१९७	४	५	९	DOT/KA/01/02	२०५४/११/२९		५

२६	धारी ढुगा	सायल गा.पा. १	६०	१०८	०	०	०	०	०	०	DOT/KA/01/03	२०५५/०३/३०		५
२७	वारागाऊं पारिमेलो	सायल गा.पा. १	४३.८१	१३	०	०	०	०	०	०	DOT/KA/01/04	२०५५/०३/३०		५
२८	डुणावाघ	सायल १, कुसेना	७०.०७	५३	३५०	१७०	१८०	६	७	१३	DOT/KA/01/05	२०७४/१०/२६		५
२९	जयमहादेव पातल	सायल गा.पा. ६	१४२	१३१	८९८	४५६	४४२	६	७	१३	DOT/KA/03/01	२०७२/०४/०१	२०७७/०७/१९	५
३०	थला सा.व.	सायल गा.पा. ७	७४.७९	४७	२९७	१४६	१५१	५	४	९	DOT/KA/03/02	२०७३/०४/२४		५
	जम्मा		४४३४.९	३८४९	२१८९२	१०८७७	१११८७	१३७	१७१	३०८				
३१	बाईमेलो	आदर्श गा.पा. ३	३८६.३३	८४	६१२	३२३	२८९	४	५	९	DOT/KA/04/01	२०५२/०३/३०	२०७६/०३/३०	५
३२	सल्लेखान	आदर्श गा.पा. २	१३०.१९	१०३	६४४	३३१	३१३	४	५	९	DOT/KA/04/02	२०५५/०३/३०	२०७१/०३/३१	५
३३	खरवारी मेलो	आदर्श गा.पा. ७	१८	१०३	६४४	१३१	११३	५	६	११	DOT/KA/04/03	२०५५/०३/३०	२०७२/०३/३०	५
३४	रानीवन	आदर्श गा.पा. ७	१०७	७१	४१९	२१६	२०३	४	५	९	DOT/KA/04/04	२०६४/१२/१३	२०७१/०३/३१	५
३५	तेडी	आदर्श ७, सातला	११६.३	१५२	१०२९	५२३	५०६	४	७	११	DOT/KA/04/05	२०७४/०३/२५	२०७९/०३/१४	५
३६	लामलुने रानीवन	आदर्श गा.पा. १	२२	३८	२६०	१२८	१३२	६	५	११	DOT/KA/09/01	२०५२/०३/३०	२०७६/०३/२७	५
३७	स्याउलेपारी	आदर्श गा.पा. ३	५४३	१९८	७९२	३९५	३९७	४	७	११	DOT/KA/10/01	२०६४/१०/२८		५
३८	परिवन नाभ्काङ्ग	आदर्श गा.पा. ४	५२.२५	३७	२५५	१३३	१२२	७	२	९	DOT/KA/10/02	२०६५/०४/०३	२०७०/११/१४	५
३९	भाटुक सानाहाल्ले	आदर्श ४, देही	६४.२५	१२५	६१२	३२३	२८९	८	५	१३	DOT/KA/10/03	२०७५/०२/०७		५
४०	सिद्धनाथ	आदर्श गा.पा. ५	५९.०९	११०	९५२	४९१	४६१	२	१०	१२	DOT/KA/11/01	२०५१/०४/२३		५
४१	गौजला	आदर्श गा.पा. ५	३५०	१८५	७४०	३७५	३६५	४	७	११	DOT/KA/11/02	२०७०/०३/३०		५
४२	समैजितेडी	आदर्श गा.पा. ५	६९३	१४५	१०३८	४८६	५५२	५	४	९	DOT/KA/11/03	२०६१/०४/०३	२०७७/०७/१९	५
४३	आगरकोट कालिमाटी	आदर्श गा.पा. ४	४५७	१५६	१०६६	५३७	५२९	५	६	११	DOT/KE/11/04	२०६१/०४/०४	२०७७/०७/१९	५
४४	देउडुम्ना	आदर्श गा.पा. ५	२३४.१३	१११	६००	२८८	३१२	६	५	११	DOT/KA/11/05	२०६४/१२/०१	२०७८/०३/३०	५

४५	सलानी ढाणवन	आदर्श गा.पा. ५	११३	१०३	६३६	३१६	३२०	५	६	११	DOT/KA/11/06	२०७१/०३/३०	२०७१/०३/३०	५
४६	ठूलीभाड रानीवन	आदर्श गा.पा. ४	२५.८	७८	४१८	२०५	२१३	५	८	१३	DOT/KA/11/07	२०७१/०३/३०	२०७८/०३/२०	५
४७	काने तथा कुचेडा	आदर्श गा.पा. २	६६.६८	९३	५५८	२९०	२६८	६	५	११	DOT/KA/15/01	२०४९/०३/३०	२०७६/०३/३७	५
४८	च्याखुरे वडार	आदर्श गा.पा. २	३	४९	२४५	१२३	१२२	३	४	७	DOT/KA/15/02	२०४९/०३/३०		५
४९	चिउरी गडो	आदर्श गा.पा. २	३८३.०१	४१४	२११५	१०२०	१०९५	५	६	११	DOT/KA/15/03	२०५१/०४/२३	२०६८/०३/२५	५
५०	उदिना सेरोफेरो	आदर्श गा.पा. २	११७.५३	११५	७८१	३९४	३८७	५	४	९	DOT/KA/15/04	२०५१/०४/२३	२०७७/०६/०४	५
५१	काटेवाटो र नुवानी	आदर्श गा.पा. २	४	९९	३९६	१९८	१९८	२	७	९	DOT/KA/15/05	२०५१/०४/२३		५
५२	आरसैन	आदर्श गा.पा. २, साउदकाँडा	९७.७४	२३०	१२९०	६४८	६४२	६	९	१५	DOT/KA/15/07	२०५४/०३/३१	२०७९/०३/२७	५
५३	दाउदुंगा घरवसेर	आदर्श गा.पा. २	१०२	१००	४५०	२३५	२१५	४	५	९	DOT/KA/15/08	२०५५/०३/३०		५
५४	भातेभिर	आदर्श गा.पा. २	२९.२७	७०	४२७	२००	२२७	२	५	७	DOT/KA/15/09	२०५६/०३/३२	२०७८/१२/१४	५
५५	नेटेलेक	आदर्श ६	७०.०७	५३	०	०	०	०	०	०	DOT/KA/15/10	२०७४/१०/०२		५
	जम्मा		४२४४.६४	३०२२	१६९७९	८३०९	८२७०	१११	१३८	२४९				
	कुल जम्मा		८६७९.५१	६८७१	३६८७१	१९१८६	१९४५७	२४८	३०९	५५७				
घ.	गोपघाट सब डि.व.का.													
१	भगवती	शिखर न.पा. १०	२४३.३२	२१९	११०४	५२८	५७१	६	५	११	DOT/GO/10/01	२०६१/०१/२५	२०७३/०७/२९	५
२	चिउरी छाउडा	शिखर न.पा. ११	४९५	१८०	१०४१	५१०	५३१	५	८	१३	DOT/GO/12/01	२०५१/०४/२३	२०७२/०३/३०	५
३	चिलरकोट	शिखर न.पा. ११	१००	५१	२५५	१७८	१७७	५	८	१३	DOT/GO/12/02	२०५१/०४/२३		५
४	खिरी	शिखर न.पा. ११	५००	२८	१४०	७२	६८	४	५	९	DOT/GO/12/03	२०५३/०३/३०		५
५	कालिकास्थान	शिखर न.पा. ११	३१३	१५२	९०२	४५७	४४५	५	६	११	DOT/GO/12/04	२०५३/०३/३०	२०६९/०३/२९	५
६	तल्लीसात	शिखर न.पा. ११	४३१.८८	२२१	१३३२	६७६	६५९	५	६	११	DOT/GO/12/05	२०५४/०३/३१	२०७३/०३/०७	५

७	जडानकोट	शिखर न.पा. ११	५९५.१४	१४२	४०३	४०८	८११	३	८	११	DOT/GO/12/06	२०५५/०३/३०	२०७८/११/२६	५
८	राजापहर	शिखर न.पा. ९	१००	५३	२६५	१३३	१३२	५	६	११	DOT/GO/13/01	२०५०/०३/३०		५
९	उच्चाकोट	शिखर न.पा. ९	१०४.२९	१३२	७४३	३६५	३७८	४	७	११	DOT/GO/13/02	२०५०/०३/३०	२०७९/०३/०७	५
१०	एक्लेडाँडा पल्लेपानी सल्मारी	शिखर न.पा. ७	३७०.१६	११८	७५७	३६९	३८८	३	८	११	DOT/GO/14/03	२०५१/०४/२३	२०७८/०२/१६	५
११	मथवोरा	शिखर न.पा. ८	३००	२१८	१२३५	५९६	६३९	२	११	१३	DOT/GO/14/04	२०५३/०३/३०	२०७९/०३/१०	५
१२	मष्टा तितरसल्ला	शिखर न.पा. ८	२७०.२४	२१०	११६८	६१६	५५२	८	५	१३	DOT/GO/14/05	२०७३/०७/२८		५
१३	भैरव	शिखर न.पा. ७	५२२	१३०	७४७	३७९	३६८	६	५	११	DOT/GO/14/06	२०७३/११/१२	२०७८/०२/१६	५
१४	लुडे तथा नापानी	शिखर न.पा. ६	२३०.५१	९०	४४१	२२७	२१४	५	६	११	DOT/GO/16/01	२०५०/०३/३०	२०७७/०६/२८	५
१५	खनकट्टे	शिखर न.पा. ६	२८.६	२५	१६०	७४	८६	६	४	१०	DOT/GO/16/02	२०५०/०३/३०	२०७९/०२/०६	५
१६	तेडिकट्टे तथा चिउरीकोट	शिखर न.पा. ६	२९०.८९	६६	३८९	१९५	१९४	५	४	९	DOT/GO/16/03	२०५२/०३/३०	२०७८/११/०३	५
१७	कोटीगाउँ	शिखर न.पा. ६	४०	४४	२२०	११२	१०८	४	५	९	DOT/GO/16/04	२०५३/०३/३०		५
१८	दुगादेवी	शिखर न.पा. ६	५०	११७	५८५	२९३	२९२	५	६	११	DOT/GO/16/05	२०५५/०३/३०		५
१९	लामालुगा सिन्नेपहर	शिखर न.पा. ६	८४	४७	२३५	११८	११७	७	६	१३	DOT/GO/16/06	२०५७/०३/३०		५
२०	सतसड्ले	शिखर न.पा. ५	५५	४५	२२५	११३	११२	६	५	११	DOT/GO/30/01	२०५४/०३/३१		५
२१	लेकगाउँ	शिखर न.पा. ५	५६.८७	६३	३६४	१८३	१८१	३	६	९	DOT/GO/30/02	२०५४/०४/१७		५
२२	कौलेनी	शिखर न.पा. ५	६३	३७	१८५	१९३	१९२	५	६	११	DOT/GO/30/03	२०५५/०३/३०		५
२३	आरुखर्क पातल	शिखर न.पा. ५	७१	८४	४७५	२३८	२३७	४	७	११	DOT/GO/30/04	२०५८/०३/३०	२०६७/१२/०३	
२४	जार्मने रोलखेती	शिखर न.पा. ५ गैनी	५०.८३	७०	३३२	१६६	१६६	३	४	७	DOT/GO/30/05	२०७१/०२/१६		५
२५	खोलेश्राम	शिखर न.पा. २	१४	१०७	४२८	२१६	२१२	४	५	९	DOT/GO/31/01	२०५२/०३/३०		५
२६	कालिका	शिखर न.पा. २	४४.७९	५०	२८०	१४२	१३८	६	७	१३	DOT/GO/31/02	२०६५/०८/१८	२०७८/०२/०६	५

२७	सर्वेश्वर	शिखर न.पा. २	५७.९५	३०	१६०	८२	७८	४	५	९	DOT/GO/31/03	२०७१/०३/३०	२०७६/०६/२६	५
२८	टांक	शिखर न.पा. २	७.५५	४०	२४१	१२०	१२१	७	६	१३	DOT/GO/31/04	२०७१/०३/३०	२०७८/०४/२८	१०
२९	राकेश्वर हॉटेलेक	शिखर न.पा. २	९१.१४	७५	४१०	१९०	२२०	७	६	१३	DOT/GO/31/05	२०७१/०८/०७	२०७८/०२/०६	५
३०	मुडेगाउँ कलापतेश्वर	शिखर न.पा. २	४३८	३८६	२०८५	१०५१	१०३४	५	६	११	DOT/GO/31/06	२०७४/०३/३०	२०७८/०२/०६	५
३१	क्युपानी	शिखर न.पा. ३	५९	८६	४३०	२१६	२१४	५	४	९	DOT/GO/32/01	२०५३/०३/३०		५
३२	कुरेनी राखोला	शिखर न.पा. ३	२६१	१५४	६१६	३१०	३०६	५	६	११	DOT/GO/32/02	२०५३/०३/३०		५
३३	रानीवन	शिखर न.पा. ४	३१.४६	१७	९७	४४	५३	५	६	११	DOT/GO/32/03	२०५५/०३/३१	२०७४/०३/३०	५
३४	वनमेलो लामाडाँडो	शिखर न.पा. ३	१५०.६७	१०८	४३२	२१६	२१६	२	५	७	DOT/GO/32/04	२०५६/०३/३०		५
३५	भुँण तथा पातलीसैन	शिखर न.पा. ३, ४	४५२.५१	९१	४७५	२२३	२५२	५	८	१३	DOT/GO/32/05	२०५७/०९/२५	२०७८/०२/०६	५
३६	पशुपति	शिखर न.पा. ३	६७.५	२०५	८२०	४१५	४०५	३	६	९	DOT/GO/32/07	२०५७/१२/३०		
३७	च्याउमुडे पानीलेक तथा किरमडीगढी	शिखर न.पा. ३	४२८.०४	७६	४३३	२२४	२०९	६	७	१३	DOT/GO/32/08	२०७१/०३/३०	२०७८/०२/०६	५
३८	घाटचौकुने	शिखर न.पा. ३, ४	३२९	१५२	८३२	४१६	४१६	४	५	९	DOT/GO/32/09	२०७२/०३/१३	२०७८/०२/०६	५
३९	कालशिल रुइसुल्ली	शिखर न.पा. ३	१७६.२१	७९	३९०	२०१	१८९	७	६	१३	DOT/GO/32/10	२०७२/०३/०७	२०७८/०२/०६	५
४०	गोल्छेडाँडा	शिखर न.पा. १	२२६.१६	१११	५५२	२७०	२८२	५	८	१३	DOT/DU/29/01	२०५०/०३/३०	२०७९/०३/०८	५
४१	मौरीफाग भट्टेमास	शिखर न.पा. १	४९.५७	७६	५३०	२६५	२६५	१०	१	११	DOT/DU/29/02	२०५०/०३/३०	२०७१/३/३०	५
४२	छहरेपानी	शिखर न.पा. १	६.८७	६६	२०८७	१०७७	१०१०	६	५	११	DOT/DU/29/03	२०५१/०४/२३	२०७१/०३/३१	५
४३	रोलवेला गाउँ	शिखर न.पा. १	१३.८८	१०२	६६२	३४७	३१५	७	४	११	DOT/DU/29/04	२०५१/०४/२३	२०७१/०३/३०	५
४४	घरमुनी कुराउलो	शिखर न.पा. १	१९	१३३	६७६	३५५	३२१	११	०	११	DOT/DU/29/05	२०५२/०३/३०	२०७१/०३/३१	५

४५	सिरुवारी	शिखर न.पा. १	७.९१	४६	२७७	१४०	१३७	५	६	११	DOT/DU/29/06	२०५२/०३/३०		५
४६	केदारेश्वर	शिखर न.पा. १	१८.४४	५६	३०४	१५५	१४९	५	८	१३	DOT/DU/29/07	२०५५/०३/३०	२०७१/०३/३०	५
४७	चिमराडेश्वर	शिखर न.पा. १	२७.५४	६५	३७६	१९१	१८५	५	६	११	DOT/DU/29/08	२०५६/०५/३०	२०७१/०३/३०	५
४८	जोगेपानी	शिखर न.पा. १	१९.९३	६४	३७५	१९८	१७७	५	६	११	DOT/DU/29/09	२०६६/०८/०३	२०७१/०३/३१	५
४९	धारापानी	शिखर न.पा. १	८८.५६	३२०	१२८०	६५५	६२५	४	७	११	DOT/DU/29/10	२०७०/०८/१२		५
५०	जेठी बहुरानी	शिखर न.पा. १	१८८.४२	८८	७६७	३६९	३९८	३	६	९	DOT/DU/29/11	२०७२/०३/१३	२०७८/०३/२०	५
	जम्मा		८६४०.८३	५३२५	२९७१८	१५२८७	१५५४५	२५५	२९२	५४७				
ड.	दुर्गामाण्डौ सव डि.व.का.													
१	युवासोरानी	के.आई.सिंह गा.पा. ३	६८.४९	९८	५०२	२४४	२५८	७	६	१३	DOT/DU/25/01	२०५४/०३/३१	२०७९/०१/२८	५
२	भत्ताली	के.आई.सिंह गा.पा. ३	३९०.८०	२८६	१९१२	९३५	९७७	४	५	९	DOT/DU/25/02	२०५५/०३/३०	२०७८/१२/०१	५
३	छडिमण्डेश्वर	के.आई.सिंह गा.पा. ३	७०.०६	४७	२५९	१३५	१२४	६	५	११	DOT/DU/25/03	२०७१/०३/३०	२०७८/०१/१०	५
४	गावर भत्कड	के.आई.सिंह गा.पा. ५	२५१	२१८	११९९	६००	५९९	५	६	११	DOT/DU/26/01	२०४९/०३/३०	२०७८/०१/१०	५
५	लोडेआम	के.आई.सिंह गा.पा. ५	२२	३९	२५८	१३८	१२०	३	६	९	DOT/DU/26/02	२०५१/०४/२३	२०७५/०३/०५	५
६	मण्टो सिताराम	के.आई.सिंह गा.पा. ५	५३३	३७०	३१००	१६००	१५००	५	८	१३	DOT/DU/26/03	२०५१/०४/२३	२०७८/०२/२८	५
७	मधुवन तथा लेककोईरेली	के.आई.सिंह गा.पा. ४	१७०	५०	३०५	१४७	१५८	५	६	११	DOT/DU/27/01	२०५१/०४/०२	२०७२/०३/१३	५
८	केदारेश्वर	के.आई.सिंह गा.पा. ४	४०	१२६	५०४	२५५	२४९	५	६	११	DOT/DU/27/02	२०५०/०३/३०		५
९	थला	के.आई.सिंह गा.पा. ४	२६०.४९	१३७	७५४	२९२	३६२	६	७	१३	DOT/DU/27/03	२०५५/३/३०	२०७१/०३/३०	५
१०	मथिखला भुवनेश्वरी	के.आई.सिंह गा.पा. ४	२५३.७४	१४६	८११	४१५	३९६	५	६	११	DOT/DU/27/04	२०७१/०३/३१	२०७८/१२/०१	५
११	भेरी	के.आई.सिंह गा.पा. ४	३५	७९	३६५	१७२	१९३	४	५	९	DOT/DU/27/05	२०७३/११/२४		५
१२	जुडेघोलपारी	के.आई.सिंह गा.पा. ४	४९	४६	३०७	१५६	१५१	८	३	११	DOT/DU/27/06	२०७५/०३/०४		५

१३	पशुपती	के.आई.सिंह गा.पा. ७	७४.४७	१०२	९०७	४५६	४५१	४	७	११	DOT/DU/28/01	२०५१/०४/२३	२०७८/०१/१०	५
१४	महतरा सलानी	के.आई.सिंह गा.पा. ७	५१	६१	३१५	१४९	१६६	६	५	११	DOT/DU/28/02	२०५१/०४/२३	२०७८/०१/१०	५
१५	जोगिधारा	के.आई.सिंह गा.पा. ६	२०	३४	१७०	८६	८४	४	७	११	DOT/DU/28/03	२०५१/०४/२३		५
१६	लामेकोला डाँडो महिला	के.आई.सिंह गा.पा. ७	१५	३१	१५५	७८	७७	४	३	७	DOT/DU/28/04	२०५५/०२/३०		५
१७	कलारे	के.आई.सिंह गा.पा. ७	१३७.६७	३८	२२८	११०	११८	५	४	९	DOT/DU/28/05	२०६७/०१/१५	२०७८/०१/१०	५
१८	तितेगडा दूधधारी	के.आई.सिंह गा.पा. ६	१४९	१२०	५९५	३०२	२९३	५	६	११	DOT/DU/28/06	२०६९/०३/३०	२०७८/०१/१०	५
१९	वानरपोले	के.आई.सिंह गा.पा. ७	३४१.११	३८८	२४६३	१२४२	१२२१	६	७	१३	DOT/DU/28/07	२०६९/०३/२४	२०७८/०१/१०	५
२०	पातल	के.आई.सिंह गा.पा. ७	१८४.५८	१३०	७४३	३३८	४०५	५	८	१३	DOT/DU/28/08	२०६९/०३/३०	२०७८/०१/१०	५
२१	मष्टामेलाउनी	के.आई.सिंह गा.पा. ६	७३.५	७२	४३२	२०८	२२४	४	७	११	DOT/DU/28/09	२०७१/०२/२५	२०७८/०१/१०	५
२२	वल्लोगडा	के.आई.सिंह गा.पा. ७	१५३.९५	१५३	८४२	४०४	४३८	६	५	११	DOT/DU/28/10	२०७१/०३/३०		५
२३	महुन्याल	के.आई.सिंह गा.पा. २	१५०.५८	१७५	११२१	५४७	५७४	५	६	११	DOT/DU/35/01	२०६८/०३/२२	२०७८/०१/१०	५
	जम्मा		३४९४.४४	२९४६	१८२४७	९००९	९१३८	११७	१३४	२५१				
च.	चनुकाँडा सब डि.व.का.													
१	जनकल्याण	बोगटानफुडसिल गा.पा. ६	२८५.९३	२२२	२१५१	६३६	६१५	५	४	९	DOT/CH/36/01	२०५६/०३/३०	२०७९/०१/२१	५
२	सुवाखान	बोगटानफुडसिल गा.पा. ६	३९३.९८	१५०	१०३२	५१८	५१४	२	९	११	DOT/CH/36/02	२०५६/०३/३२	२०६५/०३/२५	५
३	रमाइलो	बोगटानफुडसिल गा.पा. ६	१३४.१३	८२	४८९	२५१	२३८	३	८	११	DOT/CH/36/03	२०७०/०९/२५	२०७८/०१/१०	५
४	मुलेसैन विन्द्रावन	बोगटानफुडसिल गा.पा. ६	३०३.६६	१८०	१११६	५३८	५७८	४	३	७	DOT/CH/36/04	२०७८/०३/३०		५

५	कोला	बोगटानफुडसिल गा.पा. ५	१७२.८६	७२	४३२	२२४	२०८	२	७	९	DOT/CH/37/01	२०५२/०३/३०	२०७८/०१/१०	५
६	रोल	बोगटानफुडसिल गा.पा. ५	३९६	६१	४४६	२२३	२२३	३	६	९	DOT/CH/37/02	२०५४/०३/३१	२०७८/०१/१०	५
७	साहारा	बोगटानफुडसिल गा.पा. ५	५१५.९१	१०६	४८९	२६४	२२५	३	८	११	DOT/CH/37/03	२०६३/०३/२९	२०७८/०१/१०	५
८	खोड	बोगटानफुडसिल गा.पा. ४, ५	११३.३६	१६२	१२११	६१७	५९४	३	६	९	DOT/CH/37/04	२०६८/०३/२४	२०७८/०१/१०	५
९	नवजागरण	बोगटानफुडसिल गा.पा. ७	२१२.२५	१३२	८९५	४७३	४२२	५	४	९	DOT/CH/44/01	२०५१/०४/२३	२०७८/०१/१०	५
१०	रानी	बोगटानफुडसिल गा.पा. ७	८९	१४४	५७६	२८९	२८७	६	७	१३	DOT/CH/44/02	२०५१/०४/२४		५
११	रानी	बोगटानफुडसिल गा.पा. ७	३४८	८८	७१२	३८५	३२७	३	६	९	DOT/CH/44/03	२०५३/०३/३०	२०७९/०१/२८	५
१२	क्युगडो	बोगटानफुडसिल गा.पा. ७	७.१९	५०	२४०	१२५	११५	३	४	७	DOT/CH/44/04	२०५३/०३/३०		५
१३	साउतीमाण्डौ	बोगटानफुडसिल गा.पा. ७	३०५.५६	७५	४५८	२२५	२२९	४	५	९	DOT/CH/44/05	२०५४/०३/३१	२०७३/०३/३१	५
१४	सुन्दरकुवेगडा	बोगटानफुडसिल गा.पा. ७	३१३	८५	४९३	२६५	२२८	४	७	११	DOT/CH/44/06	२०५४/०३/३१	२०७९/०२/१०	५
१५	जनजागृती	बोगटानफुडसिल गा.पा. ७	१५८४	२१५	१३१०	६६३	६४७	३	८	११	DOT/CH/44/07	२०५४/०३/३१	२०७८/०३/२५	५
१६	सुकीलामाटी	बोगटानफुडसिल गा.पा. ७	१५.०	३०	१९६	९७	९९	३	४	७	DOT/CH/44/08	२०७३/०३/३१		५
१७	देवी	बोगटानफुडसिल गा.पा. २	४६१	१२५	८४०	४२४	४१६	७	६	१३	DOT/CH/45/01	२०५२/०३/३०	२०७८/०२/०६	५

१८	नवदुर्गा	बोगटानफुडसिल गा.पा. २	४३५	१०१	६१०	३१७	२९३	५	६	११	DOT/CH/45/02	२०५५/०३/३०	२०७५/०३/३०	५
१९	कालिका	बोगटानफुडसिल गा.पा. २	४९९.२७	८२	४८०	२८०	२००	४	५	९	DOT/CH/45/03	२०७१/०६/०२	२०७६/१०/२९	५
२०	जयवेताल	बोगटानफुडसिल गा.पा. २	२७५.४९	७०	४५९	२२४	२३५	५	८	१३	DOT/CH/45/04	२०७३/०३/३१	२०७८/०२/०६	५
२१	वन्नाली	बोगटानफुडसिल गा.पा. ३	४६३	७३	४७२	२३०	२४२	५	४	९	DOT/CH/46/01	२०५३/०३/३०	२०७९/०१/०६	५
२२	छडाल	बोगटानफुडसिल गा.पा. ३	५०४.८७	९६	४९०	२३२	२५८	६	५	११	DOT/CH/46/02	२०६७/०३/२०	२०७८/०२/०६	५
२३	मालिका	बोगटानफुडसिल गा.पा. ३	४९४	१००	५६६	२४८	३१८	४	३	७	DOT/CH/46/03	२०६८/०२/१२	२०७८/०२/०६	५
२४	समैजी	बोगटानफुडसिल गा.पा. ३	१९०	१०२	५६३	२७३	२९०	४	५	९	DOT/CH/46/04	२०६८/०२/१९	२०७५/०३/३०	५
२५	चामुण्डा	बोगटानफुडसिल गा.पा. ३	१८३	९२	५९०	२८९	३०१	५	४	९	DOT/CH/46/05	२०६८/०२/१९	२०७५/०३/३०	५
२६	कोटिला	बोगटानफुडसिल गा.पा. ३	११६.८२	२२	१०३	४७	५६	३	४	७	DOT/CH/46/06	२०७०/११/११	२०७८/११/०६	५
२७	घटाल	बोगटानफुडसिल गा.पा. ३	४७०	१०४	६२४	३२५	२९९	३	६	९	DOT/CH/46/07	२०७१/०६/०२	२०७५/०३/३०	५
२८	मष्टा	बोगटानफुडसिल गा.पा. ३	२३४.४६	११२	६७२	३२३	३४९	५	४	९	DOT/CH/46/08	२०७२/०३/३०	२०७८/०२/०६	५
२९	रानी तथा पाले वन	बोगटानफुडसिल गा.पा. १	४९८	१११	८८२	४५९	४२३	५	४	९	DOT/CH/47/01	२०५५/०३/३०	२०७१/०३/२९	५
३०	रानीपाले	बोगटानफुडसिल गा.पा. ७	७६०.९१	१४७	८८२	४५९	४२३	३	६	९	DOT/CH/47/02	२०५१/०४/२३	२०७८/०१/१०	५

३१	मसानी	बोगटानफुडसिल गा.पा. १	१९५.५४	१००	६२२	२९२	३३०	२	५	७	DOT/CH/47/03	२०५१/०४/२३	२०७६/०१/३०	५
३२	लक्ष्मी	बोगटानफुडसिल गा.पा. १	७२.२४	४८	३०५	१५४	१५१	५	४	९	DOT/CH/47/04	२०५१/०४/२४	२०७८/११/०६	५
३३	जाउलेखाल	बोगटानफुडसिल गा.पा. १	१६४	७५	४४९	२०३	२४६	४	३	७	DOT/CH/47/05	२०५२/०३/३०	२०४९/०१/१९	५
३४	केदार	बोगटानफुडसिल गा.पा. १	१८९	१०७	७०५	३४९	३५६	५	६	११	DOT/CH/47/06	२०५३/०३/३०	२०७२/०३/३०	५
३५	मौरी	बोगटानफुडसिल गा.पा. १	१८९.०२	१३४	५७९	३१२	२६७	३	४	७	DOT/CH/47/07	२०५३/०३/३०	२०७६/०१/३०	५
३६	पोखरतोला दैचाडुले	बोगटानफुडसिल गा.पा. १	१९७	८०	३७५	१९०	१८५	५	२	७	DOT/CH/47/08	२०५४/०३/३१	२०७५/०४/३०	५
३७	रानीपाले तथा औलेसाल	बोगटानफुडसिल गा.पा. १	१९६.५२	४९	३८३	१८६	१९७	५	४	९	DOT/CH/47/09	२०५५/०३/३०	२०७८/०२/०६	५
	जम्मा		११९७८.९७	३७८४	२३८९७	११६०९	११३८४	१४९	१९४	३४३				
छ.	जोरायल सब डि.व.का.													
१	सुवास महिला	जोरायल गा.पा. ३	४६.१८	४४	२३१	११२	११९	७	०	७	DOT/GA/33/01	२०५३/०३/३०	२०७३/१०/२४	५
२	बेताल समैजी	जोरायल गा.पा. ३	३७७.९४	३२	१२८	५७	७१	८	५	१३	DOT/GA/33/02	२०६६/०५/२८	२०७८/१०/२१	५
३	जन	जोरायल गा.पा. ३	४७८.६	९७	४४३	२१४	२२९	६	५	११	DOT/GA/33/03	२०६६/०६/०४	२०७६/०३/३०	५
४	जलादेवी	जोरायल गा.पा. ३	४५५.९४	१०५	७७७	३९७	३८०	५	६	११	DOT/GA/33/04	२०६६/१२/१६	२०७७/०७/०२	५
५	ज्वालादेवी	जोरायल गा.पा. ३	१८७.७२	११८	८९५	४३२	४६३	५	६	११	DOT/GA/33/05	२०६७/०१/३१	२०७८/०९/२७	५
६	बेताल	जोरायल गा.पा. ३	१०१.६०	१८	८०	३६	४४	५	४	९	DOT/GA/33/06	२०६७/०१/३१	२०७८/१०/१४	५
७	माँ भगवती	जोरायल गा.पा. ३	७३	६३	३१५	१५८	१५७	३	४	७	DOT/GA/33/07	२०६७/०२/१७		५

८	विर बेताल	जोरायल गा.पा. ३	२५.११	२२	१५५	८०	७५	५	८	१३	DOT/GA/33/08	२०६८/०२/१८		५
९	असिउं	जोरायल गा.पा. ३	३७९.७	५६	३०१	१४३	१५८	४	५	९	DOT/GA/33/09	२०७१/०३/३०	२०७६/१०/२०	५
१०	गन्याप	जोरायल गा.पा. ३	४७६.३४	१०४	४७३	२४०	२३३	४	५	९	DOT/GA/33/10	२०७२/०५/०३	२०७६/१०/२०	५
११	मसानी	जोरायल गा.पा. ४	७४.९४	३५	२२२	१०९	११३	५	६	११	DOT/GA/33/11	२०७२/०५/०३		५
१२	जगतमाता	जोरायल गा.पा. ३	२१०.१८	४१	१५६	९६	९४	४	५	९	DOT/GA/33/12	२०७२/०९/०८	२०७८/१०/१४	५
१३	चेडेमसानी	जोरायल गा.पा. ३	८५.८३	१०२	५०८	२६४	२४४	४	५	९	DOT/GA/33/13	२०७१/०३/३०	२०७६/१०/२०	५
१४	मालिका केदारेश्वर	जोरायल गा.पा. ५	८१८.४५	१६५	६६०	३३५	३२५	७	४	११	DOT/GA/34/01	२०६१/०६/१९		५
१५	गौरीशंकर	जोरायल गा.पा. ५, ६	४९७.४८	१४०	१०१६	५०७	५०९	५	४	९	DOT/GA/34/02	२०६१/०६/१९		५
१६	उदैनी केदार	जोरायल गा.पा. ५	१७६	१२९	५१६	२५८	२५८	४	५	९	DOT/GA/34/03	२०६४/०४/२९		५
१७	अम्बिके केदारेश्वर	जोरायल गा.पा. ५	४८२.३४	२०१	१०६८	५३६	५३२	३	४	७	DOT/GA/34/04	२०६६/०१/२७	२०७५/१२/१०	५
१८	गन्याफ	जोरायल गा.पा. ५ नकुरडा	४६३.३२	६०	३०८	१६०	१४८	४	३	७	DOT/GA/34/05	२०६७/०३/२४	२०७७/११/२३	५
१९	सृजनशिल	जोरायल गा.पा. ५	१६५.३६	८०	३८४	१७३	१११	५	६	११	DOT/GA/34/06	२०६८/०३/२४	२०७४/०३/२८	५
२०	लोटनेकेदार	जोरायल गा.पा. ५ सिमाडा	९२.१	९५	४६२	२००	२६२	७	४	११	DOT/GA/34/07	२०६८/०३/२३	२०७४/०३/२७	५
२१	मसानी मधु	जोरायल गा.पा. ५	१९८.९६	१०२	४३२	२१५	२१७	४	५	९	DOT/GA/34/08	२०६८/१२/०९		५
२२	भगवती	जोरायल गा.पा. ५	१९८.०२	६३	३४०	१७७	१६३	४	५	९	DOT/GA/34/09	२०६८/१२/०९		५
२३	केदार किमगडेश्वर	जोरायल गा.पा. ५	४९१.५५	९८	४७९	२३८	२४१	५	८	१३	DOT/GA/34/10	२०७०/०३/३०	२०७७/०९/१४	५
२४	मालिका जनजागृती	जोरायल गा.पा. ६	१७७.४	२८	१३७	६७	७०	५	४	९	DOT/GA/40/01	२०५८/०३/०४	२०७२/०३/३०	५
२५	भगवती	जोरायल गा.पा. ६	५२८.१५	४५	२४०	१०७	११३	४	५	९	DOT/GA/40/02	२०५७/०३/३०	२०७८/०८/१६	५
२६	भगवती	जोरायल गा.पा. ६	३३६.७९	६१	२३७	११९	११८	४	५	९	DOT/GA/40/04	२०६३/०७/२२		५

२७	लालीगुरांस जनजागृती	जोरायल गा.पा. ६	४४८.९२	७६	४८४	२४४	२४०	५	४	९	DOT/GA/40/05	२०६४/११/०७	२०७७/०९/२८	५
२८	भागेश्वर	जोरायल गा.पा. ६	४९१	१३१	९४२	४८८	४५४	४	५	९	DOT/GA/40/06	२०६५/१०/०८	२०७६/११/२३	५
२९	लालीगुरांस	जोरायल गा.पा. ६	१८७.८	२९	२०७	९९	१०८	६	५	११	DOT/GA/40/07	२०६६/१२/०९	२०७२/०३/३१	५
३०	केदार	जोरायल गा.पा. ६	१७१.६	४४	२४५	१०९	१३६	४	५	९	DOT/GA/40/08	२०६६/१२/०९	२०७७/११/२५	५
३१	सिलडुगी	जोरायल गा.पा. ६	२६५.३	२८	१७०	८५	८५	५	६	११	DOT/GA/40/10	२०६६/१२/०९	२०७२/०३/३१	५
३२	असिउंमणने	वडीकेदार गा.पा. ५	१९२.४१	५२	३६८	१९७	१७१	३	६	९	DOT/GA/40/11	२०६८/०३/२२	२०७७/०८/२२	५
३३	जनजागृती	जोरायल गा.पा. ६, लमौते	१९८.४५	८७	४३५	११७	११८	४	५	९	DOT/GA/40/12	२०७१/०३/३०		५
३४	घोलडाडुगी	जोरायल गा.पा. ६	१९७.५२	६६	३२६	१४४	१८२	४	५	९	DOT/GA/40/13	२०६८/०३/२३	२०७४/०३/३०	५
३५	शिव	जोरायल गा.पा. ५, ६	१९६.९२	८३	४९०	२४३	२४७	४	५	९	DOT/GA/40/14	२०६८/०३/२४	२०७४/०३/३०	५
३६	मालिका भगवती	जोरायल गा.पा. ६	५५०.३३	११०	४६१	२२०	२४१	५	६	११	DOT/GA/40/15	२०६८/०३/२४	२०७९/०१/०८	५
३७	त्रिशुल हरियाली	जोरायल गा.पा. ६	३६५	१०७	४२८	२१४	२१४	३	४	७	DOT/GA/40/16	२०७०/०३/३०		५
३८	सैधारा	जोरायल गा.पा. ६	२५३.६१	१०७	५४४	२५८	२४६	२	५	७	DOT/GA/40/17	२०७३/११/२३	२०७९/०१/०८	५
३९	घण्टेश्वर	जोरायल गा.पा. १	८२५.५	१४५	९१८	४३०	४८८	४	५	९	DOT/GA/41/01	२०५५/०३/३०	२०७७/१२/२०	५
४०	तिमुली	जोरायल गा.पा. १	४६३.४७	१३३	२३३७	११६८	११६९	४	५	९	DOT/GA/41/02	२०५५/०३/३०	२०७५/१२/१०	५
४१	रानीवन	जोरायल गा.पा. १	८७७.०१	१९७	११५२	५४९	६०३	५	४	९	DOT/GA/41/03	२०५७/०३/३०	२०७८/०२/०६	५
४२	कफलडा रानीवन	जोरायल गा.पा. १	४३०.५३	६७	३४१	१६०	१८१	६	३	९	DOT/GA/41/04	२०६१/०६/१९	२०७७/०६/०७	५
४३	बारपाखे	जोरायल गा.पा. १	२५८.८६	६५	३७७	१८१	१९६	५	६	११	DOT/GA/41/05	२०६२/०२/०५	२०७७/१२/२४	५
४४	सिद्धनाथ	जोरायल गा.पा. १	३०५.८६	६२	२८७	१४९	१३८	३	६	९	DOT/GA/41/06	२०६७/०१/०८	२०७७/१२/३०	५
४५	ज्वालावन छहरा सुन्लेक	जोरायल गा.पा. १	३०५.५	२६	१६१	७७	८४	५	४	९	DOT/GA/41/07	२०६७/०२/१२	२०७३/०४/१६	५
४६	रानी वन	जोरायल गा.पा. २	१०२	१२३	७०५	३७०	३३५	६	५	११	DOT/GA/42/01	२०५३/०३/३०	२०७६/०२/१६	५

४७	डिलासैनी	जोरायल गा.पा. १	४२६.८४	२३२	१२९४	६५०	६४४	८	७	१५	DOT/GA/42/02	२०५५/०२/३०	२०७७/१०/२१	५
४८	परशुराम	जोरायल गा.पा. २	३४७.०७	४७	३०१	१४०	१६१	५	६	११	DOT/GA/42/03	२०५७/०३/३०	२०७३/०३/०६	५
४९	दुगादिवी	जोरायल गा.पा. २	३२०.०६	९८	४९७	२३४	२६३	७	६	१३	DOT/GA/42/04	२०६०/०३/१२	२०७७/०८/१६	५
५०	रानीपोखरी	जोरायल गा.पा. २	१६२	६५	३५०	१७२	१७८	३	६	९	DOT/GA/42/05	२०६०/०७/०३	२०७७/०६/२६	५
५१	कफलकट्टे	जोरायल गा.पा. २	२०१.४५	५८	२७९	१६०	११९	३	४	७	DOT/GA/42/06	२०६१/०६/१९	२०७५/११/१०	५
५२	त्रिवेणी	जोरायल गा.पा. २	४२०.७७	९६	६५७	३२७	३३०	८	७	१३	DOT/GA/42/07	२०६१/०६/१९	२०७२/०३/२१	५
५३	छहरा	जोरायल गा.पा. २	६००	६६	५३१	२५७	२७४	५	४	९	DOT/GA/42/08	२०६१/१०/२८		
५४	नवदुर्गा	जोरायल गा.पा. २	१९८.०८	९५	५२८	२६४	२८४	४	९	१३	DOT/GA/42/09	२०६२/०८/०९	२०७४/०३/३०	५
५५	भागेश्वर	जोरायल गा.पा. २	१५९.६९	४०	३४८	१७६	१७२	४	७	११	DOT/GA/42/10	२०६२/०८/२०	२०७५/१२/१०	५
५६	मनकामना	जोरायल गा.पा. २	१०२.४	२७	१३५	६७	६८	४	५	९	DOT/GA/42/11	२०६४/०५/०१		५
५७	कमला	जोरायल गा.पा. ६	११८.३२	३७	२२९	१०५	१२४	५	६	११	DOT/GA/42/12	२०६६/१०/२८	२०६६/१०/२८	५
५८	केदारेश्वर	जोरायल गा.पा. ४	३३२.६४	४५	२४०	१०८	१३२	२	५	७	DOT/GA/43/01	२०५२/०३/३०	२०७६/१०/२६	५
५९	दिपेन्द्र	जोरायल गा.पा. ४	२४.६४	५३	२५४	१४७	१४७	४	५	९	DOT/GA/43/02	२०५२/०३/३०	२०७६/०६/२६	५
६०	महादेव	जोरायल गा.पा. ४	८५	३६	१८०	९५	८५	४	५	९	DOT/GA/43/03	२०५२/०३/३०		५
६१	मसानी	जोरायल गा.पा. ४	४९२.६१	७७	४२९	२०८	२२१	५	६	११	DOT/GA/43/04	२०५३/०३/३१	२०७६/१०/१६	५
६२	महेन्द्र	जोरायल गा.पा. १	३२८	३६	१९७	१०३	९४	३	६	९	DOT/GA/43/05	२०५७/०३/३०	२०७६/१०/२३	५
६३	लालीगुराँस	जोरायल गा.पा. ४	१९६.२	२०४	१२०९	६०३	६०६	४	७	११	DOT/GA/43/06	२०५६/१२/२७	२०७३/०३/३१	५
६४	मालिका	जोरायल गा.पा. ४	४८५.३१	७१	३८८	१९८	१९०	३	६	९	DOT/GA/43/07	२०५७/०२/३०	२०७८/११/२१	५
६५	बसेनी	जोरायल गा.पा. २, ४	४५०	८९	५०५	२५५	२५०	७	६	१३	DOT/GA/43/08	२०६०/०३/२२	२०७६/१०/२०	५
६६	समैजी	जोरायल गा.पा. ४	२७६.७१	११५	५३१	२७२	२५९	७	४	११	DOT/GA/43/09	२०६४/०४/२९	२०७०/०९/३०	५
६७	सिद्धवावा	जोरायल गा.पा. ४	४७७.०८	४६	२१२	१०८	१०४	५	४	९	DOT/GA/43/10	२०६५/१०/०८	२०७१/११/१८	५
६८	काफली	जोरायल गा.पा. ४	६२.८६	५२	२६०	१३५	१२५	४	५	९	DOT/GA/43/11	२०६६/१२/१५		५

६९	पिनाकेश्वर	जोरायल गा.पा. ४	३६२.४६	७४	४६१	२२२	२३९	६	५	११	DOT/GA/43/12	२०६७/०१/३१	२०७८/०९/२७	५
७०	बेताल	जोरायल गा.पा. ४	२१९.९१	४४	२५२	१२१	१३१	४	५	९	DOT/GA/43/13	२०६७/०१/३१	२०७८/०९/२७	५
७१	जनसेवा	जोरायल गा.पा. ४	३५४.८८	४९	२३९	११८	१२१	५	४	९	DOT/GA/43/14	२०६७/०३/१६	२०७८/११/२६	५
७२	परिवर्तन	जोरायल गा.पा. ४	८७.२	४३	२१५	१०८	१०७	४	३	९	DOT/GA/43/15	२०६८/०२/१९		५
७३	खैगाड समैजी	जोरायल गा.पा. ४ खैगाड	६६९.३६	८५	५०५	२४५	२६०	४	५	९	DOT/GA/43/16	२०७२/१२/११	२०७८/०३/०४	५
७४	घण्टेश्वर हरीयाली	जोरायल गा.पा. ४ खैगाड	४९९.७२	६६	३४९	१६७	१८२	४	५	९	DOT/GA/43/17	२०७२/१२/११	२०७८/०२/०५	५
७५	ब्रह्मा	जोरायल गा.पा. ४ खैगाड	१०१.७२	४१	२२८	११४	११४	२	७	९	DOT/GA/43/18	२०७२/१२/११	२०७८/०७/११	५
७६	हरियाली	जोरायल गा.पा. ४	१५४.९३	४२	२११	१०९	१०२	५	६	११	DOT/GA/43/19	२०७२/१२/११	२०७९/०१/०८	५
	जम्मा		२३४०४.५०	५९७१	३४३५५	१६९२०	१७६६९	३५१	३९१	७४२				
ज.	लानाकेदारेश्वर सब डि.व.का.													
१	धामी डाँडा	वडीकेदार गा.पा. ४	२८१	६४	३९४	१९४	२९४	४	५	९	DOT/KE/39/01	२०४९/०३/३०	२०७०/०९/२५	५
२	बेताल	वडीकेदार गा.पा. ४	१७२	३५	१५३	७८	७५	४	५	९	DOT/KE/39/02	२०६०/०९/०९	२०७८/११/२६	५
३	मोहन्याल बेताल	वडीकेदार गा.पा. ४	४१०.८८	५५	३५६	१९४	१६२	४	५	९	DOT/KE/39/03	२०६१/०१/२५	२०७७/०८/२२	५
४	मेलघडी	वडीकेदार गा.पा. ४	४५६.८४	१०३	४८३	२२८	२५५	५	६	११	DOT/KE/39/04	२०६१/०१/०३	२०७२/०६/०५	५
५	कलरुवा	वडीकेदार गा.पा. ४	४८०	४२	२८२	१४७	१३५	३	४	७	DOT/KE/39/05	२०६४/०६/०८	२०७८/०७/११	५
६	कलिपाल	वडीकेदार गा.पा. ४	४५२	८०	५७२	१९६	३०३	५	४	९	DOT/KE/39/06	२०६४/०९/२६	२०७७/११/११	५
७	केदार भागेश्वर	वडीकेदार गा.पा. ४	२०९	६९	४४८	२३३	२१५	६	५	११	DOT/KE/39/07	२०६५/०८/०३	२०७१/०३/३०	५
८	कुन्तादेवी	वडीकेदार गा.पा. ४	१८१	३६	२४४	११९	१२५	३	४	७	DOT/KE/39/08	२०६५/१०/०८	२०७८/०७/११	५
९	बागछेडा	वडीकेदार गा.पा. ४	२९०	३४	२३३	१२८	१०५	४	५	९	DOT/KE/39/09	२०६७/०३/३०	२०७७/०६/१९	५

१०	छडी	वडीकेदार गा.पा. ४	१७५.२३	२५	१६४	७८	८६	४	५	९	DOT/KE/39/10	२०६७/०३/३०	२०७७/१०/१५	५
११	जनचेतना	वडीकेदार गा.पा. ४	१९३	४०	६०६	३०६	३००	४	५	९	DOT/KE/39/11	२०६७/०३/३०		५
१२	जनएकता	वडीकेदार गा.पा. ४	१८०	३५	२६२	१३५	१२७	४	३	७	DOT/KE/39/12	२०६७/०३/३०	२०७८/०७/११	५
१३	जडेमसानी	वडीकेदार गा.पा. ४	१६०	४४	२७५	१४३	१३२	४	५	९	DOT/KE/39/13	२०६८/०८/२५	२०७४/०३/३०	५
१४	तेले देउता	वडीकेदार गा.पा. ४	२६२	५९	४२२	२१४	२०८	५	६	११	DOT/KE/39/14	२०७०/०३/०१	२०७०/०३/३०	५
१५	गंगरी	वडीकेदार गा.पा. ५	१३९.५	५०	२०५	१०५	१००	६	५	११	DOT/KE/39/15	२०७२/०३/३०		५
१६	कुन्थलारानी	वडीकेदार गा.पा. ५	५०	३२	२५०	१३०	१२०	६	५	११	DOT/KE/48/01	२०४९/०३/३०		५
१७	मालिका	वडीकेदार गा.पा. ५	१८५.०८	१०९	७११	३४४	३६७	३	६	९	DOT/KE/48/02	२०५१/०४/२३	२०७७/०६/१८	५
१८	धारी	वडीकेदार गा.पा. ५	८६.५५	४०	२१८	११२	१०६	५	६	११	DOT/KE/48/03	२०५१/०४/२३	२०७७/०६/१८	५
१९	रानीवन	वडीकेदार गा.पा. ५	४१०	५३	३७७	१८५	१९२	४	५	९	DOT/KE/48/04	२०५१/०४/२३	२०७९/०१/२८	५
२०	केदारेश्वर	वडीकेदार गा.पा. ५	४९६.५५१	७६	४६६	२४३	२२४	४	७	११	DOT/KE/48/05	२०५१/०४/२३	२०७४/१/२४	५
२१	विडालोपानी	वडीकेदार गा.पा. ५	१५०	६६	२६४	१३५	१२९	४	५	९	DOT/KE/48/06	२०५१/०४/२४		५
२२	खिरालो	वडीकेदार गा.पा. ५	४९७.९१	४७	२८९	१४७	१४२	४	५	९	DOT/KE/48/07	२०६६/१०/२८	२०७२/११/०६	५
२३	रानी	वडीकेदार गा.पा. ५	२८१.२२	७४	२९६	१५०	१४६	४	७	११	DOT/KE/48/08	२०७०/०९/२५		५
२४	जनजागरण	वडीकेदार गा.पा. ३	३९८	५०	२२५	११३	११२	४	५	९	DOT/KE/49/01	२०६६/०९/१४	२०७२/०७/३३	५
२५	जनसेवा	वडीकेदार गा.पा. ३	१३३.९	५५	२७५	१३८	१३७	४	५	९	DOT/KE/49/02	२०६६/०९/१४	२०७१/०३/३२	१०
२६	चौडेल	वडीकेदार गा.पा. ३	२२८	४१	२४७	१३२	११५	५	४	९	DOT/KE/49/03	२०६६/१०/२८	२०७८/०९/२७	५
२७	सुनपाल रानी	वडीकेदार गा.पा. ३	१८५.४२	४७	८९	१४५	१४४	४	५	९	DOT/KE/49/04	२०६६/१०/२८		५
२८	साडुलादेवी	वडीकेदार गा.पा. ३	२८०	५०	२७८	१४२	१३६	४	५	९	DOT/KE/49/05	२०६६/१०/२८	२०७८/०९/२७	५
२९	सृजनशिल	वडीकेदार गा.पा. ३	२६०	३०	१८७	९९	८८	५	६	११	DOT/KE/49/06	२०६६/१०/२८	२०७२/११/०६	५
३०	गौडेल	वडीकेदार गा.पा. ३	३४९.७२	३६	१८५	९२	९३	५	६	११	DOT/KE/49/07	२०६७/०३/३१	२०७७/१२/३०	५
३१	शिवजी	वडीकेदार गा.पा. ३	६५	३७	१९५	८७	१०८	३	४	७	DOT/KE/49/08	२०६८/०२/१९	२०७५/०३/२५	५

३२	उज्यालो	वडीकेदार गा.पा. ३	१९१.२९	५१	३१८	११२	१२१	४	५	९	DOT/KE/49/09	२०६८/०३/२४	२०७७/१२/२४	५
३३	संरक्षण	वडीकेदार गा.पा. ३	२३५.३१	४७	२०७	९३	१००	४	५	९	DOT/KE/49/10	२०६८/०३/२४	२०७७/१२/२४	५
३४	हरियाली जनजागृति	वडीकेदार गा.पा. ३	१२७.५५	७४	४६०	२१३	२४७	४	५	९	DOT/KE/49/11	२०६८/०३/२३		५
३५	सरस्वती महिला	वडीकेदार गा.पा. ३	८१	२३	११९	५४	६४	४	३	७	DOT/KE/49/12	२०६८/०३/२३	२०७५/०३/२८	५
३६	साधन खाली	वडीकेदार गा.पा. ३	८६.८१	७२	३७२	१७३	११९	४	५	९	DOT/KE/49/13	२०६८/०३/२३	२०७३/०६/१२	५
३७	अमरघट्टी	वडीकेदार गा.पा. ३	४६७	४१	२०६	१०७	९९	४	५	९	DOT/KE/49/14	२०६८/०३/२३	२०७८/१०/१७	५
३८	कालिका	वडीकेदार गा.पा. ३	१२६	२६	१३३	६८	६५	४	५	९	DOT/KE/49/15	२०६८/०३/२३	२०७५/०३/३०	५
३९	चौठेपानी	वडीकेदार गा.पा. ३	१५२.३७	८५	५८४	२९६	२८८	२	७	९	DOT/KE/49/16	२०७१/०३/३०	२०७६/१२/०७	५
४०	विपिनगर	वडीकेदार गा.पा. १	३०१	१४९	८२१	४०४	१९३	३	४	७	DOT/KE/50/01	२०५३/०३/३०	२०७०/०१/१२	५
४१	मोहन्यालेश्वर	वडीकेदार गा.पा. १	४७४.९२	५८	३८१	२०५	१७६	४	५	९	DOT/KE/50/02	२०५१/०४/२३	२०७७/११/१७	५
४२	मसानी जनकल्याण	वडीकेदार गा.पा. १	३६०	३२	१६६	८६	८०	६	५	११	DOT/KE/50/03	२०५७/०९/२५	२०७८/११/२६	५
४३	नवदुर्गा	वडीकेदार गा.पा. १	३४५.७७	५६	३९८	२०३	१९५	४	५	९	DOT/KE/50/04	२०५८/०१/०५	२०७७/१०/१५	५
४४	देवीदुर्गा	वडीकेदार गा.पा. १	२७३	१०२	४७१	२४१	२३०	५	६	११	DOT/KE/50/05	२०५८/०२/०१	२०७४/०३/३०	५
४५	बेतालबाबा	वडीकेदार गा.पा. १	२३९	५१	३०७	१६०	१४७	३	४	७	DOT/KE/50/06	२०५८/०३/२०	२०७८/१०/१३	५
४६	जनप्रिय	वडीकेदार गा.पा. १	४९६.५५१	७६	४६६	२४३	२२४	४	७	११	DOT/KE/50/07	२०६५/१०/०८	२०७४/०१/२४	५
४७	जनजागृती	वडीकेदार गा.पा. २	२७१.७	५१	२५५	१२७	१२८	४	५	९	DOT/KE/50/08	२०६५/१०/०८	२०७१/०३/३२	५
४८	जनप्रिय	वडीकेदार गा.पा. २	१९०	२५	१६२	७९	८३	४	५	९	DOT/KE/50/09	२०६५/१०/०८	२०७८/०७/११	५
४९	गडरी	वडीकेदार गा.पा. २	१३९.५	५०	२८०	१२९	१५१	४	५	९	DOT/KE/50/10	२०६५/१०/०८	२०७७/११/१२	५
५०	जनजागरण	वडीकेदार गा.पा. २, ४	१३७.६६	३२	१६०	८५	७५	५	४	९	DOT/KE/50/11	२०६४/०३/३१		५
५१	समाजकल्याण जनजागृती	वडीकेदार गा.पा. २	९६	२५	१४८	७८	७०	५	४	९	DOT/KE/50/12	२०६६/०६/०४	२०७८/०२/२७	५

५२	प्रगतिशिल	वडीकेदार गा.पा. २	९२	२५	१४८	७८	७०	४	५	९	DOT/KE/50/13	२०६६/०९/१४	२०७८/०१/१०	५
५३	चन्द्रमुखी	वडीकेदार गा.पा. २	१९०.१२	२०	४३३	२१७	२१६	४	३	७	DOT/KE/50/14	२०६६/०९/१४		५
५४	लालिगुराँस	वडीकेदार गा.पा. २	१४६	१७	९९	५५	४४	२	५	७	DOT/KE/50/15	२०६६/०९/१४	२०७७/१२/२०	५
५५	सुनपाल	वडीकेदार गा.पा. २	२५८.८६	४४	२९३	१३४	१३५	४	५	९	DOT/KE/50/16	२०६६/०९/१४	२०७७/१२/२४	५
५६	माटेकैलपाल	वडीकेदार गा.पा. २	७७	१३	७९	४३	३६	३	४	७	DOT/KE/50/17	२०६६/०९/१४	२०७७/१२/२०	५
५७	अलडामष्टा	वडीकेदार गा.पा. २	४५८.०६	५१	२८२	१४०	१४२	६	७	११	DOT/KE/50/18	२०६६/०९/१४	२०७६/०३/३०	५
५८	डाँफिमुनाल	वडीकेदार गा.पा. २	१९४.६४	२२	२३९	१२०	११९	४	७	११	DOT/KE/50/19	२०६६/०९/१४		५
५९	हरियाली	वडीकेदार गा.पा. २	८२	१२	७१	३९	३२	४	५	९	DOT/KE/50/20	२०६६/०९/१४	२०७७/१२/२०	५
६०	भैरव वेताल	वडीकेदार गा.पा. १	९८.४५	२८	२४८	१२४	१२४	३	६	९	DOT/KE/50/21	२०६६/०९/१४		५
६१	भैरव	वडीकेदार गा.पा. २	१२६.६३	१५	८०	३८	४२	६	३	९	DOT/KE/50/22	२०६६/१२/०५	२०७२/१२/०४	५
६२	मष्टा	वडीकेदार गा.पा. २	१०४.९	२७	१७६	९६	८०	५	६	११	DOT/KE/50/23	२०६६/१२/०५	२०७१/०३/३२	५
६३	बराहामष्टा कलिपाल	वडीकेदार गा.पा. २	९६	१२	७८	४२	३६	२	५	७	DOT/KE/50/24	२०६६/१२/०६	२०७७/१२/२०	५
६४	जनचासो	वडीकेदार गा.पा. २	५२	१२	७९	४२	३७	३	४	७	DOT/KE/50/25	२०६६/१२/१८	२०७७/१२/२०	५
६५	जनमुखी	वडीकेदार गा.पा. २	१४२	१८	१०६	५८	४८	५	२	७	DOT/KE/50/26	२०६६/१०/२८	२०७८/०३/३०	५
६६	उज्यालो भौसेनी	वडीकेदार गा.पा. २	१६७	२२	११३	५९	५४	६	३	९	DOT/KE/50/27	२०६७/०३/३०	२०७९/०१/०९	५
६७	भगवती	वडीकेदार गा.पा. २	८२	३९	२६३	१३३	१३०	५	४	९	DOT/KE/50/28	२०६८/०३/२३	२०७७/१२/३१	५
६८	भैरो मोहन्याल	वडीकेदार गा.पा. २	२९६	६७	३४५	१८१	१६४	४	५	९	DOT/KE/50/29	२०६८/०३/२३	२०७२/११/११	५
६९	मष्टा कलिपाल	वडीकेदार गा.पा. २	१६५	३१	१६९	८२	८७	५	४	९	DOT/KE/50/30	२०६८/०३/२३	२०७८/१०/१४	५
७०	सानुमाया	वडीकेदार गा.पा. १	१२७	२३	११९	६२	५७	३	४	७	DOT/KE/50/31	२०६८/०३/२३	२०७३/०७/२८	५
७१	नवजडानी	वडीकेदार गा.पा. २	७१.०२	३७	२१६	८४	१३२	११	०	११	DOT/KE/50/32	२०६८/०३/२४		५
७२	बिनायक	वडीकेदार गा.पा. २	१४२	२८	१२३	६३	६०	५	४	९	DOT/KE/50/33	२०६८/०३/२४	२०७४/०३/३०	५

७३	मष्टा देवता	वडीकेदार गा.पा. १	३०२	२१	१०६	५४	५२	५	४	९	DOT/KE/50/34	२०६८/०३/२४	२०७८/०९/११	५
७४	लाटे वेताल	वडीकेदार गा.पा. २	१४८	२०	९५	४५	५०	७	४	११	DOT/KE/50/35	२०६८/०३/२४	२०७४/०३/३०	५
७५	ईन्द्र कमल	वडीकेदार गा.पा. २	१७२.९९	८६	४६८	२४१	२२७	५	६	११	DOT/KE/50/36	२०६८/०३/२४		५
७६	मष्टा वेताल	वडीकेदार गा.पा. २	१५७	४६	२७३	१४६	१२७	५	६	११	DOT/KE/50/37	२०६८/०३/२४	२०७८/११/०१	५
७७	ज्वालामुखी	वडीकेदार गा.पा. २	१४३	२२	१२१	५८	६३	९	२	११	DOT/KE/50/38	२०६८/०३/२३	२०७४/०३/३०	५
७८	जनज्योती	वडीकेदार गा.पा. २	२४०.८८	६२	४६३	२२२	२४१	४	३	७	DOT/KE/50/39	२०६८/०८/२५		५
७९	केदार	वडीकेदार गा.पा. १	३०१.२२	१५०	८२१	४१७	४०४	४	७	११	DOT/KE/50/40	२०६८/०४/२७	२०७०/०१/२२	५
८०	सृजनशिल महिला	वडीकेदार गा.पा. २	९२	२५	१४८	७८	७०	४	५	९	DOT/KE/50/41	२०६६/०६/०४	२०७८/०१/१०	५
८१	उज्यालो	वडीकेदार गा.पा. २	१४२.२	५१	२१९	११०	१०९	३	४	७	DOT/KE/50/42	२०६७/०३/३१	२०७७/०३/१०	५
८२	भैरव दलित	वडीकेदार गा.पा. २	१८६	२७	१८३	९१	९२	४	५	९	DOT/KE/50/43	२०६७/०३/३१	२०७३/०७/२६	५
८३	त्रिशुल	वडीकेदार गा.पा. २	४८५.७	२४	१५७	७५	८२	४	५	९	DOT/KE/50/44	२०६७/०३/३१	२०७१/११/१७	५
	जम्मा		१८४३१.९०	३६२८	२२८७८	११४७५	१११९८	३६२	३९९	७५९				
	कुल जम्मा		८६४८५.६६	३९०६१	२२५२०१	११२१८३	११२४८३	१८६५	२०८९	३९५४				

अनुसूची ६ : आ.व. २०७८/०७९ सम्म हस्तान्तरण तथा नविकरण भएका कवुलियती वन उपभोक्ता समुहहरुको विवरण

सि.नं.	क.व.उ.स.को नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	घरधुरी संख्या	जनसंख्या			कार्यसमिति सदस्य			समुह कोड नं.	हस्तान्तरण मिति	पछिल्लो पटक नविकरण मिति	अवधि
					महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा				
क.	सानागाउँ सब डि.व.का.													
१	खापरे	पूर्वीचौकी गा.पा. ३	६.७५	१३	३९	४२	८१	१२	१	१३	DOT/SA/06/01	२०६६/०३/०७	२०७४/०७५	५

२	वनस्पती	पूर्वीचौकी गा.पा. ३	६.५०	१३	४३	३७	८०	८	५	१३	DOT/SA/06/02	२०६६/०३/०७	२०७४/०७५	५
३	नालीभाड	पूर्वीचौकी गा.पा. ३	१.९२	१३	४३	३०	७३	११	२	१३	DOT/SA/06/03	२०६७/०३/३१	२०७४/०३/२५	५
४	तिमिलेखोला	पूर्वीचौकी गा.पा. ३	१.४४	१३	३३	३१	६४	१३	०	१३	DOT/SA/06/04	२०६७/०३/३१		५
५	खडमेलो	पूर्वीचौकी गा.पा. ३	२.७०	१०	३३	३४	६७	१०	०	१०	DOT/SA/06/05	२०७३/०७४		५
६	हुंगेधारा	पूर्वीचौकी गा.पा. ३	२.६३	१०	२८	३४	६२	१०	०	१०	DOT/SA/06/06	२०७३/०७४		५
७	धनाडी	पूर्वीचौकी गा.पा. २	५.२६	१०	३२	४३	७५	६	४	१०	DOT/SI/07/01	२०६३/०८/१४	२०६८/०३/१९	५
८	कफल्यानी	पूर्वीचौकी गा.पा. २	५.२६	१०	१५	२६	४१	५	५	१०	DOT/SI/07/02	२०६३/०८/१४	२०६९/०३/०५	५
९	मेहनती	पूर्वीचौकी गा.पा. २	१.५०	१३	४३	४३	८६	९	४	१३	DOT/SI/07/03	२०६३/०८/१४	२०७७/०९/०२	५
१०	बराही	पूर्वीचौकी गा.पा. २	०.६४	११	३३	३२	६५	६	५	११	DOT/SI/07/04	२०६३/०८/१४	२०७७/१२/२०	५
११	नमादेउ	पूर्वीचौकी गा.पा. २	५.००	१०	३५	२९	६४	५	५	१०	DOT/SI/07/05	२०६३/०८/१४	२०७४/०७५	५
१२	पानीखोला	पूर्वीचौकी गा.पा. २	५.००	१०	२४	२१	४५	५	५	१०	DOT/SI/07/06	२०६३/०८/१४	२०६९/०३/०५	५
१३	संजाल	पूर्वीचौकी गा.पा. २	५.०६	१०	३३	३४	६७	५	५	१०	DOT/SI/07/07	२०६४/०६/०७	२०६९/०३/०५	५
१४	सृजना	पूर्वीचौकी गा.पा. २	५.१५	१०	३४	३३	६७	५	५	१०	DOT/SI/07/08	२०६४/०६/०७	२०७४/०७५	५
१५	फलाटी	पूर्वीचौकी गा.पा. २	५.२३	१०	२२	२३	४५	६	४	१०	DOT/SI/07/09	२०६४/०६/०७	२०७४/०७५	५
१६	चौपातो	पूर्वीचौकी गा.पा. १	१.४७	९	१७	२१	३८	९	०	९	DOT/SA/19/01	२०६७/०३/३२	२०७८/०९/२८	५
१७	बागवगर	पूर्वीचौकी गा.पा. १	०.४०	९	१८	१८	३६	९	०	९	DOT/SA/19/02	२०६७/०३/३२	२०७८/०९/२८	५
१८	गोर्खेओडार	पूर्वीचौकी गा.पा. १	०.०७	११	२८	२८	५६	११	०	११	DOT/SA/19/03	२०६७/०३/३२	२०७७/१२/२०	५
१९	साजेन्द्रेश्वर चुनेपानी	पूर्वीचौकी गा.पा. १	३.०३	१२	३९	३४	७३	१२	०	१२	DOT/SA/19/04	२०६७/०३/३१	२०७७/०६/२९	५
२०	केरावारी जोगीपोल्ने	पूर्वीचौकी गा.पा. १	६.८०	११	३१	३७	६८	१०	१	११	DOT/SA/19/05	२०६७/०३/३२	२०७३/०३/२८	५
२१	बाजोकोल	पूर्वीचौकी गा.पा. १	०.४४	१२	३४	३०	६४	१२	०	१२	DOT/SA/19/06	२०६८/०३/२०	२०७८/०७/११	५
२२	कालीका	पूर्वीचौकी गा.पा. १	५.००	१३	६८	३९	१०७	१०	३	१३	DOT/SA/19/07	२०६८/०३/२०	२०७३/०३/२८	५

२३	कोलडाँडा	पूर्वीचौकी गा.पा. १	६.००	११	२८	२२	५०	९	२	११	DOT/SA/19/08	२०६८/०३/२०	२०७३/०३/२८	५
२४	डौडीकोट	पूर्वीचौकी गा.पा. १	५.६५	११	३२	२८	६०	१	१०	११	DOT/SA/19/09	२०६८/०३/२०	२०७३/०३/२८	५
२५	भालुओडार	पूर्वीचौकी गा.पा. १	७.००	१५	५३	५१	१०४	१५	०	१५	DOT/SA/19/10	२०६८/०३/२०	२०७३/०३/२८	५
२६	चिन्नेवान्ना ठूलोखोला	पूर्वीचौकी गा.पा. १	०.३४	१४	३७	४६	८३	१४	०	१४	DOT/SA/19/11	२०७१/०७/२२	२०७८/०७/११	५
२७	किम्बेश्वरी	पूर्वीचौकी गा.पा. १	०.१३	१२	३७	२८	६५	१२	०	१२	DOT/SA/19/12	२०७१/०७/२२	२०७८/०७/११	५
२८	अम्बेश्वरी	पूर्वीचौकी गा.पा. १	३.१५	१४	४०	४३	८३	१३	१	१४	DOT/SA/19/13	२०७४/०७/१५		५
२९	कोटभैरव	पूर्वीचौकी गा.पा. ५	२.३३	१५	३९	४१	८०	१५	०	१५	DOT/SA/21/01	२०७४/०३/३०		५
	जम्मा		१०१.८५	३३५.०	९९१	९५८	१९४९	२६८	६७	३३५				
ख.	सिलगढी सब डि.व.का.													
१	गजलात	दि.सि.न.पा. ५	१.५२	८	२६	२०	४६	८	०	८	DOT/SI/17/01	२०६०/१०/२६	२०७३/०५/०७	५
२	लेकठाँटा	दि.सि.न.पा. ५	२.५०	५	२४	१३	३७	२	३	५	DOT/SI/17/02	२०६०/१०/२६	२०७३/०५/०७	५
३	विसाउनी थाप्ला (क)	दि.सि.न.पा. ६	१.५०	११	३०	३४	६४	४	७	११	DOT/SI/17/03	२०६०/१०/२६	२०७४/०३/३०	५
४	विसाउनी थाप्ला (ख)	दि.सि.न.पा. ६	१.००	८	२५	२४	४९	५	३	८	DOT/SI/17/04	२०६०/१०/२६	२०७४/०३/२५	५
५	मष्टामाण्डौ	दि.सि.न.पा. ५	१.५३	६	२३	२०	४३	३	३	६	DOT/SI/17/05	२०६०/१०/२६	२०७३/०५/०७	५
६	सलानी	दि.सि.न.पा. ६	०.८७	११	२३	२७	५०	६	५	११	DOT/SI/17/06	२०६०/१०/२६	२०७३/०७/०४	५
७	ग्वालासैन	दि.सि.न.पा. ५	२.५०	९	३७	३३	७०	७	२	९	DOT/SI/17/07	२०६०/१०/२६	२०७३/०५/०७	५
८	जाकुडा	दि.सि.न.पा. ५	१.५०	५	१६	१४	३०	०	५	५	DOT/SI/17/08	२०६०/१०/२६	२०६६/१०/१६	५
९	पँधेरा खोला	दि.सि.न.पा. ७	०.४६	७	२४	१७	४१	२	५	७	DOT/SI/17/09	२०६०/१०/२६	२०६६/३/१०	५
१०	बोवाटो	दि.सि.न.पा. ९	१.००	६	१३	१५	२८	२	४	६	DOT/SI/17/10	२०६२/०४/२६	२०६६/१०/१३	५
११	बाँदने मन्दिर	दि.सि.न.पा. ९	०.७३	७	२४	१७	४१	१	६	७	DOT/SI/17/11	२०६२/०४/२६	२०६६/१०/१३	५

१२	घट्टे खेत	दि.सि.न.पा. ७	३.००	१०	२२	२७	४९	५	५	१०	DOT/SI/17/12	२०६२/०४/२६	२०७२/०६/२५	५
१३	मालिका	दि.सि.न.पा. ७	४.००	१०	२८	२६	५४	१०	०	१०	DOT/SI/17/13	२०६५/०३/२४		५
१४	परभुवा चुकेआम	दि.सि.न.पा. ७	४.४८	८	१५	२२	३७	३	५	८	DOT/SI/17/14	२०६५/०३/२५	२०७४/०३/३०	५
१५	धम्सेआम खोलाईजर	दि.सि.न.पा. ७	४.५०	५	२०	२४	४४	४	१	५	DOT/SI/17/15	२०६७/०३/३१	२०७३/०३/०७	५
१६	लाटाकाफली	दि.सि.न.पा. ७	८.५०	१०	३८	३०	६८	४	६	१०	DOT/SI/17/16	२०६७/०३/३१	२०७३/०३/०७	५
१७	देउगडो	दि.सि.न.पा. ९	०.६०	५	१९	१८	३७	०	५	५	DOT/SI/18/01	२०६०/१०/२६	२०६६/०३/०८	५
१८	देवस्थल	दि.सि.न.पा. ९	४.००	९	२७	२८	५५	१	८	९	DOT/SI/18/02	२०६०/१०/२६	२०७५/०३/३२	५
१९	कालिका	दि.सि.न.पा. ९	४.००	१२	४४	४८	९२	०	१२	१२	DOT/SI/18/03	२०६०/१०/२६	२०७५/०३/३२	५
२०	कौढुंगा	दि.सि.न.पा. ९	१.६९	७	१६	२८	४४	३	४	७	DOT/SI/18/04	२०६०/१०/२६	२०७४/०३/२५	५
२१	उतिसानी	दि.सि.न.पा. ९	१.६९	६	१८	१९	३७	२	५	६	DOT/SI/18/05	२०६०/१०/२६	२०७४/०३/३०	५
२२	ठूलोढुंगा	दि.सि.न.पा. ९	१.६८	७	२१	२६	४७	३	४	७	DOT/SI/18/06	२०६०/१०/२६	२०७४/०३/२५	५
२३	तेडीपातल	दि.सि.न.पा. ९	२.८०	१०	२८	३४	६२	६	४	१०	DOT/SI/18/07	२०६०/१०/२६	२०७५/०३/३२	५
२४	नमूना	दि.सि.न.पा. ९	१.४३	१०	३७	२६	६३	५	५	१०	DOT/SI/18/08	२०६१/०५/०२	२०७५/०७/०६	५
२५	भगवती	दि.सि.न.पा. ९	१.७०	९	२२	२८	५०	४	५	९	DOT/SI/18/09	२०६१/०५/०२	२०६६/०३/०८	५
२६	देउगडा	दि.सि.न.पा. ९	०.६४	११	३३	३२	६५	५	६	११	DOT/SI/18/10	२०६१/०५/०२	२०६६/३/१०	५
२७	हरियाली	दि.सि.न.पा. ९	१.२०	१०	३७	३२	६९	५	५	१०	DOT/SI/18/11	२०६१/०५/०२	२०७५/०७/०६	५
२८	दिप हरियाली	दि.सि.न.पा. ९	२.६०	१०	२८	२७	५५	५	५	१०	DOT/SI/18/12	२०६१/०५/०२	२०७५/०७/०६	५
२९	बोकडा	दि.सि.न.पा. ९	२.४०	११	३८	२९	६७	८	३	११	DOT/SI/18/13	२०६२/०४/२६	२०७३/५/०७	५
३०	खप्तड पहाड	दि.सि.न.पा. ९	१.४०	१०	३७	३४	७१	४	६	१०	DOT/SI/18/14	२०६२/०४/२६	२०७५/०३/३२	५
३१	खोलाइजर	दि.सि.न.पा. ९	६.५०	१०	३०	४०	७०	८	२	१०	DOT/SI/18/15	२०६६/०३/१०	२०७३/०५/०७	५
३२	छारेओडार	दि.सि.न.पा. ९	१.३५	१०	२४	३३	५७	३	७	१०	DOT/SI/18/16	२०६२/०४/२६	२०६६/०३/१०	५

३३	मौरी	दि.सि.न.पा. ९	५.३३	८	१४	२३	३७	५	३	८	DOT/SI/18/17	२०६६/०३/१०		५
३४	सिता	दि.सि.न.पा. ९	६.१२	६	१२	१६	२८	३	३	६	DOT/SI/18/18	२०६६/०३/१०	२०७३/०७४	५
३५	बर्म	दि.सि.न.पा. ९	४.३९	६	१७	२२	३९	४	२	६	DOT/SI/18/19	२०६६/०३/१०		५
३६	शितल	दि.सि.न.पा. ९	५.८१	८	२६	१९	४५	४	४	८	DOT/SI/18/20	२०६६/०३/१०		५
३७	हमपुजना	दि.सि.न.पा. ९	१.१६	८	१८	२३	४१	८	०	८	DOT/SI/18/21	२०६६/०३/१०	२०७८/०३/२८	५
३८	जलाधार	दि.सि.न.पा. ९	७.२८	११	२६	२७	५३	११	०	११	DOT/SI/18/22	२०६६/०३/१०	२०७३/०५/०७	५
३९	नवदुर्गा	दि.सि.न.पा. ९	२.५८	१२	२३	२६	४९	१०	२	१२	DOT/SI/18/23	२०६६/०३/१०	२०७८/०७/११	५
४०	मिजरा	दि.सि.न.पा. ९	६.७३	९	३०	२१	५१	९	०	९	DOT/SI/18/24	२०६६/०३/१०	२०७३/०३/०७	५
४१	सिमल	दि.सि.न.पा. ९	४.४१	७	१३	१३	२६	४	३	७	DOT/SI/18/25	२०६६/०३/१०	२०७३/०५/०७	५
४२	लक्ष्मी	दि.सि.न.पा. ९	५.३३	८	२२	२०	४२	७	१	८	DOT/SI/18/26	२०६६/०३/१०	२०७३/०५/०७	५
४३	मालुमेला	दि.सि.न.पा. ९	४.६१	७	१५	१४	२९	७	०	७	DOT/SI/18/27	२०६६/०३/१०	२०७३/०३/०७	५
४४	खाउलाडाँडा	दि.सि.न.पा. ९	५.६६	९	२९	३२	६१	९	०	९	DOT/SI/18/28	२०६६/०३/१०	२०७३/०७४	५
४५	ओखलढुंगा	दि.सि.न.पा. ९	८.१७	११	३२	३७	६९	८	३	११	DOT/SI/18/29	२०६६/०३/१०		५
४६	नगने जुगेखोला	दि.सि.न.पा. ९	७.२९	११	३२	३७	६९	८	३	११	DOT/SI/18/30	२०६६/०३/१०	२०७३/०५/०७	५
४७	बोकडा	दि.सि.न.पा. ९	०.९६	१२	२३	२६	४९	१०	२	१२	DOT/SI/18/31	२०६६/०३/१०	२०७८/०७/११	५
४८	देउरापानी	दि.सि.न.पा. ९	५.५०	७	१८	२७	४५	३	४	७	DOT/SI/18/32	२०६७/०३/३१	२०७४/०३/३०	५
४९	खनायोमेला	दि.सि.न.पा. ९	६.७५	७	२३	३०	५३	४	३	७	DOT/SI/18/33	२०६७/०३/३१	२०७४/०३/३०	५
५०	माछेखोला हरियाली	दि.सि.न.पा. ९	६.५०	७	२०	२५	४५	२	५	७	DOT/SI/18/34	२०६७/०३/३१	२०७४/०३/३०	५
५१	बसन्ति	दि.सि.न.पा. ८	१.८०	१०	३१	२४	५५	१	९	१०	DOT/SI/24/01	२०६२/०४/२६		५
	जम्मा		१७१.६५	४३७	१२७१	१३०७	२५७८	२४५	१९३	४३७				

ग.	कालिकास्थान सब डि.व.का.													
१	भेरामुनी	सायल गा.पा. ६	६.१२	१०	३२	२६	५८	४	६	१०	DOT/Sl/08/01	२०६४/०६/०७	२०६९/०३/०५	५
२	चिनाडी	सायल गा.पा. ६	५.३२	१०	३८	२६	६४	५	५	१०	DOT/Sl/08/02	२०६४/०६/०७	२०६९/०३/०५	५
३	चात्यरेढुंगा	सायल गा.पा. ६	५.९०	१०	२०	३१	५१	७	३	१०	DOT/Sl/08/03	२०६४/०६/०७	२०६९/०३/०५	५
४	थला	सायल गा.पा. ६	६.०७	११	३२	३३	६५	५	६	११	DOT/Sl/08/04	२०६४/०६/०७	२०६९/०३/०५	५
५	खाटहाले	सायल गा.पा. ६	५.९६	१०	२३	३३	५६	६	४	१०	DOT/Sl/08/05	२०६४/०६/०७	२०६९/०३/०५	५
६	कालिकास्थान	सायल गा.पा. ६	७.७५	१०	२८	२९	५७	३	७	१०	DOT/Sl/08/06	२०६४/०६/०७	२०६९/०३/०५	५
७	भवानी	सायल गा.पा. ६	३.२४	१५	३३	२४	५७	१०	५	१५	DOT/Sl/08/07	२०६५/०३/२५		५
८	चैले काफल	सायल गा.पा. ६	६.९२	१५	४३	४०	८३	८	७	१५	DOT/Sl/08/08	२०६५/०३/२५	२०७४/०७	५
९	चिलवान्ना	सायल गा.पा. ६	४.७५	१५	४२	३३	७५	१०	५	१५	DOT/Sl/08/09	२०६५/०३/२५	२०७४/०७	५
१०	साजमेलो	सायल गा.पा. ६	४.९१	१५	४०	३५	७५	०	१५	१५	DOT/Sl/08/10	२०६५/०३/२५	२०७४/०७	५
११	देवली	सायल गा.पा. ६	४.९२	१३	३०	३७	६७	१०	३	१३	DOT/Sl/08/11	२०६५/०३/२५		५
१२	पैराडी	सायल गा.पा. ६	४.२५	१३	३८	३१	६९	९	४	१३	DOT/Sl/08/12	२०६५/०३/२५		५
	जम्मा		६६.११	१४७	३९९	३७८	७७७	७७	७०	१४७				
घ.	गोपघाट सब डि.व.का.													
१	सिमार रातापहर	शिखर न.पा. ११	४.००	१५	४५	५५	१००	०	१५	१५	DOT/GO/12/01	२०६०/१०/२६		५
२	कोटीगाउँ	शिखर न.पा. ६	४.२५	१२	३२	४०	७२	०	१२	१२	DOT/GO/16/01	२०६०/१०/२६		५
३	लुडेखोला	शिखर न.पा. ६	४.४६	१२	२२	२६	४८	५	७	१२	DOT/GO/16/02	२०७३/०३/२९		५
४	तेडी	शिखर न.पा. १	५.००	१०	३०	३८	६८	७	३	१०	DOT/DU/29/01	२०६३/०८/१४	२०६८/०३/१९	५
५	मशानेश्वर	शिखर न.पा. १	५.००	१३	५७	५१	१०८	१२	१	१३	DOT/DU/29/02	२०६३/०८/१४	२०६८/०३/१९	५
६	मिलन	शिखर न.पा. १	५.००	१३	३०	६७	९७	८	५	१३	DOT/DU/29/03	२०६३/०८/१४		५

७	जोतेसेली	शिखर न.पा. १	२.९५	१३	४४	५९	१०३	१३	०	१३	DOT/DU/29/04	२०७५/०३/३२		५
८	चारसिम	शिखर न.पा. १	३.०५	१३	५३	३१	८४	१३	०	१३	DOT/DU/29/05	२०७५/०३/३२		५
९	निलपाल	शिखर न.पा. २	५.००	१३	३४	३९	७३	६	७	१३	DOT/GO/31/01	२०६३/०८/१४		५
१०	मसानी गौणीवाघ	शिखर न.पा. २	५.००	१३	३१	३७	६८	९	४	१३	DOT/GO/31/02	२०६३/०८/१४		५
११	भागेश्वर	शिखर न.पा. २	५.००	१३	३६	३७	७३	९	४	१३	DOT/GO/31/03	२०६३/०८/१४		५
१२	तेडी गजर्याल	शिखर न.पा. २	३.३३	१५	५३	५८	१११	८	७	१५	DOT/GO/31/04	२०७४/०३/३०	२०७८/११/०३	५
१३	ग्वालेगोठ	शिखर न.पा. ३	३.७१	११	२८	३२	६०	४	७	११	DOT/GO/32/01	२०६२/०४/२६	२०७८/०९/२८	५
१४	भिताडी बेलभाडी	शिखर न.पा. ३	६.७२	११	४०	३७	७७	४	७	११	DOT/GO/32/02	२०६५/०३/२५	२०७४/०३/२५	५
१५	मतेडाडा	शिखर न.पा. ३	६.००	६	२४	१९	४३	३	३	६	DOT/GO/32/03	२०६६/०२/०८		५
१६	फेराको डाँडा	शिखर न.पा. ३	५.६९	५	२२	२१	४३	३	२	५	DOT/GO/32/04	२०६६/०२/०८		५
१७	भिनभिड	शिखर न.पा. ३	६.००	१२	५०	४८	९८	६	६	१२	DOT/GO/32/05	२०७३/०३/२९		५
	जम्मा		८०.१६	२००	६३१	६९५	१३२६	११०	९०	२००				
ड.	दुर्गामाण्डौ सब डि.व.का.													
१	गडरी	के.आई. सिंह गा.पा. ६	०.५६	६	२६	१९	४५	३	३	६	DOT/DU/28/01	२०६२/०४/२६		५
२	पिल्केश्वर	के.आई. सिंह गा.पा. ६	४.००	११	३८	३४	७२	७	४	११	DOT/DU/28/02	२०६५/०३/२५	२०७५/०७६	५
३	ओखलढुंगा	के.आई. सिंह गा.पा. ६	४.४५	१०	४०	३५	७५	८	२	१०	DOT/DU/28/03	२०६५/०३/२५	२०७४/०७५	५
४	ससैपाल	के.आई. सिंह गा.पा. ६	४.५५	११	३९	३७	७६	११	०	११	DOT/DU/28/04	२०६५/०३/२५	२०७५/०७६	५
५	राधाकृष्ण	के.आई. सिंह गा.पा. ६	६.५०	१२	२८	२६	५४	११	१	१२	DOT/DU/28/05	२०६६/०३/०७	२०७३/०३/२८	५
६	दुगादेवी	के.आई. सिंह गा.पा. ६	६.२५	११	१८	१६	३४	११	०	११	DOT/DU/28/06	२०६६/०३/०७	२०७३/०३/२८	५
७	शिवशंकर	के.आई. सिंह गा.पा. ६	३.१३	१३	४०	२७	६७	१३	०	१३	DOT/DU/28/07	२०६६/०३/०७		५
८	भुमेश्वरी	के.आई. सिंह गा.पा. ६	२.०३	१४	३७	४३	८०	१४	०	१४	DOT/DU/28/08	२०६७/०३/२१	२०७३/०३/२८	५

९	सिताराम	के.आई. सिंह गा.पा. ६	२.०४	१२	२९	२२	५१	१२	०	१२	DOT/DU/28/09	२०६७/०३/२१	२०७३/०३/२८	५
१०	कुलेश्वरी	के.आई. सिंह गा.पा. ६	२.०४	१०	३४	२६	६०	१०	०	१०	DOT/DU/28/10	२०६७/०३/२१	२०७३/०३/२८	५
११	लक्ष्मीनारायण	के.आई. सिंह गा.पा. ६	४.०६	१२	२९	३३	६२	१२	०	१२	DOT/DU/28/11	२०६७/०३/२१	२०७३/०३/२५	५
१२	कालिका	के.आई. सिंह गा.पा. ६	३.८१	१०	२५	२५	५०	१०	०	१०	DOT/DU/28/12	२०६७/०६/८	२०७५/०७/६	५
१३	भगवती	के.आई. सिंह गा.पा. ६	३.४४	१०	३०	३५	६५	१०	०	१०	DOT/DU/28/13	२०६७/०६/८	२०७५/०७/६	५
१४	एकता	के.आई. सिंह गा.पा. ६	४.५४	१४	३३	२७	६०	१४	०	१४	DOT/DU/28/14	२०७४/०३/३०		५
१५	दुर्गाकलारे	के.आई. सिंह गा.पा. ६	३.५४	१०	२१	२६	४७	१०	०	१०	DOT/DU/28/15	२०७४/०३/३०		५
१६	सालगडा	के.आई. सिंह गा.पा. ४	४.२९	१०	२६	२८	५४	१०	०	१०	DOT/DU/27/01	२०६८/०३/१९	२०७४/०३/३०	५
१७	रम्भा	के.आई. सिंह गा.पा. ४	४.३२	१०	३२	२५	५७	१०	०	१०	DOT/DU/27/02	२०६८/०३/१९	२०७४/०३/३०	५
१८	लाटाकाफली	के.आई. सिंह गा.पा. ४	३.८१	१०	२५	३४	५९	१०	०	१०	DOT/DU/27/03	२०६८/०३/१९	२०७४/०३/३०	५
१९	चुनहुंगा	के.आई. सिंह गा.पा. ४	३.४४	१०	२०	१७	३७	८	२	१०	DOT/DU/27/04	२०६८/०३/१९	२०७४/०३/३०	५
२०	दुर्गादेवी	के.आई. सिंह गा.पा. ४	३.७६	१०	२९	३९	६८	१०	०	१०	DOT/DU/27/05	२०६८/०३/१९	२०७४/०३/३०	५
	जम्मा		७४.५६	२१६	५९९	५७४	११७३	२०४	१२	२१६				
छ.	जोरायल सब डि.व.का.													
१	घनघाट (क)	जोरायल गा.पा. ३	६.४५	१५	४२	४३	८५	८	७	१५	DOT/JO/33/01	२०६६/०१/१३	२०७४/०३/२५	५
२	कैलपाल	जोरायल गा.पा. ३	२.८३	१२	४५	३६	८१	६	६	१२	DOT/JO/33/02	२०६६/०१/१३	२०७४/०३/२५	५
३	घनघाट (ख)	जोरायल गा.पा. ३	१.०९	१५	४५	४५	९०	१०	५	१५	DOT/JO/33/03	२०६६/०१/१३	२०७४/०३/२५	५
४	मसानी	जोरायल गा.पा. ६	६.०५	१०	३७	४३	८०	३	७	१०	DOT/JO/40/01	२०६४/०६/०७	२०७५/०७/६	५
५	गरिवी निवारण	जोरायल गा.पा. ६	६.२५	७	२६	२०	४६	३	४	७	DOT/JO/40/02	२०६४/०६/०७	२०७५/०७/६	५
६	मष्टा	जोरायल गा.पा. ६	१.४१	७	२०	२३	५३	०	७	७	DOT/JO/40/03	२०६६/०३/०८	०७/०९/२८	५
७	नवदुर्गा	जोरायल गा.पा. ६	६.५०	९	१८	२४	४२	२	७	९	DOT/JO/40/04	२०६६/०३/०८	०७/०३/३२	५

८	भगवती	जोरायल गा.पा. ६	६.५०	८	१८	२२	४०	२	६	८	DOT/JO/40/05	२०६६/०३/०८	०७१/०३/३२	५
९	समैजी	जोरायल गा.पा. ६	६.७५	९	२६	२८	५४	३	६	९	DOT/JO/40/06	२०६६/०३/०८	०७१/०३/३२	५
१०	कालिका	जोरायल गा.पा. ६	०.६७	८	१९	२२	४१	०	८	८	DOT/JO/40/07	२०६६/०३/०८	२०७७/०९/२८	५
११	भागेश्वर	जोरायल गा.पा. ६	८.११	११	३३	३२	६५	६	५	११	DOT/JO/40/08	२०६७/०३/३१	२०७१/०७२	५
१२	गडरी	जोरायल गा.पा. ६	३.५४	७	२४	२६	५०	३	४	७	DOT/JO/40/09	२०६८/०३/३१	२०७५/०७६	५
१३	सुनसरी	जोरायल गा.पा. ६	४.१९	१०	३१	३२	६३	६	४	१०	DOT/JO/40/10	२०६८/०३/३१	२०७३/०३/२८	५
१४	बगर	जोरायल गा.पा. ६	५.५८	११	३८	३७	७५	५	६	११	DOT/JO/40/11	२०६८/०३/३१	२०७५/०७६	५
१५	बरौ	जोरायल गा.पा. ६	४.५३	१०	३९	३१	७०	६	४	१०	DOT/JO/40/12	२०६८/०३/३१	२०७५/०७६	५
१६	जनसेवा	जोरायल गा.पा. ६	४.५०	६	१९	२०	३९	२	४	६	DOT/JO/40/13	२०७३/०३/२८		५
१७	सरस्वती	जोरायल गा.पा. ६	४.४५	६	१८	२१	३९	२	४	६	DOT/JO/40/14	२०७३/०३/२८		५
१८	तिजडाँडा	जोरायल गा.पा. ४	३.००	८	१९	१८	३७	६	२	८	DOT/JO/43/01	२०६८/०३/२०	२०७३/०३/२८	५
१९	नानाखेत	जोरायल गा.पा. ४	०.९५	१२	२६	२९	५५	६	६	१२	DOT/JO/43/02	२०६८/०३/२०	२०७३/०३/२८	५
२०	अलेडा	जोरायल गा.पा. ४	०.९१	१३	४४	३५	७९	७	६	१३	DOT/JO/43/03	२०६८/०३/२०	२०७३/०३/२८	५
२१	मल्लो सिराड	जोरायल गा.पा. ४	३.७५	५	१२	११	२३	४	१	५	DOT/JO/43/04	२०६८/०३/२०	२०७३/०३/२८	५
२२	केदार	जोरायल गा.पा. ४	७.६३	१५	४४	४३	८७	१४	१	१५	DOT/JO/43/05	२०७३/०७४		५
२३	गुफा	जोरायल गा.पा. ४	९.४१	१५	३६	४३	७९	१४	१	१५	DOT/JO/43/06	२०७३/०७४		५
	जम्मा		१०५.०५	२२९	६७९	६८४	१३७३	११८	१११	२२९				
ज.	लानाकेदारेश्वर सब डि.व.का.													
१	एकलेगड्यानी	बडीकेदार गा.पा. ४	२.३३	५	१९	१७	३६	२	३	५	DOT/KE/39/01	२०६४/०६/०७		५
२	लक्ष्मी	बडीकेदार गा.पा. ४	४.४०	८	३६	२७	६३	४	४	८	DOT/KE/39/02	२०६५/०३/२५	२०७१/०३/०३	५
३	चिमन्टैला	बडीकेदार गा.पा. ४	३.८१	६	२९	२७	५६	३	३	६	DOT/KE/39/03	२०६५/०३/२५	२०६९/०७०	५

४	मष्टा	बडीकेदार गा.पा.	४	५.२०	६	२२	२६	४८	३	३	६	DOT/KE/39/04	२०६५/०३/२५	२०७५/०७६	५
५	कैलपाल	बडीकेदार गा.पा.	४	४.६९	६	२९	२३	५२	२	४	६	DOT/KE/39/05	२०६५/०३/२५	२०७५/०७६	५
६	भगवती	बडीकेदार गा.पा.	४	४.६०	६	२९	२०	४९	२	४	६	DOT/KE/39/06	२०६५/०३/२५	२०७५/०७६	५
७	बेताल	बडीकेदार गा.पा.	४	४.९८	६	९५	९९	३४	२	४	६	DOT/KE/39/07	२०६५/०३/२५	२०७५/०३/३२	५
८	शिव पार्वती	बडीकेदार गा.पा.	४	४.६२	९	३३	३८	७	९	८	९	DOT/KE/39/08	२०६५/०३/२५	२०७९/०३/३२	५
९	हरियाली	बडीकेदार गा.पा.	४	२.८०	६	२६	२८	५४	३	३	६	DOT/KE/39/09	२०६८/०३/२०	२०७४/०७४	५
१०	प्रगतिशिल	बडीकेदार गा.पा.	४	५.३९	१०	४५	४३	८८	४	६	१०	DOT/KE/39/10	२०६८/०३/२०	२०७५/०३/३२	५
११	चन्द्रमुखी	बडीकेदार गा.पा.	४	४.८०	१०	३५	३३	६८	५	५	१०	DOT/KE/39/11	२०६८/०३/२०	२०७५/०३/३२	५
१२	मसानी	बडीकेदार गा.पा.	४	६.४९	१४	४९	४९	९८	४	१०	१४	DOT/KE/39/12	२०६८/०३/२०	२०७५/०७६	५
१३	भावर बेताल	बडीकेदार गा.पा.	४	४.६८	११	३६	३५	७	५	६	११	DOT/KE/39/13	२०६८/०३/२०	२०७५/०७६	५
१४	नवदुर्गा	बडीकेदार गा.पा.	४	४.६९	११	४४	३५	७९	८	३	११	DOT/KE/39/14	२०६८/०३/२०	२०७५/०७६	५
१५	महन्याल	बडीकेदार गा.पा.	४	२.२४	६	२७	१९	४६	३	३	६	DOT/KE/39/15	२०६८/०३/२०	२०७५/०७६	५
१६	त्रिवेणी	बडीकेदार गा.पा.	४	२.५८	५	२३	२७	५०	२	३	५	DOT/KE/39/16	२०६८/०३/२०	२०७५/०३/३२	५
१७	सिद्धबाबा	बडीकेदार गा.पा.	४	२.५५	१५	५८	४२	१००	४	३	७	DOT/KE/39/17	२०७२/०७३	२०७७/१२/२२	५
१८	पितरखोला	बडीकेदार गा.पा.	४	२.९२	१३	३९	३५	६६	६	७	१३	DOT/KE/39/18	२०७४/०३/३०		५
१९	बाचखाली	बडीकेदार गा.पा.	४	२.८२	१३	४९	४६	८७	५	८	१३	DOT/KE/39/19	२०७४/०३/३०		५
२०	केदारमाण्डौ	बडीकेदार गा.पा.	४	२.७३	७	१९	२६	४५	४	३	७	DOT/KE/39/20	२०७५/०३/३२		५
२१	महुन्याल	बडीकेदार गा.पा.	४	२.०९	९	३२	२७	५९	५	४	९	DOT/KE/39/21	२०७५/०३/३२		५
२२	जागृती	बडीकेदार गा.पा.	५	७.८१	८	२०	२९	४९	३	५	८	DOT/KE/48/01	२०६४/०६/०७		५
२३	थानकोट	बडीकेदार गा.पा.	५	८.७६	९	१९	२३	४२	२	७	९	DOT/KE/48/02	२०६४/०६/०७	२०७२/०७३	५
२४	आदर्श	बडीकेदार गा.पा.	५	७.७६	८	१७	२८	४५	२	६	८	DOT/KE/48/03	२०६४/०६/०७	२०७२/०७३	५
२५	जनज्योती	बडीकेदार गा.पा.	५	७.३८	८	२९	२९	४२	३	५	८	DOT/KE/48/04	२०६४/०६/०७	२०७२/०७३	५

२६	केदार	बडीकेदार गा.पा.	५	४.४५	८	२७	२५	५२	६	२	८	DOT/KE/48/05	२०६५/०३/२५	२०७१/०३/०३	५
२७	मचुवाल	बडीकेदार गा.पा.	५	७.२५	९	१९	२४	४३	२	७	९	DOT/KE/48/06	२०६६/०३/०८	२०७८/०३/२०	५
२८	जिवनदेउ	बडीकेदार गा.पा.	५	६.७५	९	४१	३७	७८	६	३	९	DOT/KE/48/07	२०६६/०३/०८	२०७१/०३/३२	५
२९	नवादेउ	बडीकेदार गा.पा.	५	६.०७	९	३०	२७	७६	३	६	९	DOT/KE/48/08	२०६६/०३/०८	२०७९/०२/१८	५
३०	सिराडा	बडीकेदार गा.पा.	५	६.३०	१०	२१	२४	४५	३	७	१०	DOT/KE/48/09	२०६७/०३/३१	२०७२/०७३	५
३१	मालिका	बडीकेदार गा.पा.	५	६.६७	१०	२६	२८	५४	३	७	१०	DOT/KE/48/10	२०६७/०३/३१	२०७२/०७३	५
३२	वेतालदेउ	बडीकेदार गा.पा.	५	७.६०	८	१९	२६	४५	४	४	८	DOT/KE/48/11	२०६७/०३/३१	२०७४/०३/२५	५
३३	मगराउ	बडीकेदार गा.पा.	५	७.०९	७	३२	२१	५३	४	३	७	DOT/KE/48/12	२०६७/०३/३१	२०७४/०३/२५	५
३४	गोगनपानी	बडीकेदार गा.पा.	५	८.०२	८	३२	१७	४९	४	४	८	DOT/KE/48/13	२०६७/०३/३१	२०७४/०३/२५	५
३५	प्रगतिशिल	बडीकेदार गा.पा.	५	७.७५	८	१६	२३	३९	२	६	८	DOT/KE/48/14	२०६७/०३/३१	२०७३/०३/२९	५
३६	भैसीखर्क	बडीकेदार गा.पा.	५	७.६५	५	३०	२७	५७	५	०	५	DOT/KE/48/15	२०६७/०३/३१	२०७४/०३/२५	५
३७	धुकोट	बडीकेदार गा.पा.	५	४.५५	९	१३	१२	२५	६	३	९	DOT/KE/48/16	२०६७/०३/३१	२०७२/०७३	५
३८	कालापानी	बडीकेदार गा.पा.	५	४.७०	९	१६	१७	३३	६	३	९	DOT/KE/48/17	२०६७/०३/३१	२०७२/०७३	५
३९	चौतारी	बडीकेदार गा.पा.	५	४.८०	७	२२	२२	४४	३	४	७	DOT/KE/48/18	२०६७/०३/३१	२०७२/०७३	५
४०	शिवशक्ती	बडीकेदार गा.पा.	५	५.००	११	३७	४०	७७	४	७	११	DOT/KE/48/19	२०७२/०७३	२०७७/११/२५	५
४१	पत्मिला	बडीकेदार गा.पा.	१	३.७९	६	१८	१५	३३	३	३	६	DOT/KE/50/01	२०६४/०६/०७		५
४२	खडहर	बडीकेदार गा.पा.	२	५.२६	५	१८	२२	४०	२	३	५	DOT/KE/50/02	२०६४/०६/०७		५
४३	देउलीगडा	बडीकेदार गा.पा.	१	२.५५	५	१०	१३	२३	२	३	५	DOT/KE/50/03	२०६४/०६/०७	२०७४/०३/२५	५
४४	जिम्जीमियानी	बडीकेदार गा.पा.	१	२.७२	५	१८	१९	३७	२	३	५	DOT/KE/50/04	२०६४/०६/०७	२०७२/०७३	५
४५	जय हनुमान	बडीकेदार गा.पा.	२	३.६३	५	२२	२४	४६	२	३	५	DOT/KE/50/05	२०६४/०६/०७		५
४६	कृष्णा	बडीकेदार गा.पा.	२	४.३७	५	१४	१७	३१	२	३	५	DOT/KE/50/06	२०६४/०६/०७		५
४७	मोहन्यालेश्वर	बडीकेदार गा.पा.	२	६.६३	७	१८	१५	३३	२	५	७	DOT/KE/50/07	२०६४/०६/०७		५

४८	गुराँसे डाँडा	बडीकेदार गा.पा. १	३.१३	५	१४	२०	३४	२	३	५	DOT/KE/50/08	२०६४/०६/०७		५
४९	सूर्य विनायक	बडीकेदार गा.पा. २	३.१३	५	१५	१६	३१	२	३	५	DOT/KE/50/09	२०६५/०३/२५		५
५०	तुसारेपानी	बडीकेदार गा.पा. २	२.३८	५	१८	१६	३४	२	३	५	DOT/KE/50/10	२०६५/०३/२५		५
५१	शान्ति	बडीकेदार गा.पा. २	२.०६	५	२३	१७	४०	२	३	५	DOT/KE/50/11	२०६५/०३/२५		५
५२	धैरेनी	बडीकेदार गा.पा. २	२.७५	५	१३	१४	२७	२	३	५	DOT/KE/50/12	२०६५/०३/२५		५
५३	जनजाती	बडीकेदार गा.पा. २	२.२५	५	१६	२२	३८	२	३	५	DOT/KE/50/13	२०६५/०३/२५		५
५४	कोदेरी	बडीकेदार गा.पा. २	३.३८	५	२०	१७	३७	२	३	५	DOT/KE/50/14	२०६५/०३/२५		५
५५	प्रहलाद	बडीकेदार गा.पा. २	३.२५	६	१६	१७	३३	३	३	६	DOT/KE/50/15	२०६५/०३/२५	२०७१/०३/३२	५
५६	जमुनाधारी	बडीकेदार गा.पा. २	३.१३	६	१४	१९	३३	३	३	६	DOT/KE/50/16	२०६५/०३/२५		५
५७	बेताल	बडीकेदार गा.पा. २	३.२५	६	१६	१७	३३	३	३	६	DOT/KE/50/17	२०६५/०३/२५	२०७१/०३/३२	५
५८	जनप्रिय	बडीकेदार गा.पा. २	३.८२	५	१५	१७	३२	२	३	५	DOT/KE/50/18	२०६५/०३/२५		५
५९	बेहरी	बडीकेदार गा.पा. २	४.९५	७	११	१७	२८	७	०	७	DOT/KE/50/19	२०६६/०३/०८		५
६०	शिकारी बेताल	बडीकेदार गा.पा. १	३.५९	५	१५	२१	३६	०	५	५	DOT/KE/50/20	२०६७/०३/३१	२०७४/०३/२५	५
६१	गौरा देवी	बडीकेदार गा.पा. १	५.७०	५	१६	१३	२९	५	०	५	DOT/KE/50/21	२०६७/०३/३१	२०७२/०७३	५
६२	लक्ष्मी	बडीकेदार गा.पा. १	६.३१	६	१९	१९	३८	६	०	६	DOT/KE/50/22	२०६७/०३/३१	२०७२/०७३	५
६३	सरस्वती	बडीकेदार गा.पा. १	८.३८	५	१७	२३	४०	५	०	५	DOT/KE/50/23	२०६७/०३/३१	२०७२/०७३	५
	जम्मा		२९७.३०	४६६	१५०४	१५१५	३०३८	२११	२४७	४५८				
	कुल जम्मा		८९६.६८	२०३०	६०७४	६१११	१२२१४	१२३३	७९०	२०२२				

अनुसूची ७ : वन पैदावार निकासी, वेरुजु र वन मुद्दा सम्बन्धी विवरण

१. काठको विवरण

क. आ.व. २०७८/०७९ र विगत आ.व.मा ढलापडा/सुखडखडा रुखहरुवाट संकलन भई निकासी भएको सामुदायिक वनहरुको काठको विवरण

सि.नं.	प्रजाती	गोलिया थान	परीमाण (क्यु. फिट)	दाउरा (चट्टा)	समुह कोषको रकम (रु.)	राजश्व रु.	मु.अ.कर (रु.)	संकलन खर्च रु.	कैफियत (समुह संख्या)
१.	खोटे सल्ला	१२,२७८	१,४७,३९०.१८	१६.२१	३,०१,७५,३२०।७	९,०९,७९५।	५९,८५,२९२।	१,५९,८८,४८९।	४८
२.	साल	३,४९०	२८,८९०.८९	२५.५	३,३२,९०,४७४।	७३,४२,३६०।	५९,७५,१८१।	७९,४२,००५।	१३
३.	बाँझ	४१९	२,८७६.४६	८०	७,६९,५३५।	१०,८१,२००।	२,४१,५७५।	१०,८१,२००।	२
४.	उत्तिस	९८	८७९.४९	०					२
५.	कटुस	७३	४७८.६	०					४
६.	जामुन	२	११.८९	०					१
७.	अन्य प्रजाती	—	—	५१					३
जम्मा		१६,३६०	१,८०,५२७.५	१७२.७	६,४२,३५,३३०।	९३,३३,३५५।	१,२२,०२,०४८।	२,५०,११,६९४।	५६

(नोट : उत्तिस, कटुस, जामुन प्रजातीका काठ र अन्य प्रजातीका दाउराको राजश्व लगायतको रकम माथि उल्लेखित सम्बन्धीत सामुदायिक वनको बाँझ लगायत प्रजातीको राजश्व सहितको रकममा एकमुष्ट समावेश गरिएको)

ख. निजी आवादीको काठ निकासी विवरण

सि.नं.	प्रजाती	गोलिया थान	परीमाण (क्यु. फिट)	दाउरा (चट्टा)	मु.अ.कर (रु.)	कैफियत
१.	खोटे सल्ला	२,२४५	८,०१४.८५	०	१,६४,७१५।	कालिकास्थान, सिलगढी र जोरायल सब डि.व.का अन्तर्गतका १२ निजी वन धनीका रुखहरु कटान भएका ।
२.	खयर	१,२०१	९०१.३३	०	१,१७,३०५।	
जम्मा		३,४४६	८,९१६.१८	०	२,८२,०२०।	

२. गैरकाष्ठ वन पैदावार निकासी सम्बन्धि विवरण

क. सरकारद्वारा व्यवस्थित वनबाट निकासी भएको जडीवुटी विवरण

सि.नं.	जडीवुटीको नाम	इकाई	परिमाण	राजश्व (रु.)	मु.अ.कर (रु.)	कैफियत
१	तेजपात	के.जी.	३५,७००	४,०१,०००।	२१,६४५।	नेपालगन्ज, दाङ्ग, महेन्द्रनगर, रुपन्देही, धनुषा निकासी भएको ।
२	दालचिनी	के.जी.	१,४००			
३	रिठा	के.जी.	४२,५००			
४	अमला	के.जी.	७,०००			
५	अल्लो	के.जी.	२,५००			
६	सुगन्धवाल	के.जी.	५०			
७	बोभो	के.जी.	५००			
८	पाखनवेद	के.जी.	१,०००			
९	हरो	के.जी.	१,०००			
१०	वरो	के.जी.	१,०००			
११	चुत्रो	के.जी.	४००			
जम्मा			९३,०५०			
१२	सल्लाको आँख्ला (विगत आ.व.मा संकलित ५,००० गोटा समेत)	गोटा	२७,५००	४,०१,०००।	२१,६४५।	
कुल जम्मा				४,०१,०००।	२१,६४५।	

ख. सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको वन क्षेत्रबाट निकासी भएको जडीवुटी विवरण

सि.नं.	जडीवुटीको नाम	इकाई	परिमाण	समुह कोष (रु.)	मु.अ.कर (रु.)	कैफियत
१	तेजपात	के.जी.	३३,४९७	८१,१४३।	१०,५६१।	३५ वटा
२	दालचिनी	के.जी.	१,६००	१९,५१५।	६,८२४।	समुहहरुबाट
३	रिठा	के.जी.	२,२७८	८,००५।	१,०४१।	जडीवुटी
४	काउलो वोक्रा	के.जी.	४,३१२	१,३२,१४२।	१२,४४५।	संकलन भई
५	अल्लो	के.जी.	६,९००	३७,६७५।	४,९०१।	वाँके, दाङ्ग,
६	पाखनवेद	के.जी.	५,७००	४२,७५०।	५,५५७।	जनकपुर, महेन्द्रनगर

७	कचुर	के.जी.	२,५००	१३,७५०।	१,७८८	निकासी भएको ।
	जम्मा		५६,७८७	३,३४,९८०।	४३,११७।५	
८	सल्ला आँख्ला	गोटा	२,४५,३३५	१३,६९,४६५।	१,७८,१५९।	
	जम्मा			१७,०४,४४५।	२,२१,२७६।५	

ग. निजी आवादी क्षेत्रबाट निकासी भएको जडीवुटी विवरण

सि.नं.	जडीवुटी प्रजाती	परिमाण (के.जी.)	अग्रिम आयकर (रु.)	कैफियत
१	रिठा	४१,४५०	२,१००।	५ वटा निजी आवादीबाट जडीवुटी संकलन भई नेपालगन्ज र भैरहवा निकासी भएको ।
	जम्मा	४१,४५०	२,१००।	

घ. खोटो निकासी सम्बन्धी विवरण

अ. सरकारद्वारा व्यवस्थित वन

सि.नं.	वनको नाम	टिना संख्या	परिमाण (के.जी.)	राजश्व (रु.)	मु.अ.कर (रु.)	कैफियत
१	राष्ट्रिय वन	४,७५०	७३,५२०	८,८२,२४२	१,१४,६९६	ग्वानी र सरस्वतीनगर रा.व.बाट दिव्या रोजिन एण्ड टर्पेन्टाईन प्रा.लि. द्वारा संकलन भई निकासी भएको ।

आ. सामुदायिक वन

सि.नं.	खोटो कम्पनीको नाम	टिना संख्या	परिमाण (के.जी.)	सा.व. कोष (रु.)	मु.अ.कर (रु.)	कैफियत (सा.व. संख्या)
१	दिव्या रोजिन एण्ड टर्पेन्टाईन प्रा.लि. अत्तरीया, कैलाली	१०,६५२	१,७७,८९७	२१,३४,७६४।	२,७७,५२७।	१२ समुह
२	हिमचुली रोजिन एण्ड हर्वल प्रो. प्रा.लि. गोदावरी, कैलाली	१४,८८४	२,५९,६६१.३	३१,१५,९४५।	४,०५,०८०।	२० समुह
	जम्मा	२५,५३६	४,३७,५५८.३	५२,५०,७०९।	६,८२,६०७।	३२ समुह

४. विभिन्न श्रोतबाट प्राप्त राजश्व आम्दानी सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	विवरण	इकाई	परिमाण	दर	राजश्व रु.	कैफियत
१	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क (वोलपत्र विक्री, सा.व. प्रमाण पत्र वापत)	गोटा	-	ल.स.	५०,४२५।०	

२	वन क्षेत्रको रोयल्टी (चमेलिया जलविद्युत आयोजनाले वन क्षेत्र प्रयोग गरे वापत)	हेक्टर	-	३६००	२,६७,७३०।८१	
जम्मा					३,१८,१५५।८१	

५. वेरुजु सम्बन्धी विवरण

आ.व. २०७८/०७९ सम्मको फर्स्यौट भएर बाँकी वेरुजु रकम (रु.)	आ.व. २०७७/७८ सम्मको वेरुजु रकम (रु.)	आ.व. २०७८/०७ ९ मा फर्स्यौट रकम (रु.)	प्रतिक्रिया बाट सं.प. भएको	बाँकी वेरुजु रकम (रु.)	सम्परिक्षणको लागि पठाईएको वेरुजु रकम (रु.)
१,८४,९०३।८	१,८४,९०३।८	०	०	१,८४,९०३।८	१,९८,०००।

६. वन मुद्दा सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	गत आ.व. सम्मका मुद्दा संख्या	चालु आ.व. मा दायर संख्या	जम्मा मुद्दा संख्या	चालु आ.व. मा फैसला भएको संख्या	बाँकी मुद्दा संख्या	कैफियत
१	८	३	११	०	११	जरायोको चोरीशिकार, अवैध वन पैदावार ओसारपसार र वन क्षेत्रमा बन्दुक पड्काएको ।

७. आ.व. २०७८/०७९ मा डिभिजन वन कार्यालय, डोटीद्वारा हटाईएको अतिक्रमणको विवरण

सि.नं.	अतिक्रमण खाली गरिएको क्षेत्रको ठेगाना	अतिक्रमण खाली गरिएको समय	हटाईएका घर, टहरा संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	कैफियत
१	जिल्लाभरि	वर्षैभरि	घर, टहरा नभएको तर आवाद गरेको	०.५	

(नोट: डोटी जिल्लाको ४६.६ हेक्टर अतिक्रमित वन क्षेत्र मध्ये ०.५ हेक्टर (१.०७%) वन क्षेत्र अतिक्रमणबाट खालि गरिएको ।)

द. आ.व. २०७८/०७९ मा डोटी जिल्लाको वन क्षेत्रमा लागेको वन डढेलो र वन डढेलो नियन्त्रण सम्बन्धी विवरण

सि.नं	वन डढेलो लागेका क्षेत्रहरू	वन डढेलो लागेका समुह संख्या	वन डढेलो लागेको अनुमानित क्षेत्र (हेक्टर)	वन डढेलोबाट भएको क्षती	कैफियत
१	जिल्लाभरि विशेषतः जोरायल र लानाकेदारेश्वर सब डि.व.का. क्षेत्र	१०० भन्दा वढी वन क्षेत्रको ४०० भन्दा वढी स्थानमा वन डढेलो लागेको अनुमान गरिएको ।	२५,०००	शिखर न.पा. ८ मा १ जना घाइते र जोरायल गा.पा. ३ मा घर गोठ जल्ल गर्ई पशुधनको क्षती भएको । वन क्षेत्रमा विरुवा र वल्लावल्लीको नोक्सानी भएको ।	२०७८ चैत्र अन्तिम साताबाट लागेको वन डढेलो मध्ये करीव एक तिहाई वन क्षेत्रको डढेलो नियन्त्रणमा लिईएको र वर्षातका कारण वन डढेलो थप फैलिनबाट रोकिएको ।

अनुसूची ८ : विरुवा वितरण एवं वृक्षारोपणको विवरण

क. फलफूलका विरुवा वितरणको विवरण

सि.नं.	वितरण गरेको सब डि.व.का. क्षेत्र	वितरण गरिएका फलफूल विरुवाहरू संख्या						
		सुन्तला	कागती	अमिला	भोगटे	लिची	अम्बा	कटहर
१.	सिलगढी	४८७	१,५००	१,४१५	२००	५००	११००	९६०
२.	दुर्गामाण्डौं	२,०००	०	०	२५०	०	०	०
३.	चनुकाँडा	२००	०	०	०	०	०	०
४.	जोरायल	१,८१३	२००	२००	१८५	०	२००	२०
५.	लानाकेदारेश्वर	१,५००	१,५००	२००	५५०	०	७००	२०
जम्मा		६,०००	३,२००	१,८१५	१,१८५	५००	२,०००	१,०००

ख. हिउँदे फलफूल तथा जडीवुटीका विरुवाहरू खरिद गरी रोपणको विवरण (डिभिजन वन कार्यालयहरू तर्फ)

सि.नं.	व्यक्ति/समुहको नाम	ठेगाना	ओखर	आरुवखडा	नास्याती	जम्मा विरुवा
१	मिहिनेती क.व.	पूर्वीचौकी गा.पा. २	१,१००	०	०	१,१००
२	वाराही क.व.	पूर्वीचौकी गा.पा. २	१,१००	०	०	१,१००
३	खोलाइजर क.व.	दि.सि.न.पा. ९	१,०००	०	०	१,०००

४	देवेन्द्र खड्का	पूर्वीचौकी गा.पा. १	६००	१००	१००	८००
५	शम्भु जोशी	पूर्वीचौकी गा.पा. १	५००	०	१००	६००
६	साततला सालिम गहिरा अल्यानी सल्यानी	पूर्वीचौकी गा.पा. ७	५००	०	०	५००
७	रानी सोरानी नाइना सा.व.	पूर्वीचौकी गा.पा. ४	५००	०	०	५००
८	कफलडा रानीवन सा.व.	जोरायल गा.पा. २	५००	०	०	५००
९	जन सा.व.	जोरायल गा.पा. ३	१,०००	०	०	१०००
जम्मा			६,६००	१००	२००	७,९००

(नोट : साथै डोटी जिल्लाको जोरायल गा.पा. २ अन्तर्गत निजी कृषकको जग्गामा ३००० गोटा टिमुर र १००० गोटा तेजपातका विरुवाहरु खरिद गरी रोपण गरेको ।)

ग. बृहत वृक्षारोपण गरेको वन क्षेत्रको विवरण

सि.नं	वन क्षेत्रको नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
१	मालिका सा.व.उ.स.	दि.सि.न.पा. १	४	तेजपात, रिठा, अमला, लहरे पिपल, किम्बु, लप्सी आदि विरुवा रोपण ।
२	आरसैन सा.व.उ.स.	आदर्श गा.पा. २	३	
३	मसानी जनकल्याण सा.व.उ.स.	वडिकेदार गा.पा. १	३	
जम्मा			१०	

अनुसूची ९ : डिभिजन वन कार्यालय, डोटीको आ.व. २०७८/०७९ को वार्षिक प्रगती विवरण

क. डिभिजन वन कार्यालयहरु तर्फ

बजेट रु. (लाखमा) ५२८.०९

बजेट उप शिर्षक नं. : ३०७०२०१२		कार्यक्रम शिर्षक : उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय (डिभिजन वन कार्यालयहरु)			आयोजना शुरु हुने मिति		२०७८ श्रावण			
सि.नं.	क्रियाकलाप	कार्यालय	एकाई	आर्थिक वर्ष : २०७८/०७९						कैफियत
				वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति			
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भारित	खर्च बजेट रु.	
१	२	डोटी	३	४	५	६	७	८	९	१०
अ.पूँजीगत खर्च अन्तरगतका कार्यक्रमहरू										
१	गोलघर निर्माण (भवन निर्माण)		जिल्ला	१	०.४७	२.५	१	०.४७	२.४७५	
२	डिभिजन वन कार्यालयमा पाले घर निर्माण (भवन निर्माण)		भवन	१	२.२७	१२	१	२.२७	११.९१७	
३	डिभिजन वन कार्यालयमा कम्पाउण्ड एवं फुट ट्रेल निर्माण (पूँजीगत सुधार खर्च)		वटा	१	०.९५	५.०	१	०.९५	४.९३१	
४	सब डिभिजन वन कार्यालय गोपघाटको Retaining Wall निर्माण (पूँजीगत सुधार खर्च)		पटक	१	२.८४	१५.०	१	२.८४	६.७११	
५	कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धित यन्त्र, उपकरण तथा मेशिन औजार (कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धित यन्त्र, उपकरण तथा मेशिन औजार) खरिद		पटक	१	०.७६	४	१	०.७६	३.९७७	

६	जोरायल सब डिभिजन वन कार्यालय भवन मर्मत, सम्भार तथा रंगरोगन (निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च)	वटा	१	०.९५	५	१	०.९५	४.९६६	
७	कार्पेट तथा पर्दा (कार्यालयको लागि फर्निचर फिक्चर्स)	थान	१	०.३८	२	१	०.३८	१.९९२	
८	नवनिर्मित भवनमा आवश्यकताका आधारमा विभिन्न फर्निचर खरिद (कार्यालयको लागि फर्निचर फिक्चर्स)	सेट	१	०.७६	४.०	१	०.७६	३.७९६	
९	मोटरसाईकल खरिद	वटा	२	१.३३	७.०	२	१.३३	६.९१८	
१०	लाटा मन्दिर परिशर विस्तार तथा निर्माण, के.आई. सिंह ४	वटा	१	०.९५	५.०१	१	०.९५	४.२९७	
११	लाटा काफली कालसैन मन्दिर निर्माण, के.आई. सिंह ५	वटा	१	०.९५	५.०२	१	०.९५	४.७८७	
१२	नौरैडा देवताको भरण निर्माण, के.आई. सिंह ३	वटा	१	१.१४	६.०१	१	१.१४	५.४४०	
१३	भेलखेतीमाण्डौ मन्दिर जिर्णोद्धार, के.आई. सिंह २	वटा	१	०.९५	५.०२	१	०.९५	४.७८९	
१४	केदारमण्डा डुडे देवता भरण मर्मत, के.आई. सिंह ४	वटा	१	०.९५	५.०१	१	०.९५	४.७९२	
१५	समैजी देवता जिर्णोद्धार, के.आई. सिंह ५	वटा	१	०.९५	५.०२	१	०.९५	४.७७३	
१६	सालमुनी देवताको गेट निर्माण, शिखर न.पा. २	वटा	१	१.१४	६.०१	१	१.१४	५.९९७	
१७	काफली देवता भरण मर्मत, शिखर न.पा. ५, धामीगाउँ	वटा	१	०.९५	५.०२	१	०.९५	४.९९९	
१८	दानतराउना मन्दिर घेरवार, शिखर न.पा. ६	वटा	१	०.९५	५.०१	१	०.९५	४.९९६	

	वन तथा वातावरण क्षेत्र									
१९	मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन तथा वन्यजन्तु उद्धार (वन तथा वातावरण संरक्षण निर्माण)		प्याकेज	१	०.१९	१	१	०.१९	०.१७९	
२०	सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको अनुगमन, निरीक्षण र पुस्तिका प्रकाशन (वन तथा वातावरण संरक्षण निर्माण)		वटा	१	०.३८	२	१	०.३८	२.००	
	बिरुवा उत्पादन तथा वृक्षारोपण									
२१	वहुवर्षिय बिरुवा उत्पादन (हजारमा)		संख्या	२०	०.९५	५	२०	०.९५	५.०	
२२	वृहत वृक्षारोपण		हेक्टर	१०	२.३७	१२.५०	१०	२.३७	१२.५०	
२३	वर र पिपलका बिरुवा रोपण Tree Guard सहित		वटा	१००	०.३८	२	१००	०.३८	२.०	
क.	पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा				२३.८८	१२६.१		२३.८८	११५.०	
आ.	चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू									
१	अधिकृतर दसौं (स्थायी कर्मचारी)		जना	१	१.५५	८.१८	१	१.५५	७.६२९	
२	अधिकृतर आठौं (स्थायी कर्मचारी)		जना	५	६.३२	३३.३५	२	६.३२	१६.४८४	
३	अधिकृतर सातौं (स्थायी कर्मचारी)		जना	६	७.०८	३७.३८	२	७.०८	१३.५१२	
४	अधिकृतर छैठौं (स्थायी कर्मचारी)		जना	२	२.१३	११.२४	२	२.१३	११.१८९	
५	सहायकृतर पाँचौं (स्थायी कर्मचारी)		जना	४	३.६८	१९.४३	४	३.६८	१६.४०४	
६	ह.स.चा. पाँचौं (स्थायी कर्मचारी)		जना	१	१.११	५.८७	१	१.११	५.७४४	
७	का.स. पाँचौं स्तर (स्थायी कर्मचारी)		जना	१	०.८६	४.५३	१	०.८६	४.४९१	
८	का.स. प्रथम स्तर (स्थायी कर्मचारी)		जना	१	०.५२	२.७७	१	०.५२	१.६६६	
९	वन रक्षक पाँचौं (स्थायी कर्मचारी)		जना	२	१.८१	९.५६	२	१.८१	९.४१०	
१०	वन रक्षक प्रथम (स्थायी कर्मचारी)		जना	१५	८.९१	४७.०३	९	८.९१	४१.४९९	

११	वन रक्षक दोस्रो (स्थायी कर्मचारी)		जना	२	१.२६	६.६४	२	१.२६	६.४९३	
१२	चौकीदार (स्थायी कर्मचारी)		जना	१	०.८६	४.५३	१	०.८६	४.४९१	
१३	सदरमुकामबाट ६ कोष र सोभन्दा बाहिर (ग वर्ग) (स्थानिय भत्ता)		जना	५५	०.८७	४.६२	२८	०.८७	२.३७	
१४	स्थायी कर्मचारीको महंगी भत्ता (महंगी भत्ता)		जना	५४	२.४५	१२.९६	२८	२.४५	६.३६	
१५	प्रसुती स्याहार भत्ता (शिशु स्याहार भत्ता)		जना	४	०.०४	०.२०	१	०.०४	०.०५	
१६	वैठक भत्ता (शिशु स्याहार भत्ता)		पटक	७	०.२०	१.०५	७	०.२०	०.९३	
१७	पाले पहरा भत्ता (पाले पहरा भत्ता)		जना	१	०.०६	०.३०	१	०.०६	०.३०	
१८	निजामति कर्मचारीको पोशाक खर्च (कर्मचारी पोशाक)		जना	५५	१.०४	५.५०	२८	१.०४	२.८००	
१९	कर्मचारीहरुको लागि खाद्यान्न (निजामती)		जना	५४	५.९७	३१.५४	२७	५.९७	१५.६००	
२०	प्रदेश विशेष प्रोत्साहन भत्ता		जना	५५	१.७६	९.३०	२८	१.७६	८.९२५	
२१	प्रदेश निजामति कर्मचारीको लागि आन्तरिक भ्रमण भत्ता		जना	५५	१.६७	८.८३	२८	१.६७	८.२६२	
२२	विमा खर्च (कर्मचारीको योगदानमा अधारीत वीमा कोष खर्च)		महिना	५५	०.५०	२.६४	२८	०.५०	१.३२	
२३	धाराको महशुल (धारा महशुल)		युनिट	९६	०.१५	०.८१	९६	०.१५	०.७१४	
२४	विद्युत महशुल (बिजुली महशुल)		युनिट	९००	०.२५	१.३०	९० ०	०.२५	१.२३२	
२५	जारको पिउने पानी (पिउने पानी)		जार	१५	०.०३	०.१८	१५	०.०३	०.१८	
२६	धारा जडान (जडान खर्च)		पटक	१	०.०५	०.२४	१	०.०५	०.२४	
२७	बिजुली जडान (जडान खर्च)		पटक	१	०.०६	०.३०	१	०.०६	०.३०	

२८	टेलिफोन महशुल (टेलिफोन महशुल)		पटक	३	०.१७	०.९०	३	०.१७	०.८६५	
२९	ईमेल, इन्टरनेट, वेबसाईट महशुल (इन्टरनेट वेबसाईट)		पटक	९	०.१४	०.७२	९	०.१४	०.५२९	
३०	हुलाक कुरियर खर्च (हुलाक कुरियर खर्च)		पटक	१	०.०४	०.२०	१	०.०४	०.१५	
३१	संचार खर्च, पत्र पत्रिका, रेडियो, प्रचार प्रसार, हुलाक (हुलाक, कुरियर खर्च)		प्याकेज	१	०.०७	०.३६	१	०.०७	०.३१५	
३२	पेट्रोल दुई पाङ्ग्रे (इन्धन कार्यालय प्रयोजन)		लिटर	१०८०	०.२३	१.१९	१०८०	०.२३	१.१९	
३३	मोबिल (इन्धन कार्यालय प्रयोजन)		लिटर	५६	०.११	०.५६	५६	०.११	०.००७	
३४	डिजेल चार पाङ्ग्रे (इन्धन कार्यालय प्रयोजन)		लिटर	२१६०	०.४५	२.३८	२१६०	०.४५	२.३८	
३५	ग्याँस (इन्धन-अन्य प्रयोजन)		संख्या	१८	०.०५	०.२८	१८	०.०५	०.२८	
३६	हलुका सवारी साधन मर्मत खर्च (सवारी साधन मर्मत)		वटा	१	०.३०	१.६०	१	०.३०	१.४९८	
३७	दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन मर्मत खर्च (सवारी साधन मर्मत)		वटा	६	०.१७	०.९०	६	०.१७	०.८८	
३८	चार पाङ्ग्रे नयाँ गाडीको डेकोरेशन (सवारी साधन मर्मत)		पटक/ संख्या	१	०.२८	१.५०	१	०.२८	१.५०	
३९	कम्प्युटर, फोटोकपी, ल्यापटप, प्रिन्टर लगायतका मेशिनरी औजारहरुको आवश्यकता अनुसार मर्मत (मेशिनरी औजार मर्मत, सम्भार तथा संचालन खर्च)		पटक/ संख्या	१	०.१८	०.९६	१	०.१८	०.९२९	
४०	कार्यालयको पुरानो भवन मर्मत तथा रंगरोगन (सडक पुल)		पटक	१	०.९५	५.००	१	०.९	४.८६२	

४१	फर्निचर तथा फिक्चर्सको मर्मत तथा सम्भार खर्च (संचालन तथा मर्मत सम्भार)		पटक/संख्या	१	०.११	०.६०	१	०.१	०.५९९	
४२	छपाई (कार्यालय मसलन्द सामान खर्च)		पटक	३	०.३४	१.८०	३	०.३४	१.६४९	
४३	कार्यालय सामान र मसलन्द (कार्यालय मसलन्द सामान खर्च)		पटक/संख्या	३	०.८०	४.२०	३	०.८०	४.२०	
४४	कार्यालयको लागि आवश्यक पत्रपत्रिका तथा पुस्तिका खरिद गर्न (पत्रिका तथा पुस्तिका)		वटा	५	०.०४	०.२०	५	०.०४	०.१९६	
४५	विज्ञापन तथा सुचना प्रकाशन (विज्ञापन तथा सुचना प्रकाशन)		पटक/संख्या	१०	०.११	०.६०	१०	०.११	०.४३५	
४६	कार्यालय सहयोगी (प्रथम स्तर व्यक्ती करार)		जना	१	०.५०	२.६४	१	०.५०	२.४५८	
४७	कार्यालय सरसफाई सेवा/ अन्य (अन्य सेवा)		निरन्तर	१	०.२७	१.४४	१	०.२७	१.१०	
४८	डिभिजन स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठी (प्रशिक्षण)		पटक/संख्या	१	०.०९	०.५०	१	०.०९	०.५०	
४९	गस्ती (इन्धन, प्राथमिक उपचार, खाजा, पानी आदी) (वातावरण संरक्षण सरसफाई कार्यक्रम)		नभएको	१	०.३८	२.००	१	०.३८	२.००	
५०	प्रगति समिक्षा गोष्ठी (अन्य)		पटक	१	०.०९	०.५०	१	०.०९	०.५०	
५१	कर्मचारीहरूको लागि Field Gear (अन्य)		प्याकेज	५५	०.९४	४.९५	५५	०.९४	२.९६२	
५२	अनुगमन तथा मूल्यांकन कार्य तत्सम्बन्धी प्रतिवेदन तथा निरीक्षणको लागि हुने खर्च तथा कर्मचारीहरूको दैनिक भ्रमण वापत लाग्ने रकम (अनुगमन तथा मूल्यांकन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)		पटक	२८	०.६४	३.३६	२८	०.६४	३.३५९	

५३	अनुगमन मूल्यांकन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च) (अनुगमन, मूल्यांकन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)		पटक	२५	०.५९	३.१०	२५	०.५९	३.१०	
५४	एक कार्यालयबाट अर्को कार्यालयमा सरुवा भएको वा दरबन्दी यथास्थानमा राखी काज सरुवा भएको अवस्थामा कर्मचारी र निजले नियमानुसार लैजान पाउने परिवारको भ्रमण खर्च, सवारी खर्च, पैदल खर्च, हवाई उडान कर, भ्रमण सम्बन्धी बीमा खर्च र अन्य भ्रमण बापत लाग्ने रकम (आन्तरिक भ्रमण)		जना	४	०.१९	१.००	४	०.१९	०.६१२	
५५	सरकारी काम वा कार्यक्रम कार्यान्वयनको सिलसिलामा भ्रमण गर्दा नियमानुसार पाउने दै.भ्र. भत्ता तथा सरुवा भई जाने कर्मचारीले पाउने नियमानुसारको दै.भ्र. भत्ता (आन्तरिक भ्रमण)		पटक/ संख्या	५	०.२७	१.४०	५	०.२७	१.४०	
५६	सवारी साधन विमा तथा नविकरण (विमा सवारी साधन)		संख्या	७	०.२७	१.४०	७	०.२७	०.८४९	
५७	स्विकृत भएका मनोरन्जन, प्रदर्शन, चियापान र भोजहरु बापत लाग्ने रकम (चियापान खर्च)		पटक	१२	०.२७	१.४४	१२	०.२७	१.४४	
५८	वैठक खाजा खर्च (चियापान खर्च)		पटक	१२	०.११	०.६०	१२	०.११	०.६०	
५९	सब डिभिजन वन कार्यालय घर भाडा (कार्यालयको घर भाडा)		कोठा	६	०.६८	३.६०	६	०.६८	३.५३७	

	वन तथा वातावरण क्षेत्र									
६०	कवुलियती वनको कार्ययोजना नविकरण (प्रचार प्रसार सामग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)		समुह	१०	०.३८	२.००	११	०.३८	२.००	
६१	कवुलियती वनको संचालन, व्यवसायिक योजना र कर्मचारी परिचालन (प्रचार प्रसार सामग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)		प्याकेज	१	३.५०	१८.५०	१	३.५०	१८.४९२	
६२	सब डिभिजन वन कार्यालय व्यवस्थापन खर्च (प्रचार प्रसार सामग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)		प्याकेज	८	०.७६	४.००	८	०.७६	४.००	
६३	वार्षिक प्रगती प्रतिवेदन पुस्तिका प्रकाशन (प्रचार प्रसार सामग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)		पटक	१	०.१९	१.००	१	०.२	१.००	
६४	सा.व.उ.स.का पदाधिकारीहरूलाई प्रचलित वन ऐन, नियमावली, सामुदायिक वनको निर्देशिका र मार्गदर्शन २०७१ बारे अभिमुखिकरण १ दिने (अध्ययन, सर्वेक्षण अनुसन्धान)		वटा	२	०.३८	२.००	२	०.३८	१.७८८	
६५	सब डिभिजनस्तर वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी (प्रशिक्षण)		वटा	८	०.२३	१.२०	८	०.२३	१.२०	
६६	नयाँ सामुदायिक वन हस्तान्तरण (राहत तथा पुनर्स्थापना क्षतिपूर्ति कार्यक्रम)		वटा	१	०.०५	०.२५	१	०.०५	०.२५	

६७	वन तथा वन्यजन्तु सम्बन्धि मुद्दाको अनुसन्धान, तहकिकात र मुद्दा दायरी (खेलकुद तथा अतिरिक्त क्रियाकलाप)		पटक	४	०.३८	२.००	४	०.३८	१.७०७	
६८	सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको कार्ययोजना नविकरण सहयोग (गरिव, महिला, दलित लक्षित जलवायु परिवर्तन अनुकुलन योजना) (खेलकुद तथा अतिरिक्त क्रियाकलाप)		वटा	२८	१.३३	७.००	६८	१.३३	७.००	
६९	तेलेलेक (प्रस्तावित) संरक्षित वन कार्यक्रम		प्याकेज	१	१.८९	१०.००	१	१.८९	९.८७३	
७०	फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि डस्टविन वितरण (वातावरण संरक्षण सरसफाई)		पटक	१	०.१९	१.००	१	०.१९	०.९९४	
७१	सुरक्षा निकाय, स्थानीय सरकार एवं सरोकारवालासँग अन्तरक्रिया बैठक (स्वास्थ्य सेवा)		पटक	३	०.१७	०.९०	३	०.१७	०.९०	
७२	उत्कृष्ट कबुलियती वन समुह पुरस्कार (नेपाल सरकारले प्रदान गर्ने पहिचान/ प्रमाण पत्र)		वटा	१	०.०६	०.३०	१	०.०६	०.३०	
७३	जिल्ला वन क्षेत्र समन्वय समिति स्थापना तथा बैठक वा अन्य बैठक (अन्य)		वटा	२	०.१९	१.००	२	०.१९	०.९९९	

७४	वन वातावरण तथा जैविक विविधता संरक्षण सम्बन्धी जनचेतनामुलक सामग्री प्रकाशन र स्कूलमा वितरण (प्रदेश स्तरीय खेलकुद कार्यक्रम)	पटक/ किसिम	१	०.०९	०.५०	१	०.०९	०.५०	
७५	वन्यजन्तु संरक्षणमा योगदान गर्नेलाई पुरस्कार (प्रदेश स्तरीय खेलकुद कार्यक्रम)	पटक	१	०.०३	०.१५	१	०.०३	०.१५	
	जडीवुटी खेती विकास तथा विस्तार								
७६	पकेट क्षेत्रमा जडीवुटी खेती विस्तार (टिमु, ओखर, रिठा, श्रीखण्ड, सतुवा, चिराईतो, सेतकचिनी, अमला, तेजपात, आदी)	प्याकेज	१	०.९५	५.००	१	०.९५	५.००	
७७	कबुलियती वनमा जडीवुटी खेती विस्तार	प्याकेज	१	०.९५	५.००	१	०.९५	५.००	
७८	उच्च मुल्यका जडीवुटी विरुवा खरिद तथा किसानलाई वितरण र वृक्षारोपण (टिमु, ओखर, रिठा, श्रीखण्ड, सतुवा, चिराईतो, सेतकचिनी, अमला, तेजपात, आदी)	प्याकेज	१	०.९५	५.००	१	०.९५	५.००	
	निजी तथा कृषि वन प्रवर्द्धन कार्यक्रम								
७९	निजी वन दर्ताका लागि सहजीकरण	निरन्तर	१	०.१९	१.००	१	०.१९	१.००	
८०	निजी वनको संरक्षण तथा विकास	जिल्ला	१	०.१९	१.००	१	०.१९	१.००	
८१	कृषि वन विकास तथा प्रवर्द्धन	जिल्ला	१	०.२८	१.५०	१	०.२८	१.५०	
	वन डडेलो व्यवस्थापन कार्यक्रम								
८२	डडेलो नियन्त्रणमा उत्कृष्ट कार्य गर्ने सामुदायिक वन समुहहरूलाई पुरस्कार	जिल्ला	१	०.१९	१.००	१	०.१९	१.००	

८३	नियन्त्रित अग्नी व्यवस्थापन		निरन्तर	१	०.३८	२.००	१	०.३८	१.९९८	
८४	डढेलो नियन्त्रणका लागि जनचेतनामुलक प्रचार प्रसार (एफ. एम. र पत्र पत्रिका समेत)		निरन्तर	१	०.२८	१.५०	१	०.२८	१.५०	
८५	अग्नी नियन्त्रण टोली परिचालन (फागुन देखि जेष्ठ सम्म)		जिल्ला	१	०.७६	४.००	१	०.७६	३.९५०	
८६	अग्नी नियन्त्रण टोली परिचालनमा संलग्न कर्मचारीलाई पुरस्कार		पटक/संख्या	१	०.१९	१.००	१	०.१९	१.००	
ख.	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा				७६.१२	४०२.०		७६.१२	३१४.६	
	कुल जम्मा (चालु + पुँजीगत)				१००	५२८.०९		१००.०	४२९.६	
	भौतिक प्रगति १०० %									
	वित्तिय प्रगति ८१.३५ %									

तयार गर्ने
नाम : गणेश प्रसाद भट्ट
पद : अधिकृतस्तर छैठौं

चेक गर्ने
नाम : लक्ष्मी राज जोशी
पद : अधिकृतस्तर आठौं

प्रमाणित गर्ने
नाम : रामचन्द्र कँडेल
पद : डिभिजनल वन अधिकृत

ख. संघ सशर्त अनुदान तर्फ

बजेट रु. (लाखमा) ५७.२३

बजेट उप शिर्षक नं. : ३०७००१२०		कार्यक्रम शिर्षक : उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय-संघ सशर्त अनुदान			आयोजना शुरु हुने मिति			२०७८ श्रावण		
सि.नं.	क्रियाकलाप	कार्यालय	एकाई	आर्थिक वर्ष : २०७८/०७९						कैफियत
				वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति			
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भारित	खर्च बजेट	
१	२	डोटी	३	४	५	६	७	८	९	
१. पुँजीगत खर्च अन्तरगतका कार्यक्रमहरू										
१	विरुवा (वन/ जडिवुटी) उत्पादन, वृक्षारोपण (वन तथा वातावरण संरक्षण सुधार)		पटक	१	८.७४	५	१	८.७४	५.००	
२	फलफूल विरुवा उत्पादन, वृक्षारोपण (वन तथा वातावरण संरक्षण सुधार)		पटक	१	१७.४७	१०	१	१७.४७	९.९०३	
३	काफली पार्क निर्माण, जोरायल गाउँपालिका ४, काफली, डोटी (वन तथा वातावरण संरक्षण निर्माण)		पटक	१	२६.२१	१५	१	२६.२१	१४.७१४	
४	रानीधारा पार्क निर्माण, दिपायल सिलगढी नगरपालिका ५, डोटी (वन तथा वातावरण संरक्षण निर्माण)		पटक	१	२६.२१	१५	१	२६.२१	१४.८९६	
(क)	पुँजीगत खर्च अन्तरगतका कार्यक्रमको जम्मा				७८.६३	४५.००		७८.६३	४४.५१३	

२. चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू										
१	वन डढेलो नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन योजना कार्यान्वयन (वन तथा वातावरण संरक्षण)		पटक	१	१.७५	१	१	१.७५	०.८००	
२	संघमा फाजिल दरवन्दीमा रही प्रदेश अन्तर्गतका डिभिजन वन कार्यालयहरूमा कार्यरत रहेका फरेष्टरहरूको तलव, भत्ता, खाद्यान्न र पोशाक		जिल्ला	१	१९.६२	११.२३		१९.६२	११.००४	
(ख)	चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमको जम्मा				२१.३७	१२.२३		२१.३७	११.८०४	
(ग)	कुल जम्मा (क+ख)				१००	५७.२३		१००.००	५६.३१७	
	भौतिक प्रगति १००.० %									
	वित्तीय प्रगति ९८.४० %									

तयार गर्ने
नाम : गणेश प्रसाद भट्ट
पद : अधिकृतस्तर छैठौं

चेक गर्ने
नाम : लक्ष्मी राज जोशी
पद : अधिकृतस्तर आठौं

प्रमाणित गर्ने
नाम : रामचन्द्र काँडेल
पद : डिभिजनल वन अधिकृत

अनुसूची १० : हालको स्थानिय तहभित्र समावेश गरिएका साविकका स्थानिय निकायहरु

हालको स्थानिय तह	साविकको स्थानिय निकाय (वडा नं. क्रमश १, २, ३ ...अनुसार)	वडा संख्या	सब डिभिजन वन कार्यालय	कैफियत (साविक)
पूर्वीचौकी गा.पा.	खिरसैन (१-९), वगलेक (१-७), गौरागाउँ, सानागाउँ, काँडामाण्डौं, गाजरी र पोखरी (१-९) वडा समावेश	७	सानागाउँ	
दिपायल सिलगढी न.पा.	दि.सि.न.पा.(११, १२), (दि.सि.न.पा. १० र खातिवडा ४-६), दि.सि.न.पा. (८, ९), दि.सि.न.पा. (७), (दि.सि.न.पा. ४-६, दि.सि.न.पा. १-३), (दि.सि.न.पा. १३, १४ र लडागडा ३), (लडागडा १, २ र ४-९), (कलेना १-९ र वगलेक ८, ९)	९	सिलगढी	वगलेक सानागाउँ सब डि.व.का. अन्तर्गत
आदर्श गा.पा.	बाँझककनी (१-९), कालिकास्थान (१-४ र ७-९), (कालिकास्थान ५ र ६, दहकालिकास्थान १ र २, महादेवस्थान ६ र ९), (महादेवस्थान १-५, लामीखाल ३ र ९), लामीखाल (१, २ र ४-८), गिरीचौका (१-९), दहकालिकास्थान (३-९)	७	कालिकास्थान	
सायल गा.पा.	छुपाली (१-९), तोलेनी (१-४), तोलेनी (५-९), डौड (१-५), डौड (६-९), खातिवडा (१-३ र ७-९)	६		डौड, तोलेनी, खातीवडा (१-३, ७-९) सिलगढी सब डि.व.का.अन्तर्गत

शिखर न.पा.	कपल्लेकी (१-९), मुडेगाउँ (१-९), मुडभरा (२, ९), मुडभरा १, ३- ८), तिजाली (१-९), पचनाली (१-९), लाटामाण्डौ (१-७), लाटामाण्डौ (८, ९),जिजोडामाण्डौ (१-९), वनलेक (१-९) र वारपाटा (१-९)	११	गोपघाट	कपल्लेकी दूर्गामाण्डौ सब डि.व.का. अन्तर्गत
के.आई.सिं गा.पा.	तिखातर (१-४), तिखातर (५-९), वासुदेवी (१-९), दुर्गामाण्डौ (१-९), रानागाउँ (१-९), भूमिराजमाण्डौ (१, २, ८ र ९), भूमिराजमाण्डौ (३-७)	७	दूर्गामाण्डौ	
बोगटान फुडसिल गा.पा.	सिमचौर, केदारअखडा, कानाचौर, सातफरी, धिर्कामाण्डौ, गगुडा, चमराचौताराका १ देखि ९ वडा	७	चनुकाँडा	धिर्गामाण्डौ लानाकेदारेश्वर सब डि.व.का. अन्तर्गत
जोरायल गा.पा.	घण्टेश्वर, छतिवन, सरस्वतिनगर, लक्ष्मीनगर, गडसेरा र निरौलीका १ देखि ९ वडा	६	जोरायल	
वडिकेदार गा.पा.	बछैन (१, ५-७ र ९), बछैन (२-४ र ८), घाङ्गल (१-९), मान्नाकापडी (१-९), लानाकेदारेश्वर (१-९)	५	लानाकेदारेश्वर	
७ गा.पा. २ न.पा.	५० गा.वि.स. र १ न.पा.	६५	८ सब डि.व.का.	